

**UCHWAŁA NR XXI/199/2013
RADY GMINY PRZODKOWO**

z dnia 18 kwietnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Przodkowo na lata 2012-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) Rada Gminy w Przodkowo uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Przodkowo na lata 2012-2020 stanowiącą załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przodkowo.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Przodkowo

Franciszek Rzeszewicz

Gmina Przodkowo

Strategia Rozwoju Gminy Przodkowo 2012-2020

Przodkowo, 2012 r.

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
1.1. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY PRZODKOWO.....	3
1.2. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA STRATEGII.....	5
2. DIAGNOZA STANU OBECNEGO GMINY PRZODKOWO	8
2.1. POŁOŻENIE I WALORY GMINY PRZODKOWO	8
2.1.1. Położenie gminy Przodkowo w regionie	8
2.1.2. Obszary i formy podlegające prawnej ochronie	11
2.1.3. Walory środowiska kulturowego.....	12
2.2. ROZWÓJ SPOŁECZNY GMINY.....	14
2.2.1. Uwarunkowania demograficzne.....	14
2.2.2. Wykształcenie mieszkańców	18
2.2.3. Infrastruktura społeczna	19
2.2.4. Aktywność społeczna mieszkańców	22
2.3. SFERA GOSPODARCZA	26
2.3.1. Rozwój przedsiębiorczości, poziom bezrobocia	26
2.3.2. Rozwój rolnictwa	29
2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	32
2.4.1. Gospodarka wodno – kanalizacyjna.....	32
2.4.2. Gospodarka odpadami	32
2.4.5. Transport.....	33
3. ANALIZA SWOT.....	34
4. ANALIZA PROBLEMÓW.....	41
4. OKREŚLENIE WIZJI ROZWOJU GMINY PRZODKOWO.....	47
5. CELE GŁÓWNE I OPERACYJNE STRATEGII	48
7. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII.....	79
8. BUDŻET I STRUKTURA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH REALIZACJI CELÓW STRATEGII	86
9. EFEKTY REALIZACJI CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH STRATEGII.....	89
10. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM	91
11. OPIS PROCESU WDRAŻANIA STRATEGII.....	102
12. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII	105
13. PROCES EWALUACJI STRATEGII	106
SPIS RYSUNKÓW	108
SPIS TABEL	109

1. WSTĘP.

1.1. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY PRZODKOWO.

Jedną z podstawowych metod zarządzania gminną jednostką samorządu terytorialnego jest planowanie strategiczne rozwoju gminy w dłuższym horyzoncie czasowym. Głównym narzędziem wykorzystywanym w planowaniu strategicznym jest natomiast dokument planistyczny w postaci strategii rozwoju gminy, która stanowi wyznacznik kierunków rozwoju gminy w przyjętej perspektywie czasowej.

W przypadku gminy Przodkowo przedmiotowa Strategia stanowi kontynuację założeń Strategii Rozwoju Gminy powstałej w 1999 roku która mimo, iż obejmowała horyzont czasowy do roku 2015 uległa znacznej dezaktualizacji, zarówno z punktu widzenia wewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy jak i czynników zewnętrznych związanych np. z przystąpieniem Polski do struktur Unii Europejskiej oraz globalnych zmian gospodarczych i społecznych. Tym samym poniższy dokument stanowi odpowiedź na potrzebę ze strony zarówno władz gminy jak i jej mieszkańców związaną z ustaleniem akceptowanych przez wszystkich kierunków rozwoju gminy – jako całości oraz w odniesieniu do poszczególnych jej sfer i mieszkańców.

Horyzont czasowy przedmiotowej Strategii wyznaczono na lata 2012 – 2020 wskazując tym samym na długofalowy charakter tego dokumentu pozwalający na osiągnięcie wszystkich zakładanych celów oraz realizację przedsięwzięć przeznaczonych do wykonania. Przyjęty horyzont czasowy wynikał także w dużej mierze z uwarunkowań zewnętrznych wynikających z ram czasowych stosowanych w planowaniu strategicznym w skali regionalnej, krajowej czy w skali całej UE. W tym zakresie czas realizacji Strategii dostosowano do okresów realizacji budżetów UE które funkcjonują w 7-letnich horyzontach czasowych. W tym kontekście Strategia obejmuje budżet UE na lata 2007 – 2013 oraz nowy budżet jaki będzie obowiązywał w latach 2014 – 2020. Takie podejście do czasu realizacji Strategii wynika z potrzeby dostosowania jej zapisów do okresów planowania na poziomie regionalnym, krajowym i unijnym a jednocześnie do potrzeb maksymalnego wykorzystania w realizowanych działaniach środków finansowych pochodzących ze źródeł funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Strategia obejmuje wszystkie sfery działalności gminy i została podzielona na 3 obszary działania: sferę społeczną, sferę gospodarczą oraz sferę środowiska i infrastruktury technicznej. W tym zakresie cele i przedsięwzięcia wyznaczone w ramach Strategii odnoszą się jednak nie tylko do zadań i obszarów działania gminy jako samorządu terytorialnego realizowanych przez władze gminy ale mają swoje odniesienie także do sposobów i kierunków działania innych instytucji / podmiotów działających na terenie gminy, które wpływają na rozwój gminy jako całości. Z uwagi jednak na fakt, że wiele ze sfer funkcjonowania gminy wynika i podlega tylko i wyłącznie zadaniom instytucji publicznych w tym samorządu gminy, główny ciężar wdrożenia w życie założeń Strategii będzie leżał w gestii Urzędu Gminy w Przodkowie oraz jednostek podległych gminie. Podobnie Urząd Gminy w Przodkowie będzie pełnił rolę instytucji wdrażającej w życie założenia Strategii oraz podmiotu odpowiedzialnego za jej prawidłową realizację i osiągnięcie założonych celów.

Opracowany w ten sposób dokument będzie stanowił swoistą mapę drogową wytyczającą priorytety rozwoju gminy w najbliższej dekadzie. Jednocześnie Strategia ma charakter otwarty a metodologia jej wdrażania zakłada możliwość dokonywania zmian i aktualizacji jej zapisów w reakcji na zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne, wyniki okresowych analiz efektów realizacji Strategii czy innych czynników mogących mieć wpływ na przyjęte założenia.

Wszystkie zmiany w tym zakresie będą jednak odbywały się przy udziale i konsultacji ze społecznością lokalną zachowując uspołeczniony charakter tego dokumentu.

1.2. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA STRATEGII.

Na potrzeby opracowania przedmiotowej Strategii i zapewnienia uspołecznionego charakteru jej powstawania, posłużono się stosowaną przez kraje Unii Europejskiej Metodą Aktywnego Planowania Strategii (MAPS) – metodą tą dopasowano jednocześnie do charakteru i zakresu dokumenty planistycznego jakim jest strategia rozwoju gminy.

Metoda ta opiera się o założenia, że informacja i wiedza potrzebna do opracowania programu rozwoju istnieje, ale poszczególne jej elementy są nieskoordynowane oraz nieuporządkowane, a ponadto rozproszone w różnych instytucjach, organizacjach i umysłach lokalnych ekspertów. Tym samym merytoryczną rolę w wypracowaniu strategii odgrywają liderzy, którzy są włączeni do zespołu planującego na podstawie ich:

- reprezentatywności,
- posiadanego doświadczenia,
- wiedzy.

Zgodnie z założeniami metody MAPS odbywa się ona w oparciu o warsztaty z udziałem wskazanych liderów lokalnych (przedstawicieli wiodących grup danego środowiska), odbywających się na zasadzie „burzy mózgów” w grupie od 25 do 30 osób. Dochodzenie do wyników przez zespół planistyczny odbywa się na drodze konsensusu – tj. powszechnej zgody na którą w drodze dyskusji zgadzają się wszyscy uczestnicy dyskusji.

Całością dyskusji kieruje moderator – osoba z zewnątrz której rola polega głównie na:

- kierowaniu dyskusją,
- porządkowaniu i strukturyzacji wypowiedzi,
- utrwalaniu wyników dyskusji.

Główne zasady metody MAPS opierają się o następujące założenia:

1. Sama metoda wyznacza nie tylko sposób planowania, ale i reguluje sposób komunikacji między członkami zespołu planującego. Udziela także wskazówek co do warunków odbywania się warsztatów, a także zagospodarowania przestrzeni w której się one odbywają.
2. Podstawową formą dyskusji jest planowanie w grupie, które pozwala na uzyskanie efektu synergii, wynikającego ze sumowania się w wartość dodatkową kompetencji poszczególnych członków grupy planującej.
3. Wizualizacja działań odbywająca się na piśmie nadaje całemu procesowi planowania charakter materialny, obrazując:
  - wkład członków grupy planującej,
  - aktualny stan dyskusji,
  - udokumentowanie wyników.
4. Podczas całego procesu planowania obowiązują reguły i zalecenia stosowane dla każdego kroku przewidzianego w harmonogramie warsztatu, adresowane do odpowiednio zestawionej grupy planującej, kierowanej przez moderatora z zewnątrz.
5. Wdrażanie strategii winno być wspierane o metodę MAPS, przy wykorzystaniu w najwyższym stopniu doświadczeń grupy planującej, zobrazowanych w wynikach uzyskanych podczas warsztatów.

Główne założenia Metody Aktywnego Planowania Strategii przewidują oparcie jej o następujące etapy:

1. Analiza SWOT.
2. Analiza problemów
3. Analiza celów

4. Przegląd planowania strategii (mierniki)
5. Harmonogram działań.

Ad 1. Analiza SWOT - warsztaty planowania strategicznego opartego o metodę MAPS poprzedzone są analizą SWOT tj. oceną mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń obszaru gminy.

Ad 2. Analiza problemów.

Analiza polega na:

- określeniu problemów występujących na danym terenie lub instytucji, istniejących „tu i teraz”, spełniających następujące kryteria: negatywności, istotności i prawdziwości,
- ustaleniu problemu kluczowego,
- uporządkowaniu zapisanych problemów, ustalając strukturę powiązań przyczynowo-skutkowych w postaci, tzw. „drzewa problemów”.

Końcowym efektem analizy problemów jest stworzenie struktury drzewa problemów która ma charakter współzależności na linii „przyczyna – problem – skutek” i pozwala na identyfikację problemów kluczowych oraz wskazanie przyczyn i skutków ich wystąpienia. Prawdłowo sporządzona struktura drzewa problemów jest punktem wyjścia do przygotowania celów Strategii.

Ad 3. Analiza celów.

Analiza celów składa się z przeformułowania problemów na cele, łączenie ich w związki celów i środków do ich realizacji, a następnie wyboru celu strategicznego.

Porządkowanie to służy do zobrazowania interakcji pomiędzy poszczególnymi celami, nadając im strukturę w postaci „drzewa celów”. Na tym etapie następuje również uzupełnienie o inne cele. Przy określaniu celów należy kierować się tym, aby były one mierzalne i realnie osiągalne.

Ad 4. Przegląd planowania strategii (mierniki).

Przegląd planowania strategii polega na:

- Analizie ryzyka związanego z założeniami przyjętymi w strategii.
- Opracowaniu streszczenia projektu,
- Sformułowaniu najważniejszych założeń,
- Określeniu wskaźników (mierników) realizacji zadania,
- Ustaleniu źródła danych pozwalających na sprawdzenie wskaźników,
- Analizie względności i ryzyka związanego z założeniami uwzględnianymi w koncepcji,
- Sprawdzeniu czy kierownictwo odpowiedzialne za realizację projektu może zagwarantować pożądane wyniki,
- Ustaleniu wielkości środków materialnych oraz kosztów potrzebnych do realizacji każdego przedsięwzięcia.

Ad 5. Harmonogram działań.

Harmonogram działań polega na zamieszczeniu programu rozwoju w formie tabeli, która zawiera cele cząstkowe (operacyjne). Harmonogram działań stanowi szczegółowy wykaz kolejnych zadań służących do realizacji zdefiniowanych celów i zawiera:

- horyzont czasowy trwania danego zadania,
- określenie (jeśli to możliwe) wysokości niezbędnego budżetu,
- określenie źródeł pochodzenia budżetu,
- określenie jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

W pracach nad Strategią kierowano się potrzebą zapewnienia jak najpełniejszego społecznionego charakteru Strategii i umożliwienia wpływu na jej kształt na każdym etapie jej przygotowywania i wdrażania społeczności lokalnej. W tym zakresie w trakcie opracowywania Strategii przeprowadzono cykl 3 spotkań z mieszkańcami gminy reprezentującymi wszystkie 3 sektory gospodarki: sektor społeczny, sektor publiczny oraz sektor gospodarczy. W spotkaniach tych udział wzięło w sumie ponad 60 osób, mieszkańców gminy wśród których przeprowadzono badania ankietowe dotyczące oceny stanu obecnego oraz pożądanego kierunków rozwoju gminy. W pracach nad przygotowywaniem Strategii wykorzystano powszechnie dostępne metody pracy grupowej – burzę mózgów oraz otwartą dyskusję prowadzoną przez moderatorów zewnętrznych. Wyniki prac w trakcie spotkań zostały poparte analizą badań ankietowych przeprowadzonych na spotkaniach wśród ich uczestników. Badania opinii społeczeństwa nt. kierunków rozwoju gminy stanowiły następnie wzbogacenie diagnozy stanu obecnego rozwoju gminy przeprowadzonej metodą desk-research - przede wszystkim danych statystycznych pochodzących z publicznej statystyki GUS oraz danych pozyskanych bezpośrednio z Urzędu Gminy w Przodkowie. Wyniki otrzymanych analiz posłużyły następnie do opracowania analizy SWOT obszaru gminy z której wnioski były podstawą do opracowania celów głównych i szczegółowych rozwoju gminy w przyjętym horyzoncie czasowym. Konsekwencją opracowanych celów było wyznaczenie typów przedsięwzięć których realizacja pozwoli na osiągnięcie założeń Strategii. Jednocześnie wyznaczono docelowy stan sytuacji gminy w postaci Wizji jej rozwoju.

Bazując na założeniach metody MAPS na podstawie wyznaczonych kierunków rozwoju gminy opracowano następnie harmonogram realizacji poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach Strategii, założenia dotyczące finansowania tych celów oraz zaprezentowano założone efekty realizacji Strategii. W końcowym etapie Strategii opracowano system jej wdrażania, monitoringu oraz oceny stopnia realizacji jej założeń.

Jak wynika z powyższego opisu przedmiotowa Strategia - co jest charakterystyczny dla tego typu dokumentów - ma charakter ogólny, wyznaczając kierunków rozwoju gminy na poziomie celów (ogólnych i operacyjnych) oraz typów przedsięwzięć zmierzających do realizacji tych celów. Nie określano natomiast konkretnych i szczegółowych projektów do realizacji które zostaną określone w szczegółowych dokumentach planistycznych gminy.

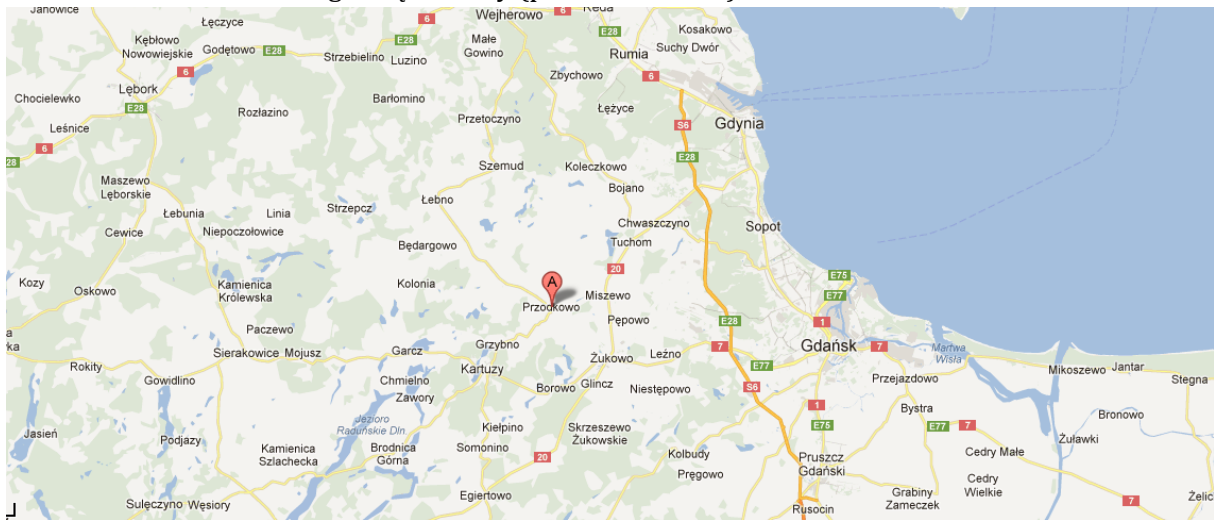
2. DIAGNOZA STANU OBECNEGO GMINY PRZODKOWO

2.1. POŁOŻENIE I WALORY GMINY PRZODKOWO

2.1.1. POŁOŻENIE GMINY PRZODKOWO W REGIONIE

Gmina Przodkowo położona jest na terenie województwa pomorskiego we wschodniej części powiatu kartuskiego, na obszarze zwanym z uwagi na unikatowe połączenie walorów naturalnych i kulturowych – Szwajcarią Kaszubską. Pod względem administracyjnym gmina należy do jednostek typowo wiejskich, stanowiąc jedną z 8 gmin powiatu i sąsiadując z następującymi jednostkami osadniczymi:

- od północy – z gminą Szemud (powiat wejherowski),
- od wschodu z gminą Żukowo (powiat kartuski),
- od południa z gminą Kartuzy (powiat kartuski),
- od zachodu z gminą Kartuzy (powiat kartuski),

Rys 1. Położenie gminy Przodkowo w województwie pomorskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.mapy.google.pl.

Gmina zajmuje powierzchnię 8 518 ha co stanowi 7,60 % powierzchni powiatu kartuskiego i 0,46 % powierzchnia całego województwa pomorskiego. Na powierzchnię tą składa się ogółem 15 sołectw i 39 miejscowości z których największą jest siedziba władz gminy – miejscowość Przodkowo. Poniżej przedstawiono wykaz sołectw oraz miejscowości na terenie gminy Przodkowo.

Tab 1. Sołectwa i miejscowości na terenie gminy Przodkowo.

Sołectwo	Miejscowości	Sołectwo	Miejscowości	Sołectwo	Miejscowości
Czczewo	Czczewo, Tokarskie Pnie	Kosowo	Kosowo, Osowa Góra	Smołdzino	Smołdzino
Hopy	Hopy, Masłowo	Pomieczyno	Barwik, Hejtus, Otałżyno, Pomieczyno, Wilanowice	Szarłata	Bielawy, Brzeziny, Bagniewo, Giniewo, Czarna Huta, Stanisławy, Szarłata
Kczewo	Kczewo	Przodkowo	Przodkowo ulice: Bursztynowa, Brzozowa, Dolna, Diamentowa,	Tokary	Nowe Tokary, Tokary,

			Gdańska, Jantarowa, Jarzębinowa, Kartuska, Kwiatowa, Kasztanowa, Liliowa, Lipowa, Łąkowa, Perłowa, Polna, Pogodowa, Pomieczyska, Słoneczna, Topolowa, Bursztynnik, Kawle Dolne 14-37, Kawle Górne, Kłosowo 37-43, Przodkowo wybudowie, Młynek		
Kłosowo	Kłosowo, Kłosówko	Przodkowo Działki	Przodkowo ulice: Derdowskiego, Jeziorna, Paszoty, Majkowskiego, Na Skarpie, Podgórna, Rubinowa, Sportowa, Za Strumykiem	Warzenko	Warzenko
Kobysewo	Kobysewo	Rąb	Kłosowo Wybudowie, Trzy Rzeki, Rąb, Smółdzino	Załęże	Kawle Dolne 1-13, Wilanowo 166-188, Załęskie Piaski, Załęże

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Przodkowie.

Rys 2. Położenie administracyjne gminy Przodkowo.

Źródło: Opracowanie własne.

Gmina Przodkowo pod względem fizyczno - geograficznym położona jest na Pojezierzu Kaszubskim, którego ukształtowanie terenu i cechy orograficzne są wynikiem ostatniego zlodowacenia. Tym samym obszar gminy cechują wszystkie charakterystyczne dla tego typu terenów elementy z urozmaiconym ukształtowaniem rzeźby terenu na czele. W tym zakresie gmina charakteryzuje się położeniem w obrębie następujących jednostek naturalnych:

- w mezoregionie fizycznogeograficznym Pojezierze Kaszubskie,
- w systemie zlewni Martwej Wisły (w tym w zlewni Motławy i Raduni),
- niewielkie fragmenty zachodniej i północno-zachodniej części gminy w systemie zlewni Łeby (dopływ Dębica) i Redy (dopływ Gościcina),
- w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska”,
- częściowo w granicach orientacyjnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 113 „Żukowo” (miedzymorenowy),
- w strefach źródłkowych – Trzech Rzek, Czarnej Strugi, Strzelenki i Gościciny,
- częściowo w obszarze węzłowym Pojezierza Kaszubskiego (z jednym biocentrum) w sieci ekologicznej ECONET-Polska,
- niewielkie fragmenty gminy – w Kartuskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, w otulinie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego i w otulinie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego,
- częściowo (prawie cały obszar gminy) w pośredniej strefie ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni.

Na tej podstawie należy wskazać, że do głównych zasobów środowiska przyrodniczego gminy Przodkowo należą następujące elementy:

- a. lasy – zajmują 11,3 % pow. gminy, z czego 60 % to lasy prywatne, a 40 % państwowe; powierzchniowo dominują lasy bukowe i bukowo-dębowe oraz nasadzenia drzew szpilkowych; północna część gminy to Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Oliwsko-Darżlubskie”,
- b. zarośla i szuwały – występują w rynnach polodowcowych, w zagłębieniach wytopiskowych, wzdłuż jezior, cieków, na torfowiskach i mokradłach,
- c. ciągi drzew krzewów, grupy drzew – występujące w rozproszeniu, szczególnie wzdłuż cieków i dróg,
- d. roślinność parków podworskich w Tokarach, Warzenku, Kobysewie i Kłosowie oraz starych cmentarzy,
- e. jeziora lobeliowe – Księżę (pow. 5,4 ha), Otałżyno (w gminie Szemud, pow. 78,5 ha, wzdłuż granicy gminy Przodkowo),
- f. pozostałe jeziora – Tuchomskie, Kczewskie, Tuchlińskie, Dębice, Czarne (częściowo) – oraz małe jeziora i stawy bez nazwy,
- g. rzeki – Klasztorzna Struga, Czarna Struga, Trzy Rzeki, Strzelenka i Mała Supina – rzeki mają charakter potoków podgórskich o dużym i średnim potencjale faunistycznym,
- h. pozostałe cieki – o średnim potencjale faunistycznym,
- i. strefy źródłkowe cieków – Trzech Rzek, Czarnej Strugi, Strzelenki i Gościciny – występują w sąsiedztwie działów wodnych – o dużym potencjale retencji wody,
- j. torfowiska wysokie, przejściowe i niskie z mokradłami oraz glebami torfowymi i mułowo-torfowymi do zachowania,
- k. 1 biocentrum (obecność fauny i flory o znaczeniu europejskim) – Jezioro Otałżyno i okolice – jeziora lobeliowe (z czego jez. Księżę w gminie i jez. Otałżyno wzdłuż granicy gminy), bardzo liczne torfowiska niskie, przejściowe i wysokie,
- l. gleby gruntów rolnych w III klasie bonitacyjnej – o dużym potencjale rolniczym,
- m. udokumentowane złoża kopalin o średnim potencjale surowcowym:

- Czeczewo – pospółka i żwir, zasoby 220,8 tys. t (eksploatacja zaniechana),
  - Kosowo – pospółka i żwir – zasoby 128, 8 tys.t (eksploatacja trwała 1 rok),
  - Pomieczyno – piasek – zasoby 500 tys. t.
- n. perspektywiczne złoża kopalin o średnim potencjale surowcowym:
- Kosowo – piasek ze żwirem – szacunkowe zasoby 100 tys. m³ (częściowo potencjalny konflikt z lasem),
  - Pomieczyno – piasek ze żwirem – szacunkowe zasoby 300 tys. m³ (częściowo potencjalny konflikt z la-sem),
  - Warzenko – piasek ze żwirem – szacunkowe zasoby 200 tys. m³,
  - Kczewo – złoża kredy jeziornej nie powinno być eksploatowane ze względów ekologiczno-krajobrazowych.

2.1.2. OBSZARY I FORMY PODLEGAJĄCE PRAWNEJ OCHRONIE

Bogate i urozmaicone walory środowiska przyrodniczego gminy stały się podstawą do objęcia wielu z tych elementów różnymi formami ochrony przyrody. Tym samym należy wskazać, że na terenie gminy występują obecnie wszystkie poza parkami narodowymi formy prawnej ochrony przewidziane dla walorów naturalnych. Jednocześnie istnieją szerokie plany dotyczące objęcia prawną ochroną przyrody innych, niepowtarzalnych walorów środowiska przyrodniczego na terenie gminy. W tym zakresie wśród obszarów chronionych w gminie można obecnie wyróżnić następujące elementy:

1. Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu (niewielki teren wokół jez. Tuchlińskiego), niewielki obszar wokół jez. Otalżyno w otulinie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, niewielki teren w sąsiedztwie m. Barwik w otulinie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego,
2. 1 pomnik przyrody – lipa drobnolistna w m. Warzenko przy działkach o ob. 3,6 m,
3. projektowany 1 użytek ekologiczny „Bursztynek” (w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przodkowo”) – ze względu na duże walory florystyczne,
4. 5 projektowanych zespołów przyrodniczo-krajobrazowych („Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przodkowo”) – „Dolina Strumienia Trzy Rzeki”, „Jezioro Kczewskie”, „Kczewo”, „Martenki” i „Tokarskie Pnie”,
5. proponowane pomniki przyrody – 161 okazałych drzew, opisanych w „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Przodkowo” (1993),
6. korytarze i ciągi ekologiczne do zachowania
  - a. rynny polodowcowe, doliny rzeczne, zagłębienia wytopiskowe, torfowiska – konieczność ochrony przed zainwestowaniem,
  - b. główne szlaki przemieszczania się zwierząt (przede wszystkim dużych ssaków) – konieczność ochrony przed zainwestowaniem i zabezpieczenie możliwości migracji zwierząt w poprzek dróg utwardzonych,
7. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska”,
8. pośrednia strefa ochronna ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni,
9. ochrona punktów widokowych – „Osowa Góra”, a także koło miejscowości Szarłata, Kobysewo, Stanisławy, Czeczewo oraz inne – konieczność ochrony samego punktu widokowego i panoramy na kierunku patrzenia,
10. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Oliwsko-Darżlubskie” – północna część gminy.

2.1.3. WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.

Zasadniczymi walorami Gminy Przodkowo poza atrakcjami środowiska przyrodniczego są walory kulturowe związane z położeniem na historycznym terenie Kaszub – w jego najbardziej tradycyjnej i rdzennej części. Fakt ten powoduje, że tereny te – niegdyś, przez wieki obszar przygraniczny, bogate są w zabytki kultury zarówno materialnej jak i nie materialnej świadczące o odmienności kultury kaszubskiej i bogatej przeszłości historycznej tego obszaru.

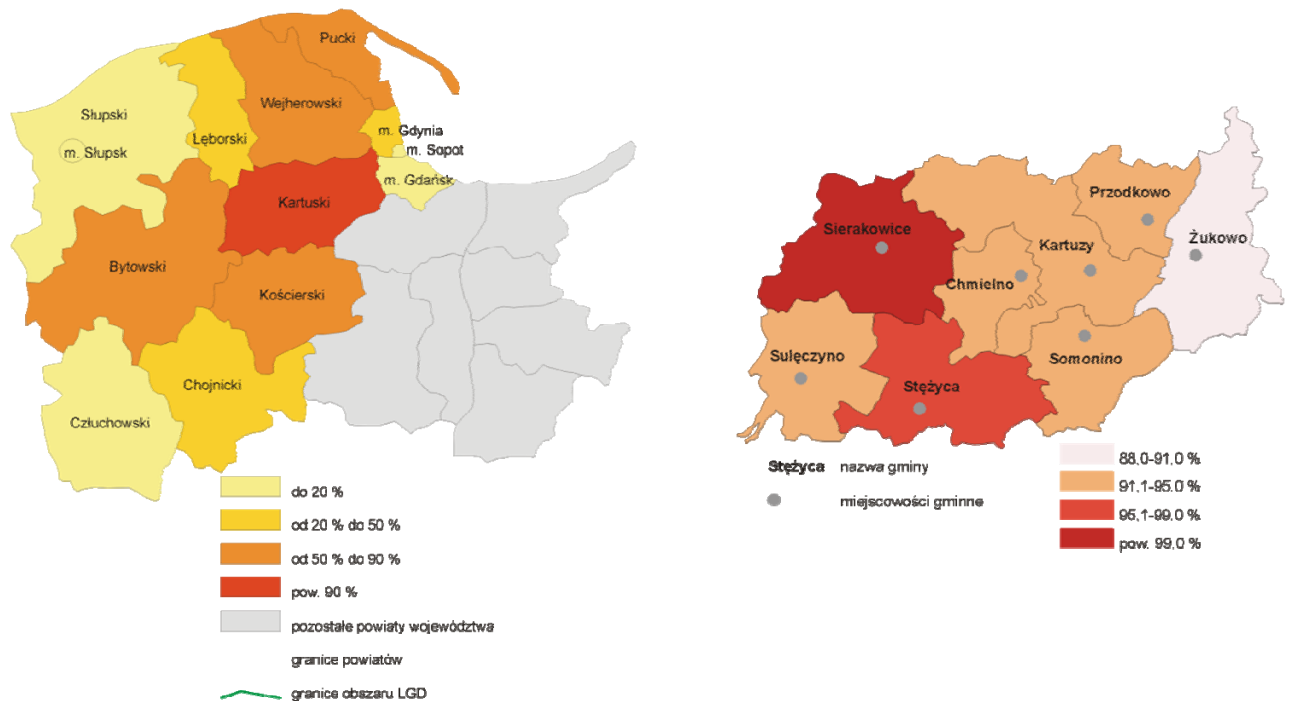
Na tej podstawie należy wskazać, że wiele z istniejących obecnie na terenie gminy obiektów materialnych ma status obiektów podlegających prawnej ochronie. W tym zakresie ochrona krajobrazu kulturowego w gminie Przodkowo dotyczy:

- kościoła w Pomieczynie wpisanego do rejestru zabytków
- obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków – w miejscowościach Kczewo-Młynek (grodzisko i osada z wczesnego średniowiecza), Pomieczyno (cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza), Rąb (2 cmentarzyska płaskie z wczesnej epoki żelaza i 2 cmentarzyska kurhanowe), Załęże (cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza)
- obszarów i obiektów i proponowanych do wpisania do rejestru zabytków – zespół ruralistyczny wsi Smołdzino, osada Młynek, zespół dworsko-parkowy w Kobysewie, kościoły w Przodkowie i Czeczewie, zagroda kaszubska w Wilanowie, chaty kaszubskie w Smołdzinie i w Rębie,
- pozostałych obszarów i obiektów proponowanych do ochrony – kilkanaście wiejskich zespołów urbanistycznych, zespoły dworsko-parkowe w Warzenku, Tokarach i Kłosowie oraz inne obiekty,
- stref ochrony konserwatorskiej, ekspozycji i ochrony krajobrazu oraz ochrony i obserwacji archeologicznej, które należy wyznaczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; ustalenia w nich zawarte należy uwzględnić przy działaniach realizacyjnych,
- projektowanego Parku Kulturowego Kartusko-Mirachowskiego.

W przypadku dóbr kultury niematerialnej szczególnie ważnym wyznacznikiem tożsamości narodowej, czy etnicznej jest kultura ze wszystkimi jej składnikami. W sytuacji Gminy Przodkowo jak i całych Kaszub szczególną rolę odgrywa język – jedyny język regionalny w Polsce. Jest on jednym z języków polskich należącym do lechickiej grupy języków zachodnio – słowiańskich. Kaszubskim posługuje się wielu mieszkańców województwa pomorskiego. Jest on obecny w literaturze, prasie, radiu, telewizji, w szkole i w wielu kościołach.

Obok licznych składników identycznych z językiem polskim niemało jest naleciałości germańskich w słownictwie, frazeologii, w gramatyce. To wynik wielowiekowej zależności od niemieckiej kultury i państwowości. Dzięki wielu wybitnym twórcom kaszubskim, rozwój i znaczenie języka idzie teraz we właściwym kierunku, jej rozwijane i kultywowane. Obok języka polskiego, język kaszubski jest jedynym językiem „regionalnym” uznanym prawnie w naszym kraju. Obszar gminy Przodkowo charakteryzuje się w tym zakresie jednym z najwyższych na terenie Kaszub odsetkiem ludności która posługuje się językiem kaszubskim (ludność kaszubska lub ludność z częściowym rodowodem kaszubskim). W całej gminie Przodkowo ludność kaszubska stanowi bowiem aż 92 % wszystkich jej mieszkańców¹.

¹ na podstawie: J. Mordawski, Geografia Kaszub, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk, 2008 r.

Rys 3. Ludność kaszubska lub ludność z częściowym rodowodem kaszubskim w województwie pomorskim i powiecie kartuskim w % całkowitej liczby mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: J. Mordawski, *Geografia Kaszub, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk, 2008 r.*

2.2. ROZWÓJ SPOŁECZNY GMINY.

2.2.1. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE.

Według informacji Urzędu Gminy w Przodkowie w 2012 roku gminę zamieszkiwało w sumie 8 065 mieszkańców co wskazywało, że ludność gminy stanowi 6,44 % ludności powiatu kartuskiego i 0,34 % mieszkańców całego województwa pomorskiego. Liczby te wskazują, że gęstość zaludnienia na terenie gminy sięga obecnie poziomu 90 osób/km² i jest mniejsza zarówno od wielkości notowanych w skali całego powiatu (105) jak i województwa (122). Wśród mieszkańców gminy nieznacznie przeważają mężczyźni – wskaźnik feminizacji w gminie wynosi obecnie 98 kobiet przypadających na 100 mężczyzn. Daje się w tym zakresie zauważyć, dysproporcje w liczbie kobiet i mężczyzn niespotykaną w skali powiatu czy całego województwa, gdzie udział obu płci w populacji jest równomierny (powiat – 100 K/100 M) lub występuje wyraźna przewaga kobiet nad mężczyznami (województwo pomorskie – 106 K/100 M).

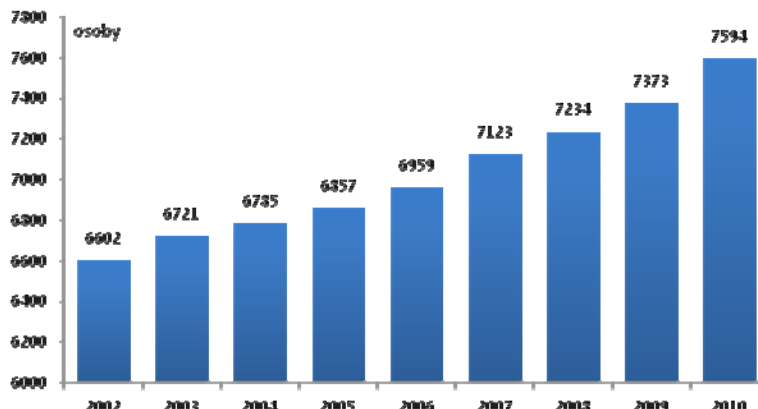
Zdecydowanie największą miejscowością w gminie jest siedziba władz gminnych – miejscowość Przodkowo licząca 1 195 osób, czyli 15 % jej populacji. Innymi należącymi do największych w gminie sołectw należą: Pomieczyno (1 063 mieszkańców), Przodkowo działki (941 mieszkańców) i Kobysewo (523 mieszkańców).

Tab 2. Liczba mieszkańców gminy Przodkowo wg. sołectw w 2012 roku.

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Sołectwo	Liczba mieszkańców
Czczewo	386	Kosowo	429	Smołdzino	297
Hopy	353	Pomieczyno	1063	Szarłata	486
Kczewo	235	Przodkowo	1195	Tokary	311
Kłosowo	344	Przodkowo Działki	941	Warzenko	188
Kobysewo	523	Rąb	313	Załęże	512

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Przodkowie.

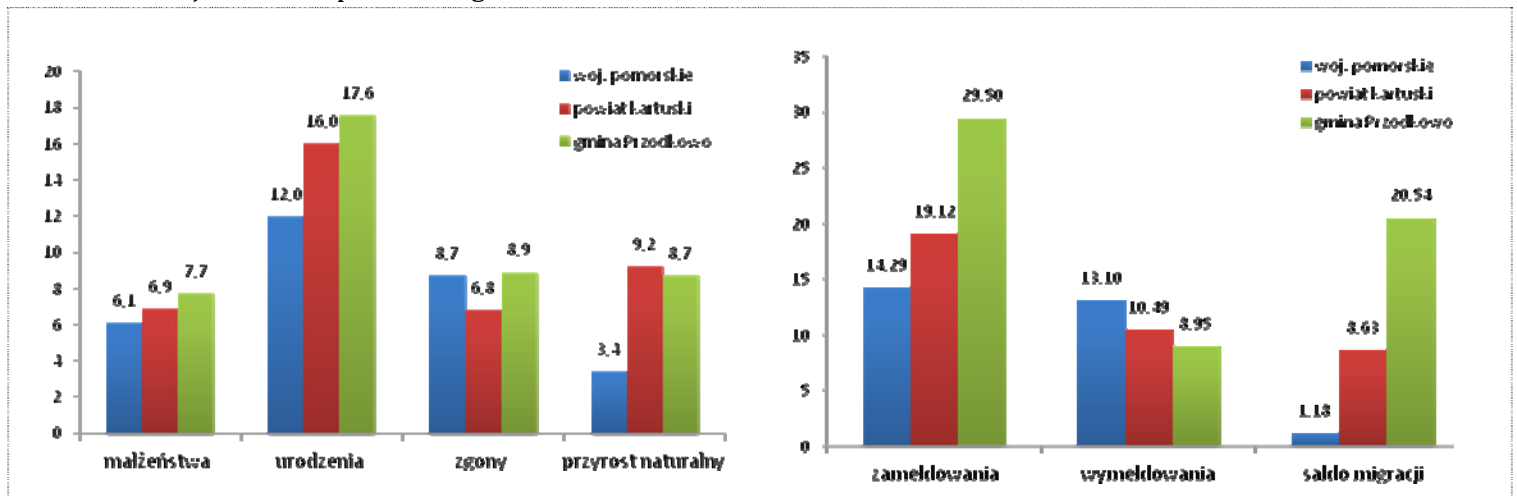
Analiza zmian liczby mieszkańców gminy w okresie ostatnich 9 lat wskazuje na systematyczny i dynamiczny wzrost liczby ludności tego obszaru. Dane GUS wskazują, że w latach 2002-2010 liczba mieszkańców gminy Przodkowo wzrosła o 992 osoby czyli ponad 15 % populacji. Jest to wzrost bardzo wysoki, stanowiący zjawisko charakterystyczne dla całego obszaru powiatu kartuskiego. Szczegółowe dane dotyczące zmian liczby mieszkańców gminy przedstawia poniższy wykres.

Rys 4. Liczba mieszkańców gminy Przedkowo w latach 2002 – 2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na tak dynamiczny wzrost liczby mieszkańców gminy składa się przede wszystkim bardzo wysoki poziom przyrostu naturalnego który w 2010 roku sięgnął poziomu 8,7 ‰ i był porównywalny do średniej dla powiatu (9,2 ‰) i przede wszystkim znacznie wyższy od średniej dla całego województwa pomorskiego (3,4 ‰). O tak wysokim poziomie tego wskaźnika decyduje przede wszystkim bardzo wysoki poziom liczby urodzeń, który w ostatnim badanym roku sięgnął poziomu 17,6 ‰ i był znacznie wyższy od średniej dla całego regionu – ale także utrzymujący się na niskim poziomie wskaźnik liczby zgonów (8,9 ‰) który jednakże był nieznacznie wyższy od średnich wartości mierzonych dla całego województwa (8,7 ‰) oraz przede wszystkim powiatu (6,8 ‰). Należy podkreślić, że pod względem wskaźników liczby urodzeń i wielkości przyrostu naturalnego gmina Przedkowo należy od lat do czołówki gmin w skali całego kraju. Należy także wskazać, że tak wysoki poziom opisanych wskaźników utrzymuje się w gminie od kilku lat i stanowi stałą charakterystyczną cechę demograficznego rozwoju gminy. W tym zakresie wielkość przyrostu naturalnego w gminie w latach 2002 – 2010 wahała się zawsze na wysokim poziomie w granicach 6 – 10 ‰ i była w każdym z badanych lat porównywalna do średniej dla całego powiatu kartuskiego – który pod względem tego wskaźnika jak i wskaźnika liczby urodzeń należał w 2010 roku do najlepszych w całym kraju. Jednym z czynników decydujących o wysokim poziomie liczby urodzeń w gminie jest wysoki – wyższy od średniej dla powiatu i województwa poziom liczby zawieranych w gminie małżeństw który w 2010 roku osiągnął wartość 7,7 ‰ przy 6,9 ‰ w skali powiatu i 6,1 ‰ w skali całego województwa pomorskiego.

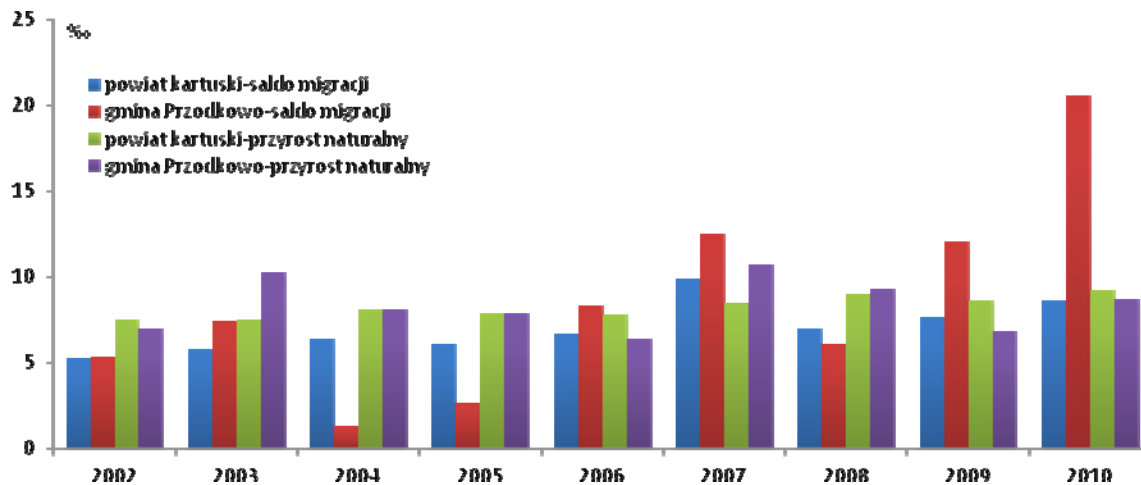

Rys 5. Podstawowe wskaźniki demograficzne dla gminy Przedkowo w 2010 roku w ‰.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku przyrostu naturalnego przedstawia się sytuacja w zakresie wielkości salda migracji na obszarze gminy. W ostatnim badanym roku wielkość salda migracji była znacznie wyższa od średniej dla województwa i wyniosła 20,54 ‰ co było jednocześnie wielkością znacznie wyższą od średniej dla całego powiatu kartuskiego (8,65 ‰). Szczegółowe dane dotyczące tego wskaźnika wskazują jednak, że jego wielkość wynika przede wszystkim ze znacznie wyższych od średniej dla regionu (przede wszystkim województwa) wartości wskaźnika imigracji na teren gminy - gdyż wskaźnik liczby wymeldowań z jej obszaru przyjmuje także wartości podobne do średnich dla regionu – dane te wskazują na wysoką mobilność ludności przybywającej na teren gminy Przedkowo i wynikają przede wszystkim z jej bliskiego położenia wobec Trójmiasta. Tendencja ta jest charakterystyczna dla gminy od kilku

lat, kiedy to wielkość salda migracji jest dodatnia, przyjmując niekiedy znaczne wartości - szczególnie w latach 2006 - 2010 – jednocześnie w większości z badanych lat wielkości te są znacznie wyższe od średnich wartości dla całego powiatu kartuskiego.

Rys 6. Przyrost naturalny i saldo migracji na terenie gminy Przodkowo na tle powiatu kartuskiego w latach 2002 – 2010 w ‰.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Uzupełnieniem przedstawionych danych w ujęciu całej gminy są dane dotyczące zmiany liczby mieszkańców w ujęciu poszczególnych miejscowości. W tym zakresie w zdecydowanej większości miejscowości na terenie gminy w okresie lat 2002 i 2011 nastąpił wzrost liczby mieszkańców. Jedynie miejscowości: Kłosowo Wybudowanie i Przodkowo Wybudowanie zanotowały spadek liczby ludności. Największą dynamiką wzrostu liczby ludności cechowały się natomiast wsie: Czarna Huta, Kobysewo i Warzenko, które zanotowały w latach 2002 – 2011 ponad dwukrotny wzrost liczby mieszkańców. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tab 3. Zmiana liczby mieszkańców poszczególnych miejscowości na terenie gminy w latach 2002 i 2011.

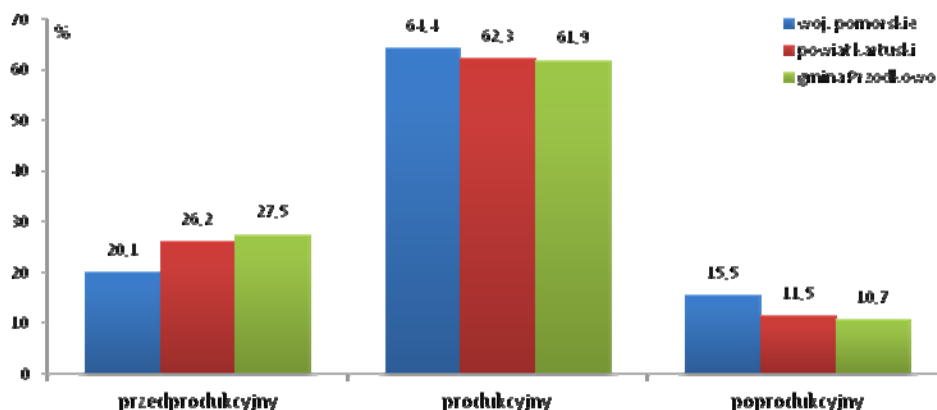
Miejscowość	2002	2011	Różnica 2002-2011 (osoby)	Różnica 2002-2011 (%)
Bagniewo	23	26	3	13,04
Barwik	249	305	56	22,49
Bielawy	43	54	11	25,58
Brzeziny	93	131	38	40,86
Bursztynik	104	128	24	23,08
Czarna Huta	15	34	19	126,67
Czczewo	270	423	153	56,67
Gliniewo	17	20	3	17,65
Hejtus	30	43	13	43,33
Hopy	163	248	85	52,15
Kawle Dolne	142	191	49	34,51
Kawle Górne	119	144	25	21,01
Kczewo	191	240	49	25,65
Kłosowo	269	360	91	33,83
Kłosowo Wybudowanie	45	10	-35	-77,78
Kłósówko	50	65	15	30,00

Kobysewo	277	576	299	107,94
Kosowo	281	391	110	39,15
Masłowo	97	118	21	21,65
Młynek	107	157	50	46,73
Nowe Tokary	37	65	28	75,68
Osowa Góra	46	57	11	23,91
Otałzyno	40	50	10	25,00
Pomieczyno	356	512	156	43,82
Przodkowo	1160	1613	453	39,05
Przodkowo Wybudowanie	9	7	-2	-22,22
Rąb	186	245	59	31,72
Smołdzino	205	310	105	51,22
Stanisławów	76	88	12	15,79
Szarłata	111	141	30	27,03
Tokarskie Pnie	68	80	12	17,65
Tokary	194	278	84	43,30
Trzy Rzeki	18	26	8	44,44
Warzenko	94	206	112	119,15
Wilanowo	231	282	51	22,08
Załęskie Piaski	23	36	13	56,52
Załęże	228	327	99	43,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Przodkowie.

Struktura wieku mieszkańców gminy Przodkowo wskazuje na relatywnie młodszą strukturę wiekową ludności gminy na tle mieszkańców całego regionu.

Dane te potwierdza analiza struktury wieku mieszkańców gminy na tle powiatu i województwa według ekonomicznych grup wieku w 2010 roku. Informacje te wskazują, że ludność gminy Przodkowo cechuje się wyższym udziałem mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (27,5 %) niż średnia w regionie i odpowiednio niższym udziałem osób w wieku produkcyjnym (61,9 %) i poprodukcyjnym (10,7 %) – co potwierdza relatywnie młodą strukturę wieku ludności gminy. Następstwem tego jest jednak wyższy od średniej poziom wskaźnika obciążenia demograficznego wskazującego na stosunek liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do mieszkańców w wieku produkcyjnym, który na terenie gminy wynosi 61,7 % przy 60,4 % w skali powiatu i 55,3 % w skali całego województwa.

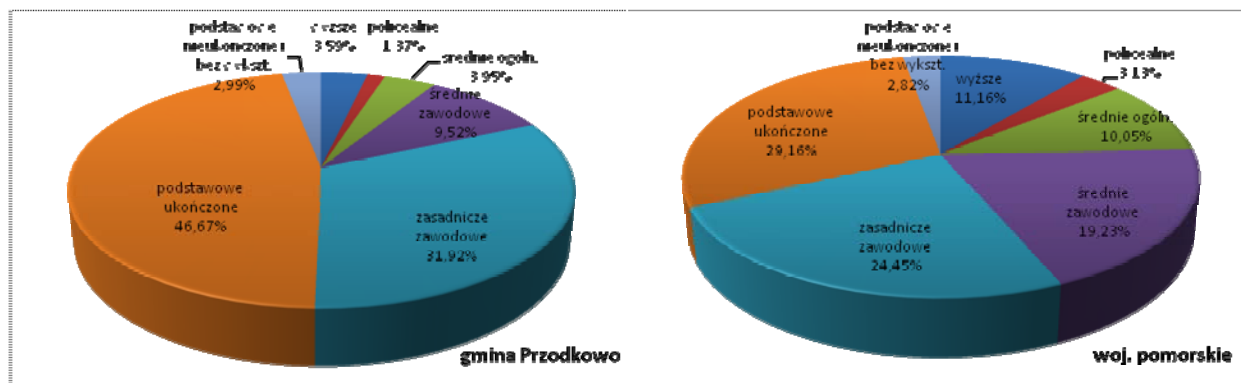
Rys 7. Struktura wieku mieszkańców gminy Przodkowo na tle powiatu kartuskiego i województwa pomorskiego w 2010 roku według ekonomicznych grup wieku, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2.2. WYKSZTAŁCENIE MIESZKAŃCÓW

Jednym z najważniejszych wskaźników świadczących o rozwoju sfery społecznej na danym obszarze jest poziom i struktura wykształcenia jego mieszkańców. W tym zakresie dostępne dane oficjalnej statystyki publicznej GUS wskazują, że wykształcenie mieszkańców gminy Przodkowo jest znacznie niższe od średniej dla całego województwa i jest charakterystyczne dla mieszkańców obszarów wiejskich regionu. Wśród populacji gminy przeważają zdecydowanie osoby z wykształceniem podstawowym, które stanowią aż 46,67 % mieszkańców tego obszaru. Na kolejnym miejscu z również bardzo wysokim udziałem znajdują się mieszkańcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym - stanowiący 31,92 % mieszkańców gminy. Jednocześnie bardzo niski odsetek mieszkańców posiada wykształcenie powyżej średniego – cytowane dane wskazują, że ten rodzaj wykształcenia posiada zaledwie 4,96 % mieszkańców gminy.

Porównanie sytuacji w tym zakresie ze średnią dla regionu województwa pomorskiego wskazuje, na znacznie wyższy udział na terenie gminy mieszkańców z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym przy jednoczesnym znacznie niższym udziale mieszkańców z wykształceniem średnim i wyższym. Na terenie gminy wykształcenie podstawowe oraz zasadnicze zawodowe posiada obecnie w sumie aż 78,59 % jej mieszkańców przy poziomie tego wskaźnika w skali województwa wynoszącym jedynie 53,61 %. Podobnie duże dysproporcje są widoczne w przypadku odsetka osób z wykształceniem średnim których w skali województwa jest ponad dwukrotnie więcej niż ma to miejsce w skali gminy oraz przede wszystkim wykształceniem wyższym gdzie udział osób z tym wykształceniem w gminie jest prawie 3-krotnie niższy niż ma to miejsce w skali całego województwa. Zacytowane dane świadczą o znacznie gorszej sytuacji pod tym względem na terenie gminy niż ma to miejsce w skali całego województwa.

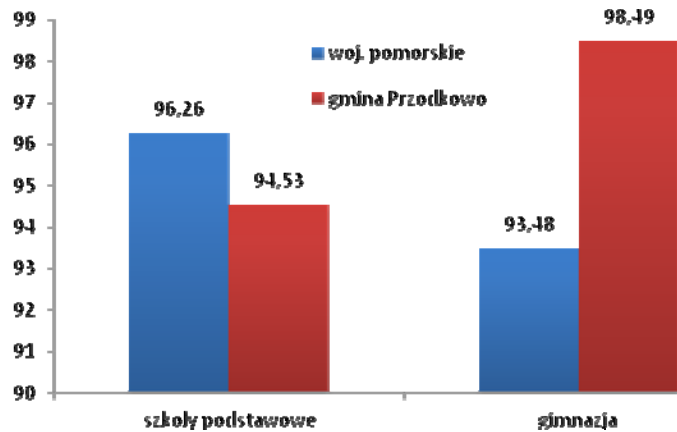

Rys 8. Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Przodkowo na tle województwa pomorskiego w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednym z elementów wpływających na poziom wykształcenia mieszkańców oraz wskazującym na ich dostęp do edukacji jest poziom wskaźnika skolaryzacji netto mówiący o relacji liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. W tym zakresie na terenie gminy widoczna jest dobra sytuacja w zakresie dostępu mieszkańców do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym. Poziom wskaźników skolaryzacji w tym zakresie na terenie gminy był znacznie

wyższy niż ma to miejsce w skali całego województwa zarówno w zakresie szkoły podstawowej jak i gimnazjów.

Rys 9. Współczynnik skolaryzacji netto na terenie gminy Przodkowo na tle województwa pomorskiego w 2010 roku w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Opieka zdrowotna na terenie gminy Przodkowo opiera się przede wszystkim o działalność Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarzy Rodzinnych Sp. z o.o. przy ulicy Kartuskiej. W NZOZ w Przodkowie oferowane są obecnie następujące usługi: Poradnia lekarza poz, Gabinet pielęgniarstwa i położnej środowiskowej, Gabinet medycyny szkolnej, Poradnia ginekologiczno-położnicza, Gabinet zabiegowy, Punkt szczepień.

Ponadto w zakresie ochrony zdrowia w gminie funkcjonują 2 apteki co daje wskaźnik dostępności tych usług na poziomie wyższym niż wynosi średnia dla powiatu kartuskiego. W zakresie dostępu do opieki szpitalnej, najbliższymi położonymi szpitalami dla mieszkańców gminy są obiekty szpitalne w Kartuzach oraz Trójmieście.

Tab 4. Charakterystyka opieki zdrowotnej na terenie gminy Przodkowo w 2010 roku.

Jednostka terytorialna	Zakłady opieki zdrowotnej				
	ogółem	publiczne	niepubliczne	apteki	ludność na aptekę ogólnodostępną
	Szt.				osoba
Powiat kartuski	18	10	8	26	4 388
gmina Przodkowo	1	0	1	2	4 032

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy w Przodkowie.

W zakresie opieki społecznej obowiązki samorządu gminy w tym zakresie pełni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie, zlokalizowany przy Urzędzie Gminy w Przodkowie. Na terenie gminy funkcjonują także cztery świetlice środowiskowe – szczegółowe dane w zakresie ich działalności przedstawia poniższa tabela:

Tab 5. Charakterystyka świetlic środowiskowych na terenie gminy Przodkowo w 2012 roku.

Miejscowość	Dni tygodnia	Godziny otwarcia
Kłosowo	Wtorek Czwartek	15 ³⁰ - 17 ³⁰

Rąb	Poniedziałek Środa	16 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰ 17 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
Kosowo	Poniedziałek Czwartek	16 ³⁰ - 18 ³⁰
Tokary / Kobysewo	Środy / Poniedziałki Wtorki / Czwartki	16 ³⁰ - 18 ³⁰ 16 ³⁰ - 18 ³⁰

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Przodkowie.

Edukacja

W kontekście dostępu do infrastruktury edukacyjnej gmina Przodkowo posiada dobrze rozwiniętą sieć przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje 6 tego typu jednostek publicznych podlegających pod gminę Przodkowo. Należą do nich:

- Zespół Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Przodkowie,
- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Czeczewie,
- Zespół Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Pomieczynie,
- Szkoła Podstawowa w Szarłacie,
- Szkoła Podstawowa w Wilanowie,
- Przedszkole Samorządowe w Przodkowie.

Stan infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy przedstawiają poniższe tabele. W 2011 roku w gminie funkcjonowały 3 gimnazja publiczne do których uczęszczało w sumie 346 uczniów. W zakresie szkolnictwa na poziomie podstawowym w gminie funkcjonowało 5 szkół podstawowych do których uczęszczało 668 dzieci. W przypadku nauczania przedszkolnego na terenie gminy Przodkowo dzieci mogą w tym zakresie korzystać zarówno z nauki w oddziałach przedszkolnych istniejących przy szkołach podstawowych których na terenie gminy funkcjonuje 5 oraz z niezależnego jednego przedszkola samorządowego. Obecnie na terenie gminy do przedszkoli uczęszcza w sumie 258 uczniów – zarówno 6-latków jak i dzieci młodszych.

Tab 6. Stan edukacji przedszkolnej, podstawowej i gimnazjalnej na terenie gminy Przodkowo w 2012 roku - *Publiczne szkoły podstawowe i gimnazja – rok 2011/2012*

Placówka	Uczniowie SP	Uczniowie GIM	Oddziały SP + GIM	Liczba nauczycieli	Liczba obsługi
Przodkowo	373	233	16 + 9	45	11
Pomieczyno	98	62	6 + 3	19	6
Czeczewo	113	51	6 + 3	16	6
Szarłata	28	0	6	10	3
Wilanowo	56	0	6	10	3
Przedszkole	x	x	x	x	1
Razem	668	346	40 + 15	100	20

Dane: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy w Przodkowie - stan na 30.09.2011 roku

Tab 7. Przedszkole i Oddziały Przedszkolne – rok 2011/2012

Placówka	Uczniowie „0” przy SP	Oddziały	Liczba nauczycieli
Przodkowo	85	4	4
Pomieczyno	41	2	2
Czeczewo	30	2	2
Szarłata	7	1	1
Wilanowo	14	1	1

Przedszkole Publiczne	81	3	6
Razem	258	13	16

Dane: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy w Przodkowie - stan na 30.09.2011 roku

Kultura

Główną instytucją publiczną zaspokajającą potrzeby kulturalne gminy jest Biblioteka Publiczna w Przodkowie. Podstawowym zadaniem Biblioteki jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej i jej edukacji kulturalnej oraz upowszechnianie wiedzy poprzez :

- Dostosowanie zbiorów bibliotecznych i form ich udostępniania do miejscowych potrzeb.
- Zakup nowości książkowych i prenumerowanie prasy zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności lokalnej.
- Gromadzenie i konserwacja materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu.
- Opracowanie materiałów bibliotecznych zgodnie z obowiązującymi przepisami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych.
- Prowadzenie szeroko pojętej służby informacyjno-bibliograficznej.
- Popularyzacja książki i czytelnictwa.
- Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.
- Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami kultury, szkołami, organizacjami i stowarzyszeniami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.

Ważną rolę w propagowaniu kultury na terenie gminy odgrywa także Gminne Centrum Informacji. GCI przeznaczone jest szczególnie do obsługi młodych osób bezrobotnych, absolwentów szkół gimnazjalnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą. Możliwość korzystania z usług ma społeczność lokalna, głównie partnerzy rynku pracy. Podstawowymi zadaniami Gminnego Centrum Informacji są:

- szkolenia i odpowiadanie na oferty pracy w środkach medialnych, szczególnie przez internet.
- podnoszenie wiedzy i umiejętności dotyczących zakładania własnej działalności gospodarczej
- nauka podstaw obsługi komputera
- pomoc w redagowaniu pism typu CV, list motywacyjny
- udostępnianie nowoczesnego sprzętu osobom zainteresowanym szukaniem ofert pracy, zakładaniem własnej działalności gospodarczej
- udzielanie doradztwa z zakresu prawa pracy, obowiązków bezrobotnego
- udzielanie informacji w zakresie integracji europejskiej, a w szczególności o dostępnych funduszach pomocowych dla przedsiębiorców i rolników
- dysponowanie adresami szkół i instytucji świadczących usługi w zakresie szkoleń, kursów umożliwiających zmianę zawodu.

Uzupełnieniem działalności kulturalnej na terenie gminy jest organizacja corocznie kilkudziesięciu wydarzeń i imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym i sportowym.

Pod względem bezpieczeństwa publicznego główną instytucją dbającą o tę sferę życia społecznego jest Posterunek Policji w Przodkowie zlokalizowany przy ulicy Kartuskiej. Komisariat stanowi w tym zakresie jednostkę należącą do Komendy Powiatowej Policji w Kartuzach.

2.2.4. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW

Miarą aktywności społecznej mieszkańców danego obszaru jest przede wszystkim liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych na tym terenie. Jednocześnie bardzo ważnym współczynnikiem w tym zakresie jest poziom uczestnictwa mieszkańców gminy w życiu politycznym mierzony poziomem udziału społeczeństwa w wyborach powszechnych.

Według informacji Starostwa Powiatowego w Kartuzach w 2012 roku w gminie Przodkowo było zarejestrowanych oficjalnie 9 organizacji pozarządowych w tym 3 organizacje posiadające status organizacji pożytku publicznego. Wśród istniejących w tym zakresie podmiotów niemal połowę (4 organizacje) stanowią kluby i organizacje sportowe działające w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy. Pozostałe organizacje stanowią instytucje działające w sferze ogólnie pojętej pomocy społecznej oraz podmioty działające w zakresie ogólnego rozwoju społecznego regionu.

W zakresie ilościowym należy wskazać, że na terenie gminy Przodkowo istnieje 5 % wszystkich organizacji działających na terenie powiatu. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy która stanowi 6,44 % populacji powiatu należy wskazać, na relatywnie słaby rozwój tej formy aktywności społecznej wśród społeczności gminy.

Tab 8. Baza organizacji pozarządowych mających siedzibę na terenie gminy Przodkowo.

Lp.	Nazwa organizacji*	Kontakt	Obszar działania organizacji
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Debel”	Zespół Szkół w Pomieczynie 83-305 Pomieczyno 56 tel. 058 681-50-20	- sport, turystyka, rekreacja, hobby
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Kania”	Zespół Szkół w Przodkowie ul. Sportowa 1 83-304 Przodkowo	- sport, turystyka, rekreacja, hobby
3.	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Kris” Akademia Sztuk Walki w Przodkowie	ul. Za Strumykiem 78 83-304 Przodkowo	- sport, turystyka, rekreacja, hobby
4.	Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy „Murkam”	ul. Kartuska 21 83-304 Przodkowo	- sport, turystyka, rekreacja, hobby
5.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ KULTURY KASZUBSKIEJ „NA KRAJU”	Rąb 321 83-305 Pomieczyno	
6.	FUNDACJA „NASZE DZIECI”	ul. Topolowa 17 83-304 Przodkowo tel. 608-411-521 Prezes: Magdalena Kloskowska	- prowadzenie zajęć w zakresie amatorskiej kultury fizycznej, organizowanie zawodów sportowych, prowadzenie obiektów sportowych, - prowadzenie działalności wychowawczej i formacyjnej dzieci i młodzieży, w tym np. harcerstwo, - promocja zdrowia, profilaktyka i edukacja zdrowotna, krwiodawstwo,

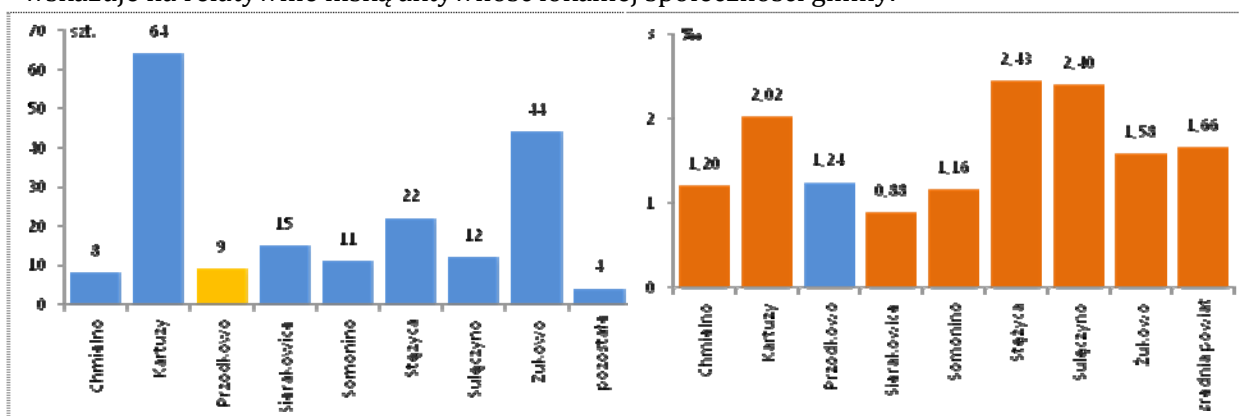
			- animowanie działań wspólnot lokalnych, działania sąsiedzkie, samopomoc sąsiedzka, - działania wspomagające rodziny (w tym osoby samotnie wychowujące dzieci) niewydolne wychowawczo, znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, pomoc rodzinom wielodzietnym, interwencje w przypadku przemocy w rodzinie,
7.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pomieczyńska Huta	Pomieczyńno 9 83-305 Pomieczyńno tel./fax. 058 681-37-36 e-mail: kasprzak.mariusz@gmail.com Prezes: Mariusz Kasprzak	- ochrona zabytków i miejsc pamięci narodowej, podtrzymywanie tradycji narodowych, regionalnych, kulturowych, prowadzenie muzeów, - prowadzenie szkół podstawowych lub średnich, - ochrona praw i wolności człowieka, ochrona mniejszości, troska o zapewnienie równości szans, promocja wartości demokratycznych,
8.	STOWARZYSZENIE „TACY SAMI”	ul. Gdańska 3 83-304 Przodkowo tel./fax. 058 681-51-28 e-mail: beatalud@wp.pl Prezes: Beata Ludwiczowska	- prowadzenie zajęć w zakresie amatorskiej kultury fizycznej, organizowanie zawodów sportowych, prowadzenie obiektów sportowych, - organizowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych, prowadzenie obiektów służących turystyce lub rekreacji, - działalność hobbystyczna, kluby i koła zainteresowań kielujące działania do własnych członków, kluby członkowskie, kluby kolekcjonerów, - rehabilitacja i terapia, ośrodków rehabilitacyjnych, zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych, - animowanie działań wspólnot lokalnych, działania sąsiedzkie, samopomoc sąsiedzka, - rzecznictwo – aktywne, publiczne działania w obronie interesów poszczególnych środowisk (np. niepełnosprawnych, starszych, dzieci), - ochrona praw i wolności człowieka, ochrona mniejszości, troska o zapewnienie równości szans, promocja wartości demokratycznych,

9.	Golfowy Klub Sportowy „Tokary Golf Club”	Tokary 16 83-304 Przodkowo tel./fax. 058 694-01-82 e-mail: biuro@tokarygolf.pl www.tokarygolf.pl Prezes: Paweł Kulczykowski	- prowadzenie zajęć w zakresie amatorskiej kultury fizycznej, organizowanie zawodów sportowych, prowadzenie obiektów sportowych,

* drukowanymi literami zaznaczono organizacje mające status organizacji pożytku publicznego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kartuzach.

Potwierdzają to dane porównawcze gminy Przodkowo na tle pozostałych gmin powiatu. W przypadku bezwzględnej liczby organizacji pozarządowych zarejestrowanych w poszczególnych gminach, gmina Przodkowo zajmuje przedostatnie – 7 miejsce w powiecie i wyprzedza jedynie gminę Chmielno. Niewiele lepiej przedstawia się sytuacja w przypadku porównania wskaźników zarejestrowanych organizacji pozarządowych w stosunku do liczby mieszkańców gminy. W tym zakresie gmina Przodkowo zajmuje zdecydowanie 5 miejsce w powiecie z liczbą zarejestrowanych organizacji na poziomie 1,24/1000 mieszkańców, co jest wskaźnikiem niższym od średniej dla całego powiatu kartuskiego a jednocześnie dwukrotnie niższym niż ma to miejsce w podobnych wielkościowo gminach: Sulęczyń i Stężyca. Sytuacja ta wskazuje na relatywnie niską aktywność lokalnej społeczności gminy.

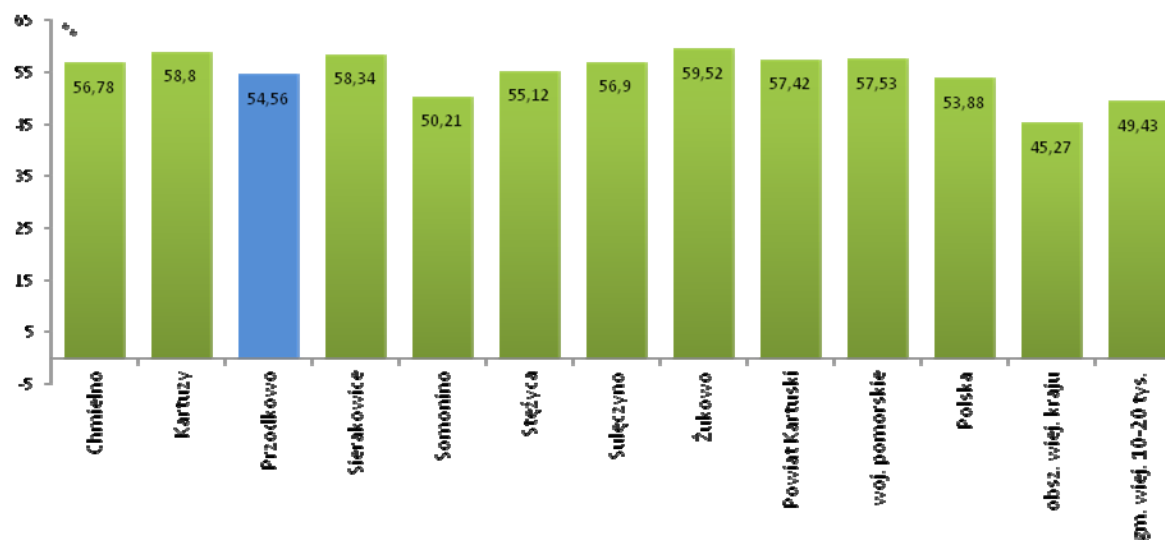

Rys 10. Organizacje pozarządowe w gminie Przodkowo na tle pozostałych gmin powiatu kartuskiego w sztukach oraz w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w 2012 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kartuzach.

Relatywnie mało korzystnie przedstawia się także aktywność społeczna mieszkańców gminy mierzona ich zaangażowaniem w życie polityczne zobrazowana przez udział mieszkańców gminy w wyborach powszechnych. Na podstawie danych statystycznych pochodzących z wyborów do Sejmu w 2007 roku należy wskazać, że frekwencja wyborcza w gminie Przodkowo była niższa od średniej dla całego powiatu kartuskiego i należała obok gminy Somonino do najniższych na tym obszarze. Jednocześnie frekwencja na terenie gminy była niższa od średniej dla województwa i tylko nieznacznie wyższa od średniej dla całego kraju. W tym ostatnim przypadku znacznie przewyższała natomiast frekwencję dla wszystkich gmin wiejskich w Polsce oraz była znacznie wyższa od frekwencji w gminach o wielkości zbliżonej do gminy Przodkowo.

Opisana sytuacja świadczy o relatywnie niskim zainteresowaniu mieszkańców gminy udziałem w życiu politycznym na tle innych gmin regionu przy jednoczesnym niskim udziale samych mieszkańców w organizacji tego życia na ich terenie.

Rys 11. Frekwencja wyborcza w gminie Przodkowo na tle pozostałych gmin powiatu kartuskiego oraz średniej dla kraju w wyborach do Sejmu RP w 2007 roku, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

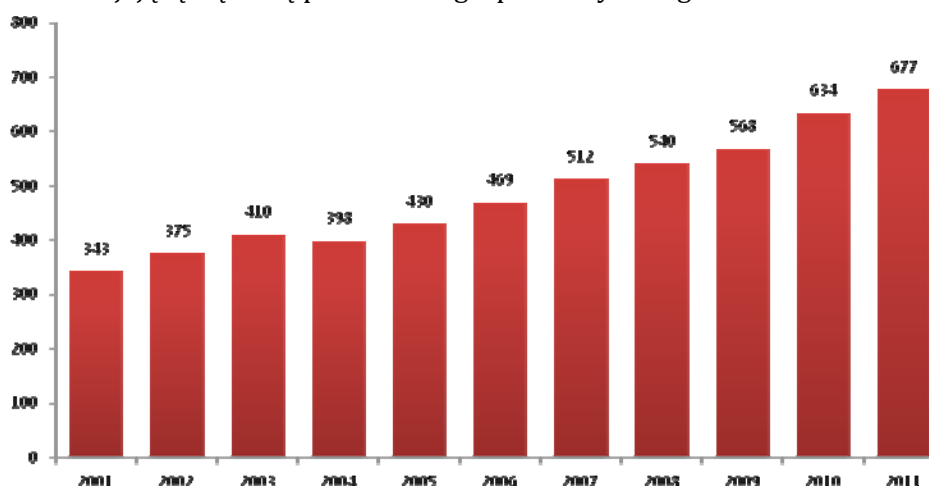
2.3. SFERA GOSPODARCZA

2.3.1. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZIOM BEZROBOCIA

Według danych GUS na koniec 2011 roku na terenie gminy Przodkowo istniało w sumie 677 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, co stanowiło 6,17 % wszystkich podmiotów tego typu zarejestrowanych w całym powiecie kartuskim.

Dane te wskazywały, że wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy mierzony liczbą podmiotów gospodarczych przypadających na 1 000 mieszkańców wyniósł 83,1 i był niższy zarówno od średniej dla całego powiatu kartuskiego (90,4) jak i przede wszystkim całego województwa pomorskiego (116,1). Sytuacja ta wskazuje na relatywnie niższy poziom rozwoju przedsiębiorczości w gminie na tle średniej dla regionu – co można tłumaczyć przede wszystkim typowo wiejskim jej charakterem.

Poniższy rysunek wskazuje dynamikę zmian liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy Przodkowo w latach 2001 – 2011. Jak wynika z zaprezentowanych danych, widoczny jest ciągły, systematyczny wzrost liczby tego typu instytucji w gminie z 343 w 2001 roku do 677 w roku 2011 – co oznacza wzrost o 97 % w ciągu ostatnich 10 lat. Sytuacja ta wskazuje na dynamicznie rozwijającą się sferę podmiotów gospodarczych w gminie w ostatnich latach.

Rys. 12. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Przodkowo w latach 2001 – 2011.

Źródło: Dane GUS – www.stat.gov.pl

Dane dotyczące struktury istniejących podmiotów gospodarczych według branż gospodarki wskazują, że w gminie przeważają podmioty działające w branży usługowej – które stanowią ponad 55 % wszystkich firm. Na drugim miejscu z udziałem na poziomie ponad 40 % znajdują się podmioty działające w branży przemysłu i budownictwa. Zdecydowanie najmniej podmiotów gospodarczych działa na terenie gminy w rolnictwie, leśnictwie i łowiectwie. Porównanie sytuacji w tym zakresie ze średnią dla powiatu i województwa wskazuje, że na terenie gminy notowany jest niższy od średniej udział podmiotów działających w sferze usługowej i wyższy od średniej podmiotów reprezentujących sferę przemysłową. Sytuacja ta jest jednakże typowa dla obszarów wiejskich, gdzie rozwój sfery usługowej jest charakterystyczny przede wszystkim dla obszarów lepiej zurbanizowanych i pełniących ważne funkcje administracyjne, społeczne i kulturowe.

Tab. 9. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Przodkowo na tle powiatu i województwa w 2011 roku według głównych branż gospodarki narodowej.

Obszar		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	Razem
województwo pomorskie	Liczba	5581	61620	190982	258183
	%	2,16	23,87	73,97	100,00
powiat kartuski	Liczba	482	3965	6525	10972
	%	4,39	36,14	59,47	100,00
gmina Przodkowo	Liczba	25	274	378	677
	%	3,69	40,47	55,83	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza struktury istniejących podmiotów gospodarczych na terenie gminy pod kątem ich wielkości wskazuje, że dominują w tym względzie zdecydowanie podmioty najmniejsze tj. mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 10 pracowników – stanowią one niemal 93 % wszystkich podmiotów na terenie gminy. Znamionym jest natomiast fakt, iż na terenie gminy nie funkcjonują obecnie podmioty duże tj. zatrudniające powyżej 250 osób. Porównanie tej sytuacji ze średnią dla regionu (powiatu i województwa) wskazuje jednakże na niższy od średniej w tym zakresie udział mikroprzedsiębiorstw - które na terenie całego województwa stanowią ponad 95 % wszystkich podmiotów i wyższy udział w gminie podmiotów większych – zatrudniających pon. 10 osób. Sytuacja ta może wskazywać, na fakt, że mimo mniejszej liczby istniejących podmiotów na terenie gminy na tle regionu, są to jednostki relatywnie większe.

Tab. 10. Struktura liczby podmiotów gospodarczych w gminie Przodkowo na tle powiatu i województwa w 2011 roku według wielkości.

Obszar		Klasy wielkości: 0 - 9	Klasy wielkości: 10 - 49	Klasy wielkości: 50 - 249	Klasy wielkości: 250 - 999	Klasy wielkości: 1000 i więcej	Razem
województwo pomorskie	Liczba	245882	10208	1860	206	41	258197
	%	95,23	3,95	0,72	0,08	0,02	100
powiat kartuski	Liczba	10332	564	70	5	1	10972
	%	94,17	5,14	0,64	0,05	0,01	100
gmina Przodkowo	Liczba	629	40	8	0	0	677
	%	92,91	5,91	1,18	0,00	0,00	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Biorąc pod uwagę strukturę istniejących podmiotów gospodarczych według sektora własności, należy wskazać, że na terenie gminy 96,01 % tych podmiotów należy do sektora prywatnego. Wśród tej grupy 83,01 % podmiotów to firmy prowadzone przez osoby fizyczne. Spośród pozostałych form i rodzajów działalności znaczny odsetek stanowią spółki handlowe – niemal 6 % oraz państwowe i samorządowe jednostki budżetowe – 3,69 % wszystkich podmiotów. Porównanie tych danych ze średnią dla regionu wskazuje na nieznacznie wyższy udział podmiotów sektora publicznego na terenie gminy; jednocześnie na tle powiatu widoczny jest wyższy udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tab 11. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Przodkowo na tle powiatu i województwa w 2011 roku według sektora własności.

Obszar		Sektor publiczny					Sektor prywatny							Razem
		ogółem	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	przedsiębiorstwa państwowe	spółki handlowe	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	ogółem	osoby fizyczne prowadzące działalność gospod.	spółki handlowe	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	spółdzielnie	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne	
woj. pomorskie	Liczba	7830	3486	7	321	5	250367	189788	22730	4220	1036	883	5599	258197
	%	3,03	1,35	0,00	0,12	0,00	96,97	73,51	8,80	1,63	0,40	0,34	2,17	100
powiat kartuski	Liczba	295	234	0	7	0	10677	8957	675	101	29	19	247	10972
	%	2,69	2,13	0,00	0,06	0,00	97,31	81,64	6,15	0,92	0,26	0,17	2,25	100
gmina Przodkowo	Liczba	27	25	0	0	0	650	562	39	7	1	1	12	677
	%	3,99	3,69	0,00	0,00	0,00	96,01	83,01	5,76	1,03	0,15	0,15	1,77	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza przestrzennego zróżnicowania istniejących na terenie gminy podmiotów gospodarczych (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) wskazuje, że podmioty te koncentrują się wyraźnie w gminnej miejscowości Przodkowo gdzie funkcjonuje 19 tego typu podmiotów, czyli 21 % wszystkich zarejestrowanych na terenie gminy. Pośród innych miejscowości na terenie gminy wyróżniają się takie wsie jak: Kobysewo (7 podmiotów), Czeczewo i Załęże (6 podmiotów) oraz Pomieczyno (5 podmiotów). Istnieją jednakże miejscowości w których nie funkcjonuje żaden podmiot gospodarczy. Daje się w tym zakresie wyraźnie zauważyć zależność stopnia rozwoju przedsiębiorczości od wielkości miejscowości gdzie dominują pod tym względem największe wsie w gminie, z Przodkowem na czele.

Tab 12. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy w Przodkowie według miejscowości w latach 2006 i 2011.

Lp.	Miejscowość	2006	2011
1.	Przodkowo	19	19
2.	Pomieczyno	7	5
3.	Kosowo	3	1
4.	Wilanowo	1	4
5.	Tokary	1	3
6.	Kłosówko	3	-
7.	Kawle Górne	1	1
8.	Załęże	4	6
9.	Brzeziny	1	1
10.	Bielawy	1	-
11.	Szarłata	2	-
12.	Masłowo	2	1
13.	Smołdzino	1	1
14.	Osowa Góra	1	1
15.	Rąb	3	2
16.	Grzybno	1	2
17.	Kawle Dolne	1	3
18.	Warzenko	1	2

19.	Hopy	2	2
20.	Kobysewo	6	7
21.	Barwik	1	2
22.	Czarna Huta	1	-
23.	Czeczewo	1	6
24.	Tokarskie Pnie	1	2
25.	Młynek	-	1
26.	Kczewo	-	1
27.	Nowe Tokary	-	1
28.	Stanisławy	-	1
29.	Kłosowo	-	-
30.	Bursztynik	-	-
31.	Szarłata	-	2
32.	Załęskie Piaski	-	-
33.	Trzy Rzeki	-	-
34.	Bagniewo	-	-
35.	Leżno	-	1
36.	Żukowo	-	1
37.	Kartuzy	-	3
38.	Sopot	-	1
39.	Gdańsk	-	4
40.	Koleczkowo	-	1
41.	Bojano	-	1
42.	Otałżyno	-	1

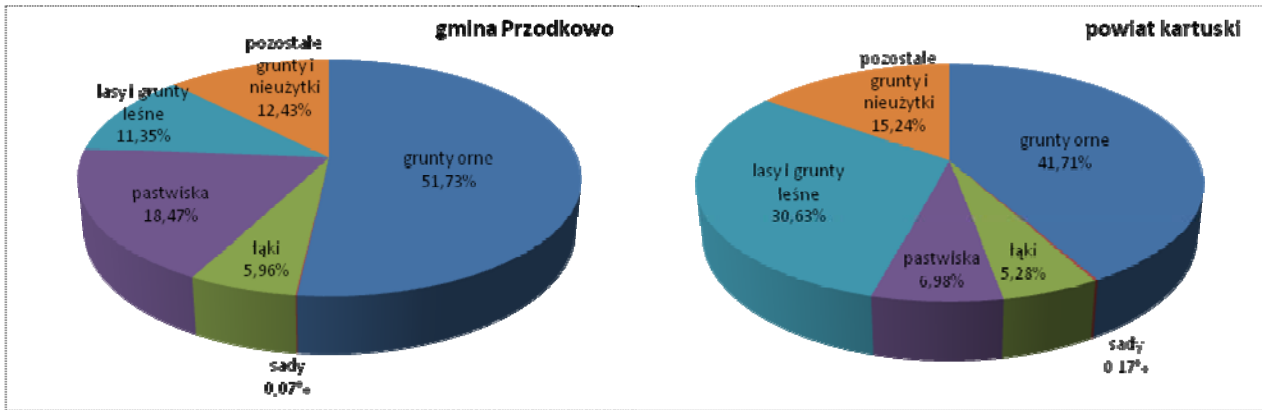
Źródło: Dane Urzędu Gminy w Przodkowie.

Opisany stan determinuje m.in. sytuację na lokalnym rynku pracy i ma wpływ na kwestie bezrobocia na terenie gminy. Dane GUS za 2010 roku wskazują, że w gminie Przodkowo zarejestrowanych było w tym okresie 228 bezrobotnych co stanowiło 4,8 % mieszkańców w wieku produkcyjnym. Sytuacja na terenie gminy pod względem tego wskaźnika była w konsekwencji lepsza od średniej zarówno dla powiatu (6,2 %) jak i województwa (7,3 %). Należy w tym względzie mieć jednak na uwadze wciąż istniejący problem bezrobocia ukrytego wśród ludności wiejskiej regionu które nie jest widoczne w oficjalnych statystykach.

Analiza zmian poziomu bezrobocia w gminie w latach 2003 – 2010 wskazuje, że do roku 2008 liczba bezrobotnych ulegała systematycznemu spadkowi z 376 osób w 2003 roku do 110 w 2008. Tendencja ta uległa następnie odwróceniu i począwszy do 2009 roku notujemy wzrost liczby osób pozostających bez pracy na terenie gminy co jest jednak konsekwencją sytuacji makroekonomicznej.

2.3.2. ROZWÓJ ROLNICTWA

Mimo zachodzących zmian w strukturze gospodarki regionu na terenie gminy Przodkowo bardzo duże znacznie w przychodach mieszkańców odgrywa rolnictwo. Sprzyja temu zarówno tradycja rozwoju rolnictwa w tym regionie jak i struktura użytkowania gruntów. Głównym ograniczeniem a jednocześnie powodem odchodzenia mieszkańców od rolnictwa są w tym zakresie jednak bardzo słabe warunki glebowe znacznie ograniczające kierunki rozwoju towarowej produkcji rolnej.

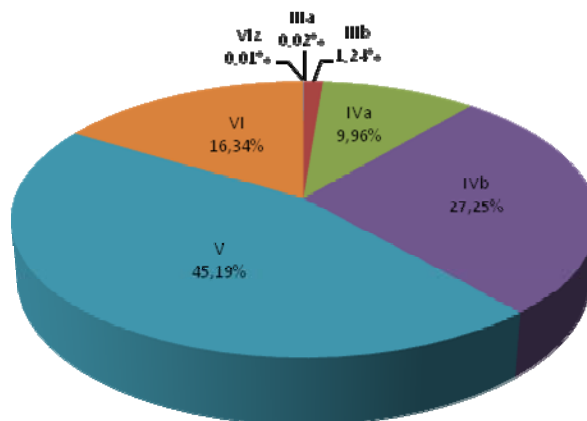

Rys 13. Struktura użytkowania gruntów w gminie Przodkowo na tle powiatu kartuskiego, w ha oraz %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W zakresie struktury użytkowania gruntów na terenie gminy w chwili obecnej zdecydowanie dominują grunty orne stanowiące w sumie 51,73 % powierzchni gminy. Znaczny udział w tym zakresie mają także łąki (5,96 %) oraz pastwiska (18,47 %). Tradycyjne na terenie gminy notowany jest niewielki udział sadów na poziomie 0,07 %. Sytuacja ta skutkuje, że obecnie 76,23 % powierzchni gminy zajmują użytki rolne co jest wielkością znacznie większą od notowanej w skali całego powiatu (54,13 %). Różnice w tym zakresie widoczne są przede wszystkim po stronie wyższego na terenie gminy udziału gruntów orných w całkowitej jej powierzchni oraz znacznie niższego udziału lasów i pozostałych gruntów niż ma to miejsce na terenie powiatu.

Wspomnianą słabą jakość przestrzeni produkcyjnej gminy do rozwoju produkcji rolnej przedstawia poniższy wykres obrazujący strukturę klas bonitacyjnych gleb na terenie gminy. W tym zakresie brak jest w gminie zupełnie gleb klasy I-II a gleby klasy II stanowią zaledwie 1,26 % jej powierzchni. Jednocześnie widoczny jest także niewielki udział gleb klasy IVa (9,96 %). W strukturze użytkowania dominują natomiast gleby klasy V (45,19 %) oraz IV (27,25 %). Sytuacja ta wskazuje na słabe warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa na tym terenie.

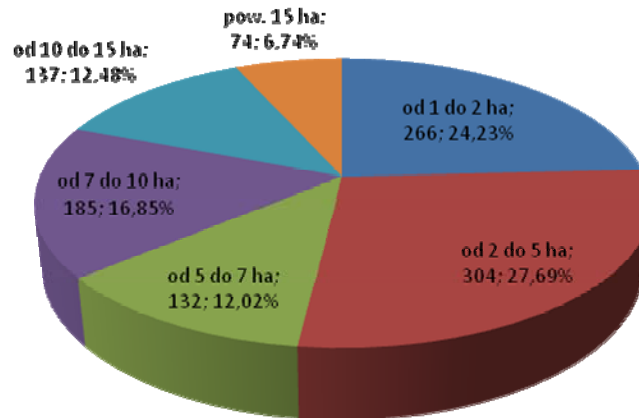

Rys 14. Struktura jakości gleb (grunty orne) na terenie gminy (klasy gleb w %).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Przodkowie.

Według informacji Urzędu Gminy w Przodkowie w 2012 roku w gminie funkcjonowało w sumie 1 098 gospodarstw rolnych. Wśród istniejących gospodarstw na terenie gminy ich rozkład wielkościowy jest w znacznej mierze równomierny. Charakterystyczną cechą dla gminy w tym

zakresie jest fakt, iż mimo słabych warunków naturalnych obok gospodarstw najmniejszych o wielkości do 5 ha funkcjonuje także znaczna liczba gospodarstw średnich o wielkości powyżej 5 ha, które stanowią 48 % wszystkich istniejących. Jednocześnie wśród nich funkcjonują 74 gospodarstwa największe o powierzchni pow. 15 ha. Dane te wskazują, że mimo słabych warunków glebowych rolnictwo na terenie gminy jest dość dobrze rozwinięte.

Rys 15. Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych na terenie gminy Przodkowo w 2012 roku, w szt. i %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W przypadku kierunków rozwoju rolnictwa trudno wskazać na dominującą tendencję w tym zakresie. Wśród istniejących gospodarstw rozwija się zarówno produkcja roślinna jak i zwierzęca nastawiona przede wszystkim na uprawę mało wymagających (pod względem warunków glebowych) upraw roślinnych oraz hodowlę tradycyjnych zwierząt hodowlanych.

2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.4.1. GOSPODARKA WODNO – KANALIZACYJNA

Długość czynnej wodociągowej sieci rozdzielczej na terenie gminy Przodkowo wynosiła w 2012 roku 147 km. Sieć wodociągowa prowadziła do 1 483 budynków/gospodarstw i korzystało z niej w sumie 91% mieszkańców gminy. Na obszarze gminy woda pitna pobierana jest z 7 gminnych ujęć wód podziemnych. Każde z ujęć posiada stację uzdatniania wody gdzie pracują odżelaziacze i odmanganiacze. Każde z ujęć posiada znaczne nadwyżki zatwierdzonych zasobów w stosunku do aktualnego poboru.

Jakość wody pitnej na terenie gminy nadzorowana jest przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Kartuzach, a prowadzone badania potwierdzają spełnienie warunków określonych w pozwoleniach wodno- prawnych dla wszystkich ujęć.

Ogólny stan techniczny sieci oceniany jest jako dobry i nie ma potrzeby modernizacji istniejącej infrastruktury.

System kanalizacyjny na terenie gminy Przodkowo obejmuje 64,3 km czynnej sieci kanalizacyjnej, z której korzysta 52 % mieszkańców. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje sieć kanalizacji sanitarnej opartej o system kanalizacji grawitacyjnej (tam gdzie pozwalają na to uwarunkowania terenu) oraz kanalizację tłoczną. Istniejąca sieć obsługiwana jest przez gminną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Przodkowo o przepustowości docelowej 780 m³/dobę. Oczyszczalnia posiada obecnie prawomocne pozwolenie wodno-prawne na odprowadzenie ścieków wydane Decyzją Starostwa Powiatowego w Kartuzach z dnia 22 września 2003 roku. Według pozwolenia gmina Przodkowo może odprowadzać do oczyszczalni ścieki w ilości średnie dobowej $Q_{dsr} = 584,0 \text{ m}^3/\text{dobę}$. Istniejąca oczyszczalnia pracuje w oparciu o technologię oczyszczania mechaniczno – biologicznego. Bezpośrednim odbiornikiem ścieków oczyszczonych z oczyszczalni jest rzeka Klasztorna Struga zasilająca wodami rzekę Supinę będącą dopływem rzeki Raduni. Biologiczne oczyszczanie ścieków w oczyszczalni odbywa się za pomocą osadu czynnego pracującego w technologii Biogradex która polega na próżniowym modyfikowaniu i stresie energetycznym mieszaniny osadu czynnego. Wiejski charakter gminy oraz brak uciążliwego przemysłu powodują, że w zlewni oczyszczalni dominują ścieki bytowo – gospodarcze.

Powstający w oczyszczalni osad poddawany jest zagęszczeniu i odwodnieniu na prasie taśmowej. Następnie przez okres 90 dni jest poddawany składowaniu pod zadaszeniem i poddawany higienizacji wapnem. Gospodarka wytworzonymi odpadami na oczyszczalni polega na zagospodarowaniu ich na składowisku odpadów położonym na terenie Gminy Potęgowo. Użytkownik oczyszczalni posiada umowę z firmą prywatną na odbiór i składowanie tych odpadów.

2.4.2. GOSPODARKA ODPADAMI

W chwili obecnej na terenie gminy nie funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych. Jednocześnie nie przewiduje się utworzenia takiego obiektu. Odpady stałe wytwarzane na terenie gminy są obecnie gromadzone i wywożone na wysypiska śmieci poza obszar gminy – na teren wysypiska w Chlewnicy gm. Potęgowo i w Gdańsku Szadółkach.

3. ANALIZA SWOT

Przedstawioną poniżej analizę SWOT oparto o zamieszczoną w rozdziale 2 diagnozę stanu obecnego obszaru gminy Przodkowo i charakterystykę elementów decydujących o jego spójności i odmienności od regionów sąsiednich. Na tej podstawie powstał obraz stanu obecnego terenu objętego Strategią, obrazujący jego zalety w postaci silnych stron, które powinny stać się podstawą rozwoju gminy w przyszłości oraz stron słabych związanych z występowaniem głównych niedogodności w obecnym rozwoju gminy. Na podstawie dokonanej analizy stanu obecnego oraz uwarunkowań zewnętrznych związanych z pozycją gminy w regionie oraz przemianami społeczno – gospodarczymi jakie dokonują się w skali makro, zidentyfikowano także wynikające z uwarunkowań niezależnych od gminy - podstawowe szanse i zagrożenia dla jej rozwoju.

	Pozytywy	Negatywy
Wewnętrzne	Mocne strony	Słabe strony
Zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia

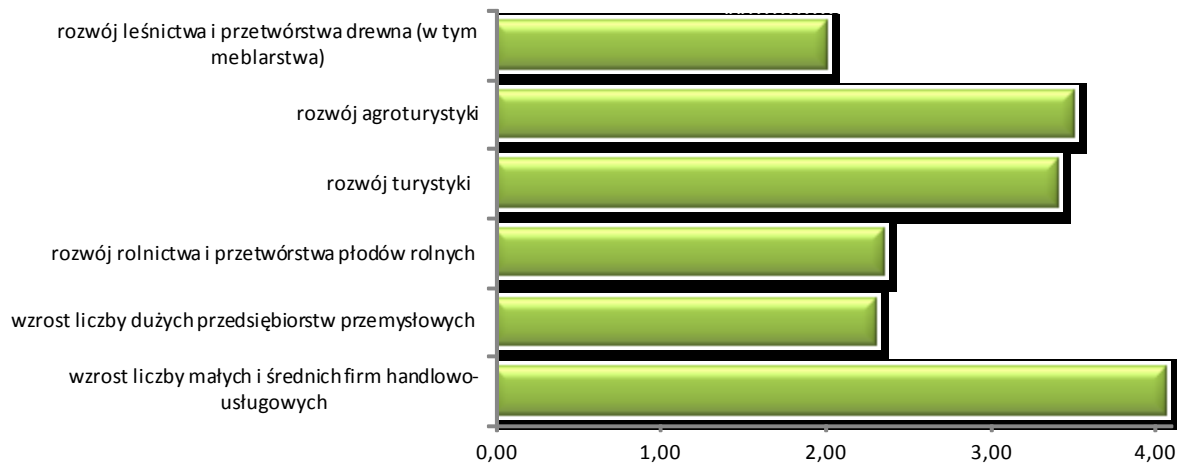
Rys 17. Schemat obrazujący ideę analizy SWOT.

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzoną analizę wzbogacono także o wyniki badań społecznych przeprowadzonych w trakcie spotkań ze społecznością lokalną. Na odbytych 3 spotkaniach z mieszkańcami przeprowadzono badania ankietowe, które wskazywały ocenę przez mieszkańców obecnej sytuacji gminy oraz pożądane kierunki jej rozwoju w przyszłości. Tym samym analizę oparto o wyniki 60 ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców reprezentujących wszystkie sektory gospodarki: sektor społeczny, gospodarczy oraz publiczny. Otrzymane wyniki pozwoliły na znaczne wzbogacenie wyników analiz statystycznych. Poniżej przedstawiono w formie graficznej i opisowej wnioski z wyników przeprowadzonych badań ankietowych stanowiące odpowiedzi mieszkańców na główne pytania zawarte w ankietach, przydatne do opracowania analizy SWOT.

A. Jakie powinny być kierunki rozwoju gminy?

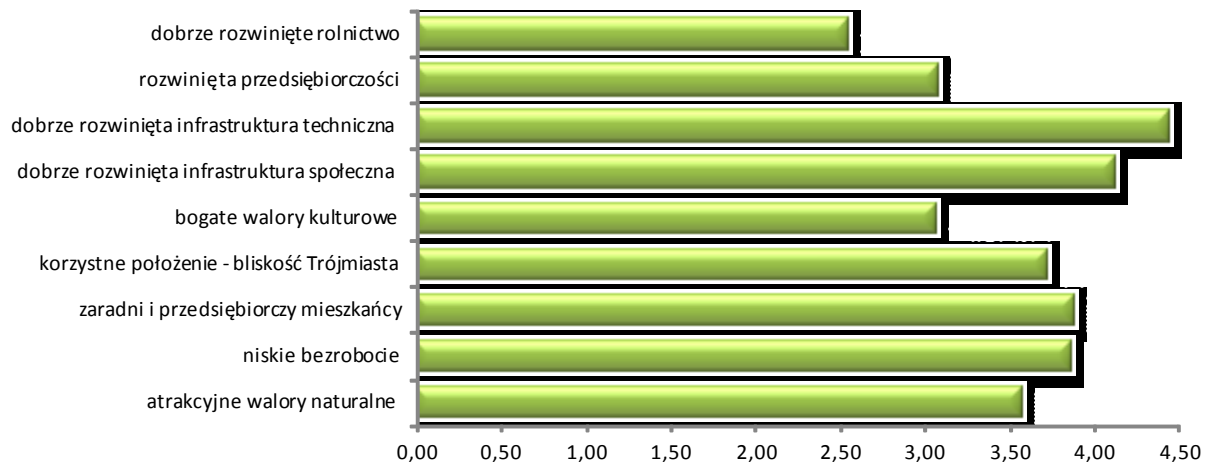
(ponumerowanie odpowiedzi wg ważności w skali od 1 do 5 (5 – najważniejszy kierunek, 1 – kierunek najmniej ważny itd.)).

Wyniki skazują, że wg. mieszkańców główne kierunki rozwoju gminy powinny dotyczyć rozwoju przedsiębiorczości oraz funkcji turystycznej: wzrostu małych i średnich firm handlowo – usługowych, rozwoju agroturystyki, rozwoju turystyki.

B. Jakie są największe atuty gminy?

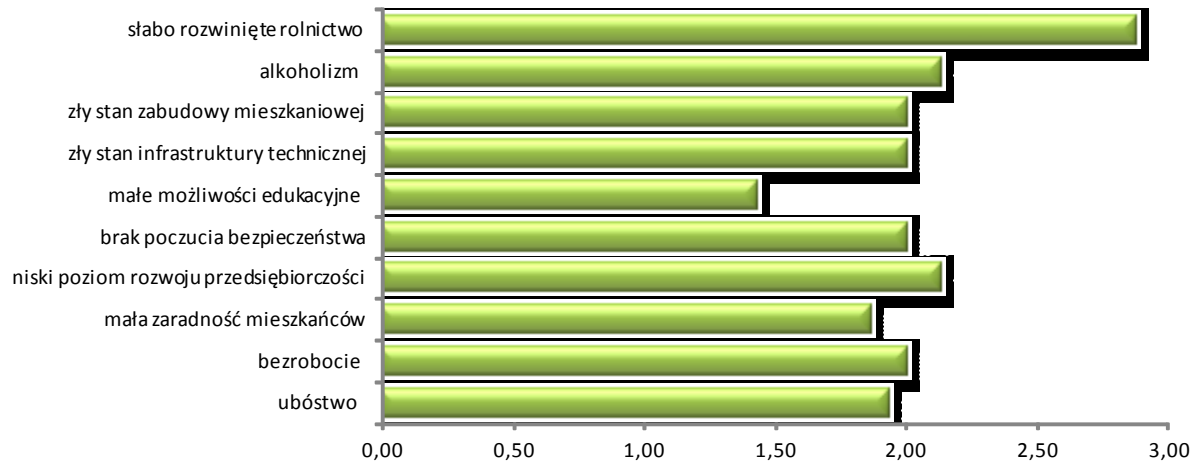
(ponumerowanie wg ważności w skali od 1 do 5 (5 – najważniejszy atut, 1 – atut najmniej ważny itd.)).

Za najważniejsze atuty gminy mieszkańcy uznali dobrze rozwiniętą infrastrukturę w tym infrastrukturę techniczną i społeczną; relatywnie najmniej korzystnie wypadł w tym zakresie rozwój rolnictwa, przedsiębiorczości czy walory kulturowe gminy.

C. Jakie są główne problemy mieszkańców gminy?

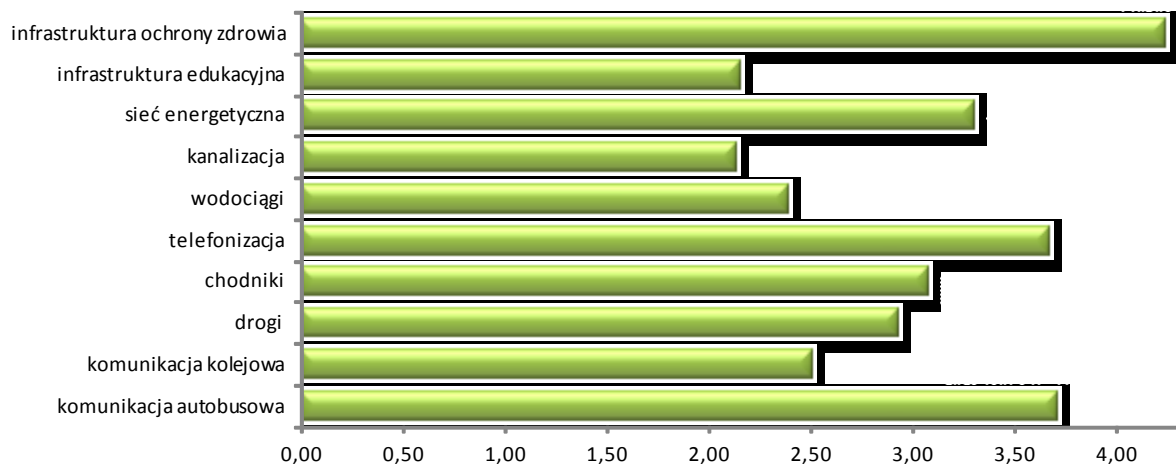
(ponumerowanie wg ważności w skali od 1 do 5 (5 – najważniejszy problem, 1 – problem najmniej ważny)).

Jako zdecydowanie najważniejszy problem mieszkańców gminy wskazano słabo rozwinięte rolnictwo.

D. Które z obszarów z zakresu infrastruktury uważa się za problematyczne?

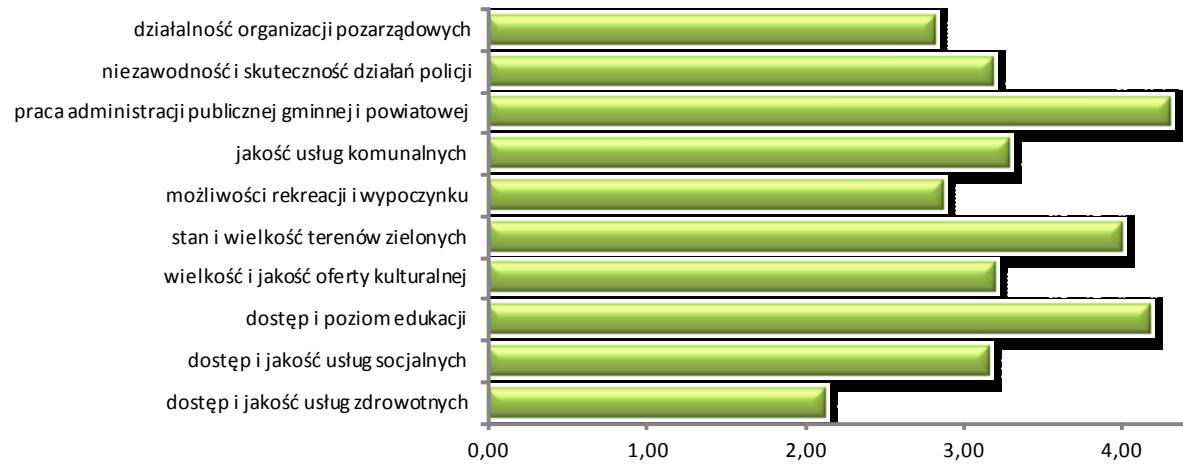
(ponumerowanie wg ważności w skali od 1 do 5 (5 – najważniejszy, 1 – najmniej ważny)).

Do najważniejszych obszarów problematycznych w zakresie infrastruktury mieszkańcy zaliczyli przede wszystkim infrastrukturę ochrony zdrowia ale także: sieć energetyczną, telefonizację i komunikację autobusową.

E. Jak oceniany jest standard życia na terenie gminy?

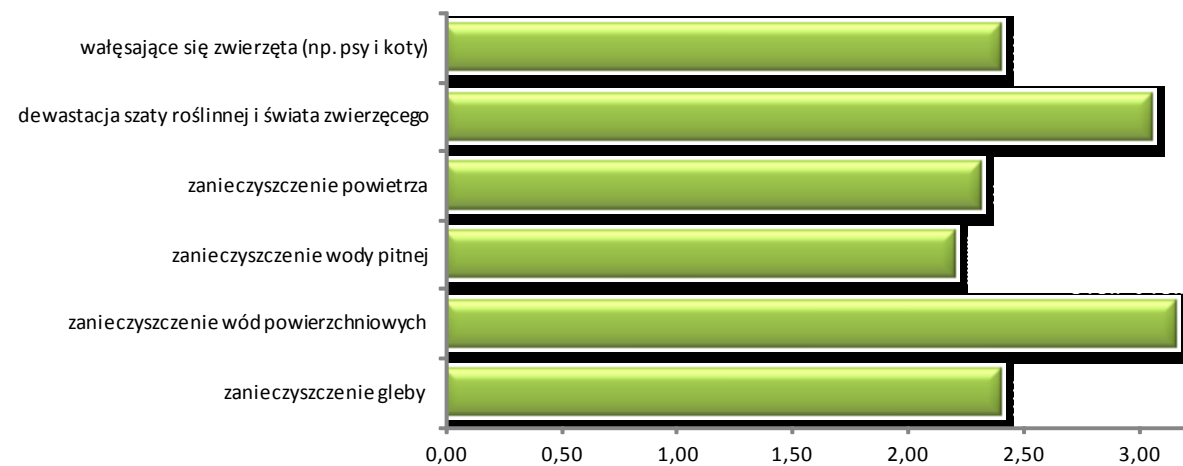
(ocena poszczególnych elementów (w skali od 1 do 5 gdzie 5 to ocena najwyższa a 1 najniższa)).

Ocena standardu życia na terenie gminy wg. poszczególnych jego komponentów wskazuje, że najwyżej oceniana jest praca administracji gminnej i powiatowej, dostęp i poziom edukacji oraz stan i wielkość terenów zielonych. Najniżej w tym zakresie oceniany był natomiast zdecydowanie dostęp i jakość usług zdrowotnych.

F. Które z problemów środowiskowych uważa się za najistotniejsze dla gminy?

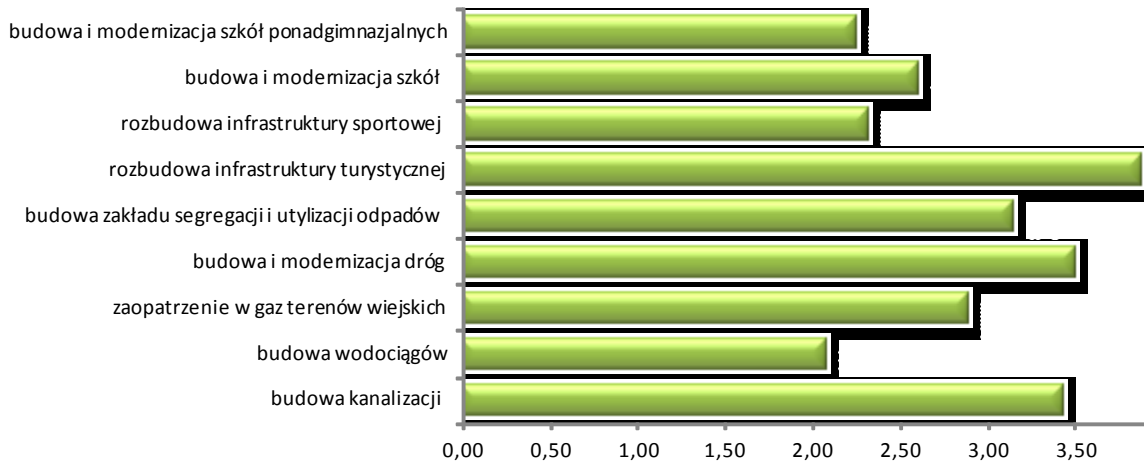
(ponumerowanie wg ważności w skali od 1 do 5 (5- najważniejszy, 1 - najmniej ważny)).

W odniesieniu do problemów środowiskowych najistotniejsze dla gminy są obecnie: zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz dewastacja szaty roślinnej i świata zwierzęcego.

G. Które z inwestycji powinny być realizowane w pierwszej kolejności?

(ponumerowanie wg ważności w skali od 1 do 5 (5- najważniejszy, 1-najmniej ważny)).

W zakresie kolejności realizacji poszczególnych typów inwestycji, mieszkańcy wskazali na pilność rozbudowy infrastruktury turystycznej, budowę i modernizację dróg oraz budowę kanalizacji.

Z uwagi na znaczny zakres przeprowadzonej analizy, obejmujący wszystkie sfery funkcjonowania obszaru gminy i jej mieszkańców, w celu zapewnienia przejrzystości wyników zaprezentowanej poniżej analizy SWOT wydzielono w ramach niej 3 obszary związane z trzema głównymi dziedzinami życia społeczno – gospodarczego:

- **Obszar „Społeczeństwo”** obejmujący zagadnienia związane z demografią, rozwojem infrastruktury społecznej, szkolnictwa i nauki, stanem kultury, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz działalnością organizacji pozarządowych i sferą aktywności mieszkańców,
- **Obszar „Gospodarka”** obejmujący przede wszystkim kwestie związane z rozwojem przedsiębiorczości, rolnictwa oraz turystyki i rekreacji,
- **Obszar „Infrastruktura i środowisko”** obejmujący swoim zakresem przede wszystkim kwestie walorów środowiskowych, ochrony środowiska naturalnego, posiadanych prawnych form ochrony przyrody oraz zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną w tym mającą wpływ na stan środowiska naturalnego.

Wyniki przeprowadzonej analizy SWOT przedstawiają poniższe tabele:

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Silne strony		
- niskie bezrobocie, - dużo przedsiębiorstw w relacji do liczby ludności gminy, - istniejące miejsca pracy dla mieszkańców gminy na jej terenie, - lokalizacja blisko Trójmiasta (atrakcyjność inwestycyjna gminy), - preferencyjne warunki dla powstawania i działalności nowych przedsiębiorstw, - dobra współpraca między przedsiębiorcami a gminą, - bliskość Trójmiasta – napływ turystów/atrakcje turystyczne, - dobry stan ilościowy i jakościowy dróg gminnych, - wysokie walory środowiska naturalnego, - niewielka ilość przemysłu zanieczyszczającego środowisko,	- wysoki przyrost naturalny, - wysokie dodatnie saldo migracji, - niskie bezrobocie, - bardzo dobra sieć placówek oświatowych różnego poziomu, - dobra infrastruktura rekreacyjno – sportowa, - wystarczająca ilość placów zabaw, - wystarczająca ilość imprez, - dobra promocja gminy, - wystarczająca liczba świetlic wiejskich, - dobra polityka informacyjna gminy, - podtrzymywana tradycja lokalna, - dobra praca biblioteki w Przodkowie, - gmina przyjazna mieszkańcom, inwestorom i gościom,	- atrakcyjne położenie administracyjne gminy, - wysoki poziom zwodociągowania gminy, - dobry stan dróg gminnych/dobre utrzymanie dróg, - ekologiczne ogrzewanie w gminnych instytucjach, - brak elektrowni wiatrowych, - dobry poziom skanalizowania gminy, - zainteresowanie inwestowaniem na terenie gminy,

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Słabe strony		
- słabo rozwinięta turystyka i agroturystyka (publiczna infrastruktura turystyczna, gastronomia, miejsca noclegowe), - brak współpracy między ośrodkami turystycznymi w gminie (np. brak klastrow), - niewystarczająca informacja i promocja o turystyce (miejsca noclegowe, gastronomia itp.), - niekorzystne warunki naturalne do rozwoju rolnictwa - słabe gleby i warunki klimatyczne, - mała powierzchnia gospodarstw rolnych – niskotowarowe gospodarstwa rolne; produkcja rolna przede wszystkim na własne potrzeby, - brak współpracy między rolnikami a lokalnym rynkiem zbytu/turystyką, - brak grup wsparcia dla rolników, - niewystarczające wsparcie dla rolników ze strony instytucji publicznych, - brak przetwórstwa produktów rolnych,	- nierównomierny przyrost naturalny wewnątrz gminy, - zbyt mało osób o kwalifikacjach poszukiwanych na rynku pracy, - niewystarczający dostęp do służby zdrowia – brak lekarzy specjalistów w gminie; niedostatek sprzętu medycznego, - brak obiektu lekkoatletycznego, - brak mieszkań socjalnych, - niewystarczająca promocja i informacja o lokalnych inicjatywach i organizacjach pozarządowych, - brak programu rozwoju kultury i rekreacji, - niedostatecznie rozwinięta sfera działalność organizacji pozarządowych, - niski poziom wykształcenia mieszkańców,	- niska jakość połączeń internetowych, - niewystarczający zasięg telefonii komórkowej, - brak dopłat do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, - zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich (słaba przepustowość), - niski stan czystości jezior/jeziora prywatne, - napowietrzne linie energetyczne, - zły stan sieci energetycznych/brak ziemnej sieci, - niewystarczająca praca gminnej oczyszczalni ścieków (potrzeba modernizacji), - potrzeba opracowania planu wykorzystania energii odnawialnej, - niewystarczający rozwój komunikacji autobusowej, - słabo rozwinięta komunikacja publiczna dotycząca miejscowości poza miejscowością gminną, - niewystarczające odpowiednie planowanie przestrzenne na poziomie gminy, - brak rozwoju infrastruktury umożliwiającej korzystanie z internetu.

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Szanse rozwoju		
- korzystny rozwój demograficzny gminy, - położenie w pobliżu Trójmiasta (rosnące zapotrzebowanie na usługi dla ludności, rynek zbytu na usługi turystyczne), - rozwój znaczenia agroturystyki w skali kraju, - rozwój turystyki weekendowej, - rolnictwo ekologiczne – na potrzeby turystów, - rozwój edukacji – kierunki najbardziej pożądane na rynku pracy (wskazanie najbardziej perspektywicznych kierunków kształcenia), - odpowiednie planowanie przestrzenne na poziomie gminy, - wzrost liczby małych i średnich przedsiębiorstw, - możliwości wsparcia realizowanych operacji ze strony funduszy publicznych w tym środków UE, - wykorzystanie dogodnego położenia komunikacyjnego i administracyjnego dla rozwoju gospodarki, - wzrost nakładów na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, - wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO, - przekształcenia rolnictwa niskotowarowego na rolnictwo ekologiczne - małe, rodzinne gospodarstwa produkujące zdrową, ekologiczną żywność, - wzrost ilości gospodarstw ekologicznych i zintegrowanych, - inwestycje w przetwórstwo rolno – spożywcze, - wysokiej jakości ekologiczna produkcja rolno i jej przetwórstwo oferowane mieszkańcom Trójmiasta i turystom, - wykorzystanie proekologicznych źródeł energii, - opracowanie planu wykorzystania energii odnawialnej w sposób nie kolidujący z funkcją rekreacyjną i turystyczną,		

Aspekty Gospodarcze	Aspekty Społeczne	Aspekty środowiska i infrastruktury technicznej
Zagrożenia rozwoju		
- marginalizacja obszarów wiejskich województwa i kraju, - rozwój wielkiego przemysłu, - niekontrolowany rozwój budownictwa jednorodzinnego, - brak współpracy między przedsiębiorcami, - degradacja walorów turystycznych i przyrodniczych, - emigracja zarobkowa zdolnej młodzieży, - szybszy rozwój turystyczny powiatów sąsiednich (konkurencja), - odpływ ludzi młodych, wykształconych do miast, - brak świadomości działań na rzecz wykreowania produktów lokalnych, - degradacja walorów krajobrazowych i przyrodniczych w skutek nieplanowanego rozwoju turystyki i urbanizacji, - rozwój przemysłu uciążliwego dla środowiska i ludzi,		

4. ANALIZA PROBLEMÓW.

Przedstawioną poniżej analizę problemów oparto o interpretację wyników analizy SWOT przedstawionej w punkcie powyżej oraz wyszczególnienie najważniejszych jej elementów, mających wpływ na obecny i przyszły rozwój gminy. Z uwagi na przyjęty układ analizy oparto ją o opisane powyżej 3 obszary życia społeczno – gospodarczego gminy.

Przedstawiona powyżej analiza SWOT wskazuje, że do najważniejszych **silnych stron** obszaru gminy Przodkowo, decydujących o jej potencjale należy zaliczyć przede wszystkim dobrą sytuację demograficzną gminy odnoszącą się do wszystkich najważniejszych wskaźników demograficznych tj. wysokiego dodatniego przyrostu naturalnego, wysokiego dodatniego poziomu salda migracji oraz młodej struktury wieku mieszkańców gminy. Wszystkie te elementy decydują o dynamicznie rosnącej liczbie ludności gminy w ostatnich latach na jej terenie co przekłada się na bardzo pozytywne perspektywy rozwoju w najbliższej przyszłości. Szczególnie ważnym elementem jest w tym względzie fakt wysokiego i rosnącego poziomu salda migracji na obszar gminy wynikającego z bardzo wysokiej liczby osób przybywających na jej teren z innych obszarów województwa i kraju w tym w dużej mierze z Trójmiasta – sytuacja ta z uwagą na specyfikę tej grupy osób (osoby z miasta, lepiej wykształcone, młode, o wyższym statucie materialnym) wpływa bowiem na zmianę struktury społeczno – gospodarczej ludności całej gminy. Jednocześnie jednak opisane zmiany liczby mieszkańców gminy wpływają na rosnące potrzeby związane z zapewnieniem dostępu rosnącej liczbie społeczności lokalnej do zarówno usług publicznych (edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, infrastruktura wodno – kanalizacyjna, komunikacja) jak i handlu i usług o charakterze komercyjnym (sklepy, usługi dla ludności itp.).

Kolejnym ważnym elementem wskazanym po stronie silnych stron rozwoju gminy jest dobrze rozwinięta sieć placówek edukacyjnych oraz infrastruktury rekreacyjno - sportowej. Zjawisko to wpływa bowiem bezpośrednio na jakość życia lokalnej społeczności – szczególnie ważna w tym zakresie jest dobra ocena sieci placówek edukacyjnych, która przekłada się na dostęp mieszkańców do edukacji.

Trzecim ważnym elementem silnych stron rozwoju gminy w obszarze społecznym jest dobra promocja Gminy na zewnątrz oraz kultywowana i podtrzymywana tradycja lokalna.

W obszarze związanym z gospodarką po stronie mocnych stron rozwoju gminy na uwagę zasługuje przede wszystkim wysoki na tle regionu wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości mierzony liczbą przedsiębiorstw przypadających na liczbę mieszkańców gminy oraz relatywnie niskie bezrobocie. Wskaźniki te decydują o relatywnie wysokim potencjale wewnętrznym gospodarki gminy do dalszego rozwoju. Sprzyjać temu może w przyszłości kolejna bardzo ważna mocna strona obszaru gminy związana z lokalizacją w bezpośrednim sąsiedztwie Trójmiasta, co przekłada się na atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy jako terenu położonego blisko dużego rynku zbytu oraz stwarza możliwości rozwoju funkcji usługowej skierowanej do mieszkańców aglomeracji Trójmiejskiej np. w zakresie rozwoju turystyki i usług około turystycznych.

Bardzo ważnym potencjałem rozwoju gminy po stronie jej mocnych stron są także wysokie walory środowiska naturalnego i kulturowego związanego z położeniem gminy na obszarze Szwajcarii Kaszubskiej, charakteryzującej się zarówno urozmaiconą rzeźbą terenu, licznymi obszarami chronionymi, dużą lesistością jak i bogatą tradycyjną kulturą kaszubskiej.

W przypadku mocnych stron rozwoju gminy odnoszących się do obszaru infrastruktury i środowiska należy wskazać przede wszystkim na wspomniane już wcześniej atrakcyjne położenie administracyjne gminy i zainteresowanie zainwestowaniem na jej terenie – co w przypadku infrastruktury ma swoje odzwierciedlenie w np. budowie kolei metropolitarnej czy

infrastruktury drogowej o charakterze regionalnym przebiegających przez teren gminy ale odnosi się do generalnego oddziaływania aglomeracji Trójmiejskiej na jej bezpośrednie zaplecze. Drugą grupą cech gminy w tym zakresie jest dobry obecnie poziom rozwoju infrastruktury technicznej dotyczący poziomu zwodociągowania gminy oraz dobrego stanu dróg gminnych.

W kontekście zidentyfikowanych **słabych stron** rozwoju gminy przeprowadzona analiza wskazuje, że w odniesieniu do sfery społecznej należy do nich zaliczyć przede wszystkim słaby dostęp do służby zdrowia – brak lekarzy specjalistów w gminie oraz niedostatek sprzętu medycznego. Element ten przejawia się we wszystkich analizach przeprowadzonych na potrzeby Strategii i stanowi obecnie w ocenie mieszkańców najważniejszą słabą stronę w tym zakresie. Ocena ta dotyczy przede wszystkim niedostatecznego zakresu świadczonych usług w istniejącym NZOZ na terenie gminy oraz jakości świadczonych usług medycznych (niedostatek sprzętu). Kolejnym ważnym problemem poruszonym przez mieszkańców w tym zakresie jest kwestia dostępu do oferty edukacyjnej w gminie związana ze zbyt małą liczbą osób o kwalifikacjach poszukiwanych na rynku pracy oraz relatywnie niskim poziomem wykształcenia mieszkańców gminy. Zjawisko to ma miejsce mimo dobrze ocenianej sieci placówek oświatowych na terenie gminy w ujęciu ilościowym. W tym zakresie wskazano bowiem na konieczność stworzenia oferty edukacyjnej która będzie odpowiadała potrzebą rynku pracy oraz przygotuje uczniów do kontynuowania nauki na wyższym poziomie.

Przeprowadzona analiza wskazała także na słabą promocję i informację o lokalnych inicjatywach oraz słabą działalność organizacji pozarządowych na terenie gminy i generalny niski poziom udziału mieszkańców w życiu społecznym gminy.

W odniesieniu do sfery rozwoju gospodarczego gminy po stronie negatywnie ocenianych zjawisk zdecydowanie na pierwsze miejsce wysuwa się kwestia rozwoju rolnictwa do której odnoszą się słabe strony w postaci:

- słabych warunków naturalnych do rozwoju rolnictwa,
- małej powierzchni gospodarstw rolnych,
- brak współpracy między rolnikami a lokalnym rynkiem zbytu/turystyką,
- brak grup wsparcia dla rolników,
- brak przetwórstwa produktów rolnych,

Wszystkie wymienione elementy wskazują, że kwestia rozwoju rolnictwa oraz wsparcia osób trudniących się obecnie rolnictwem należy do najważniejszych problemów do rozwiązania w najbliższej przyszłości.

Jednocześnie w zakresie rozwoju gospodarczego widoczne jest niskie obecnie wykorzystanie posiadanych walorów naturalnych i kulturowych na potrzeby rozwoju gospodarczego w tym przede wszystkim turystyki i agroturystyki. Zjawisko to jest widoczne przede wszystkim po stronie niedorozwoju infrastruktury turystycznej i około turystycznej oraz niedostatecznej promocji i informacji o posiadanych walorach dla turystów z kraju i zagranicy. Należy przy tym zaznaczyć, że wskazane elementy są ze sobą powiązane - kwestia słabego rozwoju agroturystyki współgra w tym zakresie ze słabym rozwojem rolnictwa i potrzebą dywersyfikacji dochodów obecnej ludności rolniczej na terenie gminy.

Wymienionym elementom towarzyszą słabe strony rozwoju infrastruktury technicznej, które dotyczą przede wszystkim stanu układu komunikacyjnego w gminie. Niska jakość dróg powiatowych i wojewódzkich, niedostateczna przepustowość komunikacyjna istniejących ciągów drogowych oraz słaby rozwój komunikacji autobusowej powoduje, że obecny stan infrastruktury transportowej na terenie gminy należy uznać za niewystarczający. Niedorozwój infrastruktury technicznej widoczny jest także w przypadku sieci wodno – kanalizacyjnej. W tym zakresie analiza stanu obecnego wskazuje na potrzebę poprawy jakości infrastruktury wodociągowej oraz poprawę warunków w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej, odnoszącą się

zarówno do liczby przyłączonych mieszkańców jak i jakości pracy gminnej oczyszczalni ścieków. Jednocześnie w odniesieniu do kwestii infrastrukturalnych widoczna jest słaba ocena infrastruktury energetycznej i telekomunikacyjnej na terenie gminy (telefonia komórkowa, internet).

W kontekście zidentyfikowanych słabych stron należy wskazać także, na potrzebę ochrony środowiska przyrodniczego oraz kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych pod inwestycje gospodarcze i komunalne z zachowaniem walorów środowiska naturalnego.

W zakresie zidentyfikowanych **szans** dla rozwoju gminy wynikających z czynników zewnętrznych warunkujących ten rozwój należy wskazać, przede wszystkim na możliwości dla rozwoju gminy wynikające z korzystnego położenia administracyjnego w bezpośrednim sąsiedztwie Trójmiasta. Położenie to przyczynia się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru gminy w kontekście bliskości dużych rynków zbytu oraz dogodnego położenia komunikacyjnego a z drugiej do rozwoju funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej dla mieszkańców sąsiednich, dużych ośrodków miejskich.

Ścisły związek z położeniem gminy ma kolejna szansa na rozwój jej obszaru wynikająca z możliwości rozwoju funkcji turystycznej, około turystycznej i rekreacyjnej. Posiadane połączenie wybitnych walorów naturalnych i kulturowych w kontekście wzrostu znaczenia turystyki w regionalnej i globalnej gospodarce oraz rosnącego zainteresowania turystyką wiejską i kulturową wśród przede wszystkim turystów zagranicznych powoduje, że umiejętne wykorzystanie posiadanych walorów i wzrost znaczenia turystyki w lokalnej gospodarce stanowi obecnie jedną z głównych szans na rozwój gminy. Sprzyja temu opisane położenie przede wszystkim w niedalekiej odległości od Trójmiasta co powoduje, że obszar gminy staje się naturalnym potencjalnym celem wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców tej aglomeracji zwłaszcza w odniesieniu do turystyki aktywnej.

W kontekście opisanego otoczenia zewnętrznego gminy jawią się także pewne **zagrożenia** mogące zahamować rozwój gminy w najbliższej przyszłości. Do zagrożeń tych na podstawie analizy sytuacji w stanie obecnym należy zaliczyć między innymi zagrożenia marginalizacji społecznej i gospodarczej obszarów wiejskich województwa pomorskiego i pominięcie rozwoju obszarów w dokumentach strategicznych w skali województwa i kraju. Z zagrożeniem tym połączone jest zidentyfikowane zjawisko wzrostu konkurencyjności ze strony sąsiednich regionów co wpływa jednocześnie na obniżenie atrakcyjności terenu np. gminy Przodkowo.

Na podstawie opisanych wniosków z przeprowadzonej **analizy SWOT** należy kierować się zasadą aby w przyszłym działaniu w odniesieniu do wyników analizy:

- wykorzystywać i wzmacniać mocne strony,
- eliminować lub poprawiać słabe strony,
- wykorzystywać szanse,
- eliminować zagrożenia.

Na tej podstawie sprecyzowano główne wnioski i zalecenia co do kierunków rozwoju obszaru gminy Przodkowo na przyszłość:

a). wykorzystywać i wzmacniać mocne strony w zakresie:

- wysokich walorów naturalnych i kulturowych,
- wysokiego potencjału istniejących podmiotów gospodarczych,
- dobrego poziomu rozwoju sfery społecznej: edukacyjnej, kulturalnej,
- korzystnej struktury demograficznej mieszkańców,
- bliskości aglomeracji Trójmiejskiej,
- relatywnie dobrego poziomu rozwoju infrastruktury komunalnej.

b). eliminować lub poprawiać słabe strony w postaci:

- niskiego wykorzystania posiadanych walorów naturalnych i kulturowych na potrzeby rozwoju społecznego i gospodarczego gminy,
- słabego przygotowania terenów inwestycyjnych pod inwestycje gospodarcze,
- niskiego rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych w tym infrastruktury turystycznej,
- słabego rozwoju rolnictwa,
- niskiego poziomu wykształcenia i kluczowych kwalifikacji mieszkańców gminy,
- niedostatecznej jakości infrastruktury społecznej w tym przede wszystkim infrastruktury ochrony zdrowia,
- niedostatecznej jakości infrastruktury technicznej w tym przede wszystkim komunikacyjne i telekomunikacji,
- niskiej aktywności mieszkańców w zakresie działających organizacji pozarządowych,
- słabego wsparcia dla rozwoju rolnictwa,
- zanieczyszczenia środowiska naturalnego w tym wód (rzek, jezior) będących główną atrakcją turystyczną gminy,

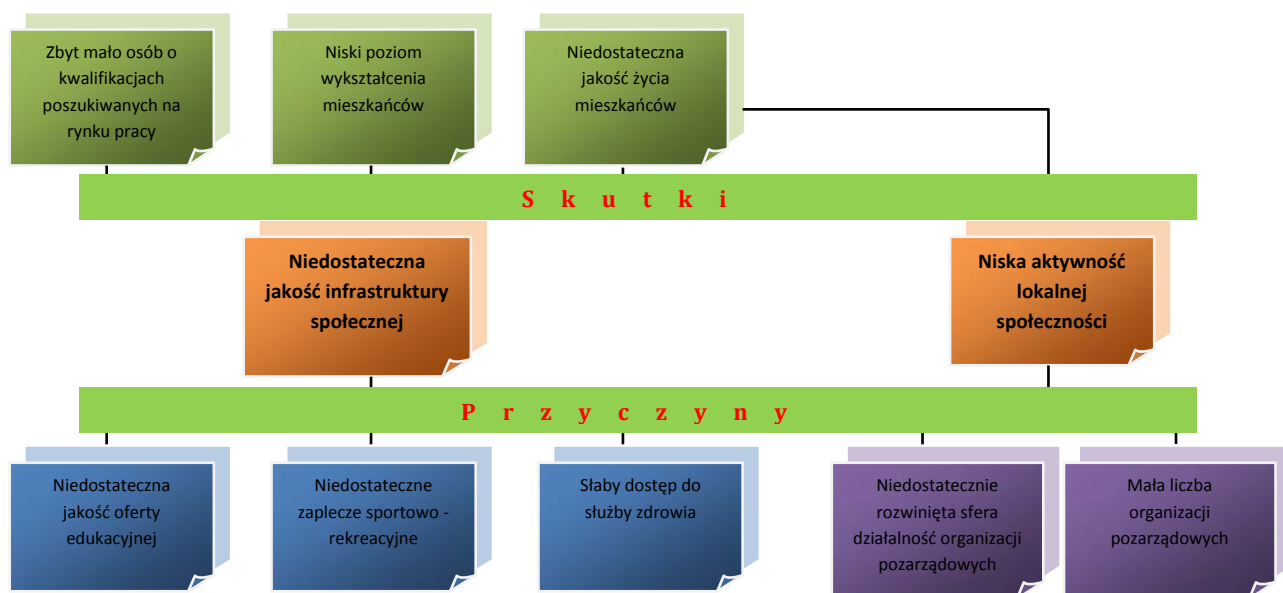
c). wykorzystywać szanse w postaci:

- korzystnego położenia administracyjnego gminy,
- wzrostu znaczenia turystyki w gospodarce w tym wzrostu popularności turystyki wiejskiej,
- możliwości wykorzystania funduszy UE dla wsparcia rozwoju gminy,

d). eliminować zagrożenia w postaci:

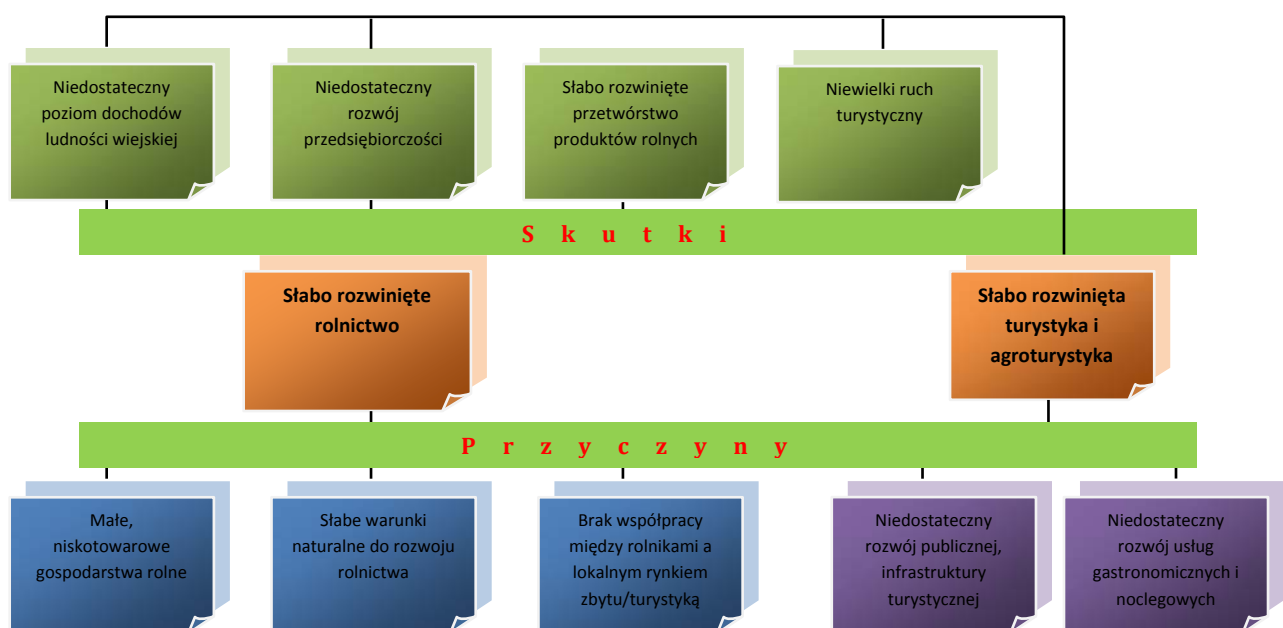
- marginalizacji obszaru gminy w planach i kierunkach rozwoju regionu,
- degradacji walorów środowiska naturalnego,
- asymilacji i zanikaniu kultury kaszubskiej,
- wzrostu konkurencyjności ze strony obszarów sąsiednich,
- marginalizacji terenów wiejskich kraju i wzrostu dysproporcji na linii miasta – obszary wiejskie,
- odpływu ludzi młodych, wykształconych do miast.

Poniżej, na podstawie opisanego podsumowania stanu rozwoju Gminy Przodkowo, przedstawiono analizę głównych problemów z niej wynikającej na zasadzie „drzewa problemów” – dla 3 wyznaczonych obszarów problemowych. Przedstawione schematy przyczynowo – skutkowe zgodnie z założeniami metody MAPS stały się w konsekwencji punktem wyjścia do definiowania celów i przedsięwzięć w ramach Strategii.

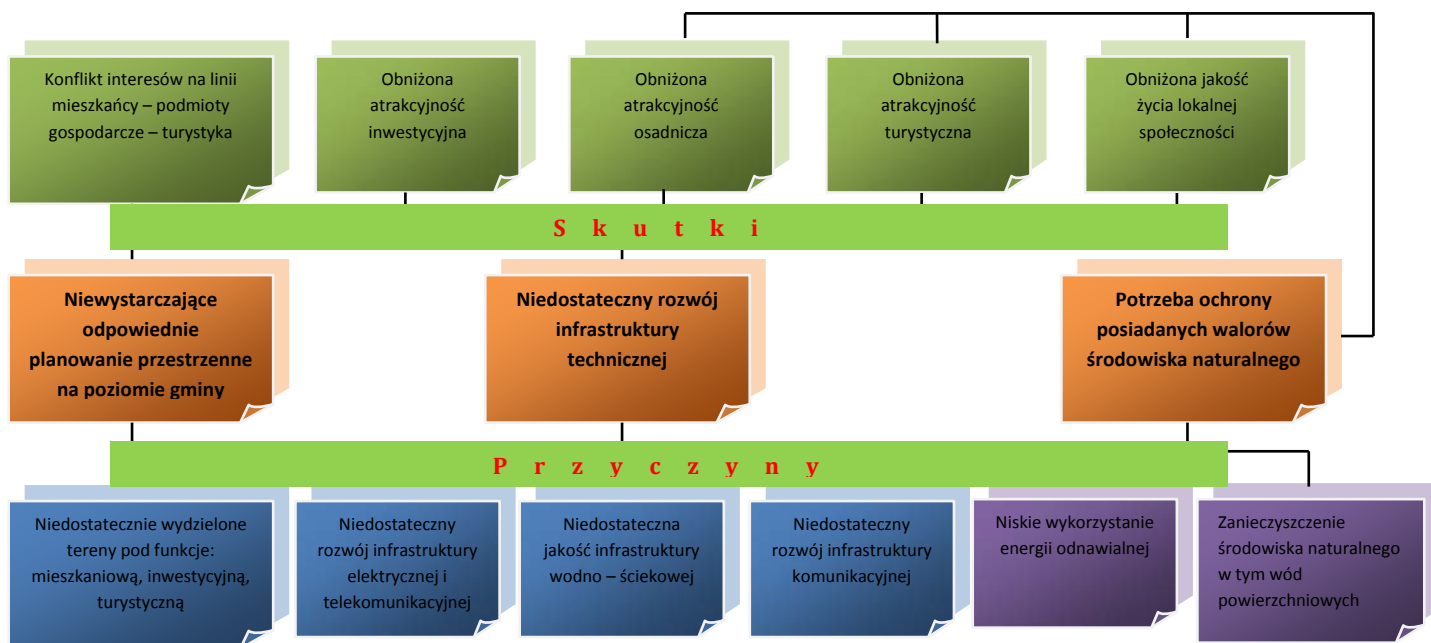
Rys 18. Drzewo problemów – Obszar Społeczeństwo.

Źródło: Opracowanie własne.

Rys 19. Drzewo problemów – Obszar Gospodarka.

Źródło: Opracowanie własne.

Rys 20. Drzewo problemów – Obszar Infrastruktura i Środowisko.

Źródło: Opracowanie własne.

4. OKREŚLENIE WIZJI ROZWOJU GMINY PRZODKOWO.

Na podstawie dokonanej analizy stanu obecnego, wyników przeprowadzonej analizy SWOT oraz planowanych przez gminę kierunków rozwoju, w ramach Strategii wyznaczono Wizję rozwoju gminy określającą pożądany stan docelowy do którego będzie dążyć gmina w czasie swojego funkcjonowania. W odniesieniu do metodologii jaką posłużono się przy sporządzaniu analizy SWOT Strategii, wyznaczoną Wizję rozwoju także odniesiono do 3 obszarów tematycznych: społecznego, gospodarczego oraz infrastruktury i środowiska:

Gmina Przodkowo obszarem atrakcyjnym dla mieszkańców, turystów i inwestorów, o wysokim poziomie życia, rozwiniętej przedsiębiorczości i czystym środowisku naturalnym

Wyznaczona w ten sposób Wizja rozwoju obszaru gminy nawiązuje bezpośrednio do zidentyfikowanego przez mieszkańców kierunku rozwoju i pożądanego stanu tego obszaru w przyszłości.

5. CELE GŁÓWNE I OPERACYJNE STRATEGII

W ramach realizacji założeń przedmiotowej Strategii wyznaczono do realizacji 8 celów głównych – opartych o założenia przeprowadzonej analizy SWOT oraz opisanej specyfiki obszaru gminy. Przy wyznaczaniu celów głównych niniejszej Strategii posłużono się pogłębioną analizą SWOT ukazującą uspołeczniony proces diagnozy obecnej sytuacji analizowanego obszaru. W tym celu analizę SWOT przeprowadzono w 2 etapach. W pierwszym z nich, którego wyniki przedstawiono w rozdziale 3, wyznaczono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla rozwoju obszaru gminy. Drugi etap polegał natomiast na stworzeniu drzewa problemów i zdefiniowaniu na tej podstawie głównych celów do realizacji w ramach Strategii na najbliższe lata w danym obszarze tematycznym. Dokonano jednocześnie hierarchizacji wyznaczonych cech pod kątem ich znaczenia oraz wpływu na osiągnięcie wymaganego stanu docelowego – wizji rozwoju gminy. Tym samym wyznaczono te cechy, które mają największe znaczenie dla rozwoju całego obszaru objętego Strategią. Na tej podstawie wskazano najważniejsze czynniki dla rozwój gminy, co stało się punktem wyjścia do zdefiniowania celów głównych i operacyjnych.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe uwarunkowania wyznaczono następujące cele główne do realizacji w ramach Strategii:

OBSZAR „SPOŁECZEŃSTWO”

- I. Cel główny: Poprawa stanu infrastruktury społecznej.
- II. Cel główny: Wzrost aktywności i świadomości społecznej i kulturalnej mieszkańców gminy przede wszystkim ludzi młodych.

OBSZAR „GOSPODARKA”

- I. Cel główny: Rozwój turystyki i usług około turystycznych.
- II. Cel główny: Dostosowanie struktury i charakteru rolnictwa do potrzeb rynku.
- III. Cel główny: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

OBSZAR „INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO”

- I. Cel główny: Planowanie rozwoju przestrzennego gminy zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego.
- II. Cel główny: Rozwój infrastruktury technicznej i teletechnicznej.
- III. Cel główny: Ochrona środowiska naturalnego i wsparcie dla odnawialnych źródeł energii i działań proekologicznych.

Rys 21. Struktura celów głównych Strategii Rozwoju Gminy Przodkowo.

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę poszczególnych celów będącą głównymi wyznacznikami kierunków rozwoju gminy w przyszłości. W ramach przedmiotowej Strategii i sformułowanych powyżej celów głównych wyznaczono 20 celów operacyjnych oraz szereg przedsięwzięć pozwalających na realizację założeń celów.

OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO

I. Cel główny: Poprawa stanu infrastruktury społecznej

Założenia przedstawionego celu wychodzą naprzeciw zidentyfikowanym potrzebom wynikającym z analizy SWOT które odnoszą się do trzech zasadniczych zagadnień.

Pierwszym z nich jest kwestia poprawy dostępu mieszkańców do edukacji na wysokim poziomie na terenie gminy, zapewniającej wysoką jakość kształcenia oraz jego kierunek odpowiadający zmianom cywilizacyjnym i potrzebom rynku pracy. Zjawisko to wynika z obecnej sytuacji zbyt małej liczby osób o kwalifikacjach poszukiwanych na rynku pracy czy generalnego relatywnie niskiego poziomu wykształcenia mieszkańców gminy.

Drugim zagadnieniem do którego odnosi się wskazany cel jest ogólny słaby dostęp do służby zdrowia na terenie gminy, obejmujący zarówno brak lekarzy specjalistów w gminie jak i niedostatek sprzętu medycznego. Sytuacja ta skutkuje obecnie przede wszystkim niedostatkiem rozwoju usług medycznych na terenie gminy.

Trzecim z zagadnień jest niedostatek w sferze infrastrukturalnej dotyczący rozwoju infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej skierowanej przede wszystkim do mieszkańców obszaru gminy.

Na tej podstawie wskazano, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- dopasowanie systemu kształcenia do potrzeb i wymagań rynku pracy; podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców,
- poprawa dostępu do służby zdrowia na terenie gminy,
- rozwój zaplecza kultury, rekreacji i wypoczynku,

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- I.1. Dopasowanie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców do zmieniających się warunków ekonomiczno – społecznych
- I.2. Poprawa stanu służby zdrowia i dostępu do usług medycznych
- I.3. Rozwój zaplecza kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców gminy,
- wzrost jakości kształcenia w placówkach oświatowych na terenie gminy,
- poprawa stanu zdrowia społeczności lokalnej,
- poprawa jakości życia społeczności lokalnej,
- wzrost udziału mieszkańców w życiu sportowym i rekreacyjnym,

I.1.1. Cel operacyjny: Dopasowanie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców do zmieniających się warunków ekonomiczno – społecznych.

Realizacja wyznaczonego celu operacyjnego ma za zadanie poprawić warunki dostępu do edukacji i kształcenia ustawicznego na terenie gminy na wszystkich jego poziomach za które odpowiada samorząd: przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym. Jednocześnie cel odnosi się do ogólnego podnoszenia kwalifikacji mieszkańców gminy – także tych w wieku dorosłym – i

rozwoju systemu kształcenia ustawicznego. W ramach celu założono realizację przedsięwzięć o charakterze zarówno typowo inwestycyjnym, polegających przede wszystkim na doposażeniu obiektów edukacyjnych w pomoce dydaktyczne, jak i realizację projektów nie inwestycyjnych o charakterze szkoleniowym, doradczym czy planistycznym.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Dopasowanie oferty edukacyjnej – zarówno szkolnej jak i pozaszkolnej - oraz ciągłe podnoszenia jakości kształcenia (profile i kierunki kształcenia) do potrzeb gminy, mieszkańców i rynku pracy,
- B. Doposażenie gminnych placówek oświatowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne,
- C. Podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej uczącej w szkołach na terenie gminy,
- D. Organizacja szkoleń i innych zajęć o charakterze edukacyjnym podnoszących kwalifikacje mieszkańców.

Realizacja założonych przedsięwzięć które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	D
Gminne Centrum Informacji	D
Jednostki organizacje samorządu gminy – szkoły publiczne na terenie gminy	A, B, C, D
Podmioty prywatne prowadzące działalność edukacyjną, szkoleniową, doradczą,	C, D
Ośrodki doskonalenia nauczycieli	C, D
Kuratorium oświaty	C, D

I.1.2. Cel operacyjny: Poprawa stanu służby zdrowia i dostępu do usług medycznych.

Wyznaczony cel operacyjny ma za zadanie poprawić dostęp mieszkańców gminy do podstawowych usług opieki zdrowotnej. W tym zakresie przewidziano do realizacji działania zmierzające do rozbudowy Ośrodka Zdrowia w Przodkowie oraz zakup specjalistycznego sprzętu pozwalającego na poprawę jakości obecnie świadczonych usług oraz rozszerzenie zakresu o nowe usługi. Jednocześnie cel obejmuje realizację działań o charakterze profilaktyki prozdrowotnej które będą realizowane przy współpracy z podmiotami zajmującymi się ochroną zdrowia na poziomie powiatu kartuskiego.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Rozbudowa ośrodka zdrowia na gabinety dla specjalistów oraz zakup sprzętu diagnostycznego,
- B. Podjęcie działań w zakresie nowoczesnej profilaktyki społeczno-zdrowotnej,
- C. Rozszerzenie zakresu usług świadczonych w ośrodku zdrowia.

Realizacja założonych przedsięwzięć które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przodkowie	A, B, C
Podmioty prywatne prowadzące działalność związaną z ochroną zdrowia i pomocą społeczną (apteki itp.)	B
Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o.	B

I.1.3. Cel operacyjny: Rozwój zaplecza kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego

Założenia celu operacyjnego obejmują działania skierowane przede wszystkim do mieszkańców gminy i mają za zadanie poprawę jakości życia lokalnej społeczności za pośrednictwem sportu, rekreacji i kultury. Cel obejmuje realizację działań infrastrukturalnych zmierzających do prawidłowego funkcjonowania infrastruktury tego typu oraz rozwój zajęć i oferty skierowanej głównie do najmłodszej części społeczności lokalnej.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Utrzymanie i prawidłowe funkcjonowanie istniejącego zaplecza kulturalnego i rekreacyjnego,
- B. Rozwój oferty kulturalnej, turystycznej dla mieszkańców w tym dzieci i młodzieży,
- C. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych, zawodów, imprez o charakterze sportowo-rekreacyjno – kulturalnym.

Realizacja założonych przedsięwzięć które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C
Jednostki organizacje samorządu gminy – szkoły publiczne na terenie gminy	C
Biblioteka publiczna Gminy Przodkowo	A, C

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów odnoszących się do poszczególnych przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- poprawa dostępu mieszkańców do usług edukacyjnych, - poprawa jakości usług edukacyjnych na terenie gminy, - poprawa dostępu mieszkańców do usług ochrony zdrowia, - poprawa jakości usług ochrony zdrowia na terenie gminy, - poprawa dostępu mieszkańców do usług sportowych i rekreacyjnych, - poprawa jakości usług sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy,
Produkty	
2	- liczba utworzonych placówek oświatowych, - liczba zmodernizowanych placówek oświatowych, - liczba wyposażonych placówek oświatowych, - liczba zmodernizowanych placówek ochrony zdrowia, - liczba wyposażonych placówek ochrony zdrowia, - liczba utworzonej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, - liczba zmodernizowanej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, - liczba wyposażonej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej,

II. Cel główny: Wzrost aktywności i świadomości społecznej i kulturalnej mieszkańców gminy przede wszystkim ludzi młodych.

Założenia realizacji celu głównego wychodzą naprzeciw słabym stronom zidentyfikowanym na etapie analiz SWOT związanym ze słabą promocją i informacją o lokalnych inicjatywach i organizacjach pozarządowych oraz słabą działalnością organizacji pozarządowych

na terenie gminy przy jednoczesnym niedostatku działań o charakterze kulturalnym wywołanych brakiem gminnego ośrodka kultury.

Tym samym realizacja założonego celu głównego ma za zdanie wspierać sferę społeczną rozwoju gminy w odniesieniu do kwestii niematerialnych, związanych z aktywnością społeczną mieszkańców oraz zachowaniem lokalnej kultury i tradycji związanych m.in. z kulturą kaszubską.

Na tej podstawie wskazano, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- rozwój działalności oraz informacja o organizacjach pozarządowych na terenie gminy,
- pobudzenie aktywności mieszkańców,
- kultywowanie lokalnej kultury, tradycji i zwyczajów.

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- II.1. Wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne gminy,
- II.2. Zachowanie i promocja kultury ludowej.

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Poprawa jakości życia lokalnej społeczności,
- Wzrost udziału mieszkańców w życiu społecznym gminy,
- Wzrost świadomości i znajomości lokalnej kultury i tradycji.

I.2.1. Cel operacyjny: Wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne gminy.

Realizacja założeń celu nawiązuje do idei rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na terenie gminy i wsparcia powstawania i działalności lokalnych organizacji pozarządowych. Cel zakłada tym samym wzrost zainteresowania mieszkańców aktywnym udziałem w życiu społecznym gminy przede wszystkim na poziomie typowo lokalnym odnoszącym się do tworzenia i rozwoju Uczniowskich Klubów Sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich czy Ochotniczych Straży Pożarnych – jako najczęściej występujących i najbardziej aktywnych form organizacji życia lokalnego. Ponadto cel obejmuje wsparcie procesu wzajemnej współpracy zarówno pomiędzy organizacjami pozarządowymi jak i współpracy na linii organizacje pozarządowe – samorząd gminy.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wspieranie wszelkich form działalności kulturalnej mieszkańców, stowarzyszeń i zespołów w tym: Uczniowskich Klubów Sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych itp.,
- B. Stworzenie platformy współpracy organizacji pozarządowych na terenie gminy,
- C. Wsparcie organizacji szkoleń dla mieszkańców z samoorganizacji i zakładania organizacji pozarządowych oraz ich funkcjonowania,
- D. Rozwój współpracy gminy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Realizacja założonych przedsięwzięć które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C, D
Gminne Centrum Informacji	A, B, C

I.2.2. Cel operacyjny: Zachowanie i promocja kultury ludowej.

Idea realizacji celu operacyjnego wynika z potrzeby kultywowania i promocji lokalnej kultury w tym przede wszystkim kultury kaszubskiej i ma swoje odzwierciedlenie przede wszystkim w potrzebie edukacji w tym zakresie najmłodszej części lokalnej społeczności – dzieci i młodzieży z terenu gminy. Jednocześnie poza samym kultywowaniem lokalnej kultury w ujęciu wewnętrznym, bardzo ważnym elementem jest jej promocja na zewnątrz w tym wymiana doświadczeń/wymiana kulturalna z innymi regionami w kraju i za granicą.

W tym zakresie przewidziano do realizacji szereg działań zmierzających do propagowania lokalnej kultury odnoszących się przede wszystkim do przedsięwzięć o charakterze organizacyjno – szkoleniowo – doradczym.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Promocja i wymiana doświadczeń z zaprzyjaźnionymi regionami,
- B. Organizacja imprez kulturalnych w tym imprez promujących i kultywujących kulturę kaszubską,
- C. Edukacja regionalna mieszkańców w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży szkolnej.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B
Jednostki organizacje samorządu gminy – szkoły publiczne z terenu gminy	C
Gminne Centrum Informacji	B

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów odnoszących się do poszczególnych przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży - liczba uczestników projektów zrealizowanych wspólnie przez samorząd gminy i organizację pozarządową, - liczba uczestników szkoleń itp. z zakresu społeczeństwa obywatelskiego, - liczba uczestników projektów promocyjnych wspierających lokalną kulturę, - liczba uczestników zorganizowanych imprez kulturalnych,
Produkty	
2	- liczba zrealizowanych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży - liczba wspartych organizacji pozarządowych, - liczba projektów zrealizowanych wspólnie przez samorząd gminy i organizację pozarządową, - liczba szkoleń itp. z zakresu społeczeństwa obywatelskiego, - liczba projektów promocyjnych wspierających kulturę kaszubską, - liczba zorganizowanych imprez kulturalnych

Tab 13. Matryca logiczna Strategii – Obszar Społeczeństwo.

Obszar	Cel główny	Cel szczegółowy	Przedsięwzięcia
Obszar Społeczeństwo	Poprawa stanu infrastruktury społecznej	Dopasowanie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców do zmieniających się warunków ekonomiczno – społecznych	Dopasowanie oferty edukacyjnej – zarówno szkolnej jak i pozaszkolnej - oraz ciągłe podnoszenia jakości kształcenia (profile i kierunki kształcenia) do potrzeb gminy, mieszkańców i rynku pracy
			Doposażenie gminnych placówek oświatowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne
			Podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej uczącej w szkołach na terenie gminy
		Poprawa stanu służby zdrowia i dostępu do usług medycznych	Organizacja szkoleń i innych zajęć o charakterze edukacyjnym podnoszących kwalifikacje mieszkańców
			Rozbudowa ośrodka zdrowia na gabinety dla specjalistów oraz zakup sprzętu diagnostycznego
			Podjęcie działań w zakresie nowoczesnej profilaktyki społeczno-zdrowotnej
	Wzrost aktywności i świadomości społecznej i kulturalnej mieszkańców gminy przede wszystkim ludzi młodych	Rozwój zaplecza kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego	Rozszerzenie zakresu usług świadczonych w ośrodku zdrowia
			Utrzymanie i prawidłowe funkcjonowanie istniejącego zaplecza kulturalnego i rekreacyjnego
		Wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne gminy	Rozwój oferty kulturalnej, turystycznej dla mieszkańców w tym dzieci i młodzieży
			Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych, zawodów, imprez o charakterze sportowo-rekreacyjno – kulturalnym
	Zachowanie i promocja kultury ludowej	Wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne gminy	Wspieranie wszelkich form działalności kulturalnej mieszkańców, stowarzyszeń i zespołów w tym: Uczniowskich Klubów Sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych itp.,
			Stworzenie platformy współpracy organizacji pozarządowych na terenie gminy
		Zachowanie i promocja kultury ludowej	Wsparcie organizacji szkoleń dla mieszkańców z samoorganizacji i zakładania organizacji pozarządowych oraz ich funkcjonowania
			Rozwój współpracy gminy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi

Źródło: Opracowanie własne.

OBSZAR GOSPODARKA**I. Cel główny: Rozwój turystyki i usług około turystycznych.**

Założenia przedmiotowego celu głównego wychodzą naprzeciw zidentyfikowanym na etapie analizy SWOT potrzebom (słabym stronom) rozwoju gminy związanym z obecnym poziomem rozwoju usług turystycznych i około turystycznych na tym terenie. Sytuacja ta dotyczy przede wszystkim słabo rozwiniętej turystyki i agroturystyki (publiczna infrastruktura turystyczna, gastronomia, miejsca noclegowe) i odnosi się przede wszystkim do możliwości wykorzystania dużego popytu na usługi turystyki weekendowej i aktywnej ze strony mieszkańców Trójmiasta. Realizacja celu wynika także z obecnie słabej informacji i promocji o turystyce (miejsca noclegowe, gastronomia itp.) na terenie gminy.

Na tej podstawie wskazano, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- Rozwój turystyki w tym agroturystyki na terenie gminy,
- Rozwój systemu promocji i informacji o walorach i atrakcjach turystycznych na terenie gminy.

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- I.1. Rozwój systemu promocji i informacji o walorach turystycznych, miejscach wypoczynkowych i gastronomii na terenie gminy,
- I.2. Promocja działań w kierunku rozwoju bazy gastronomicznej i noclegowej oraz gospodarstw agroturystycznych,
- I.3. Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej w tym ukierunkowanej na rekreację i turystykę aktywną.

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Wzrost znaczenia turystyki w lokalnej gospodarce,
- Wzrost ruchu turystycznego na terenie gminy.

II.1.1. Cel operacyjny: Rozwój systemu promocji i informacji o walorach turystycznych, miejscach wypoczynkowych i gastronomii.

Realizacja celu wychodzi naprzeciw niedostatecznej obecnie informacji i promocji o walorach i ofercie turystycznej obszaru gminy. Wyznaczone w ramach celu przedsięwzięcia zakładają kompleksowe działania w zakresie promocji i informacji o posiadanych walorach w kraju i za granicą za pomocą dostępnych form przekazu w tym portalu internetowego skupiającego ofertę podmiotów działających w branży turystycznej na terenie gminy. Cel obejmuje w tym zakresie przede wszystkim realizację działań o charakterze organizacyjnym, promocyjnym i informacyjnym.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wsparcie powstania i promocja portalu internetowego skupiającego ofertę podmiotów działających z branży turystycznej i okołoturystycznej z terenu gminy,
- B. Promocja i marketing w kraju i zagranicą walorów turystycznych gminy,
- C. Tworzenie wydawnictw promocyjnych i informacyjnych o ofercie turystycznej i atrakcjach regionu.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu operacyjnego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C
Gminne Centrum Informacji	B, C
Podmioty prywatne z branży turystycznej i około turystycznej	B

II.1.2. Cel operacyjny: Promocja działań w kierunku rozwoju bazy gastronomicznej i noclegowej oraz gospodarstw agroturystycznych.

Wyznaczony cel wychodzi naprzeciw niedostatecznie rozwiniętej obecnie bazie turystycznej i około turystycznej na terenie gminy. W tym zakresie cel zakłada przede wszystkim wsparcie organizacyjne, szkoleniowe i doradcze dotyczące powstawania, rozwoju i współpracy podmiotów z branży turystycznej i około turystycznej na terenie gminy. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na wsparcie procesu powstawania i rozwoju gospodarstw agroturystycznych na terenie gminy – jako jednego z możliwości dywersyfikacji dochodów przez ludność trudniącą się obecnie rolnictwem.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wspieranie powstawania i rozwoju bazy gastronomicznej, noclegowej i agroturystycznej,
- B. Wsparcie współpracy ośrodków agroturystycznych z terenu gminy,
- C. Współpraca przy organizacji szkoleń dla rolników z zakładania i prowadzenia działalności agroturystycznej, gastronomicznej i bazy noclegowej.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu operacyjnego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A
Gminne Centrum Informacji	A, B, C

II.1.3. Cel operacyjny: Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej w tym ukierunkowanej na rekreację i turystykę aktywną.

Realizacja przedmiotowego celu nawiązuje do potrzeby rozwoju funkcji turystycznej obszaru gminy. Ocena stanu obecnego wskazuje bowiem z jednej strony na słabo rozwiniętą turystykę i rekreację a z drugiej na bliskość dużego rynku zbytu na tego typu usługi ze strony mieszkańców aglomeracji Trójmiejskiej. Cel zakłada tym samym wsparcie realizacji działań zarówno o charakterze inwestycyjnym jak i „miękkim” mających za zadanie rozwój przede wszystkim turystyki aktywnej na terenie gminy oraz rekreacji. Jednocześnie realizacja celu zakłada wsparcie powstawania i rozwoju produktów turystycznych na terenie gminy oraz nawiązanie ścisłej współpracy między podmiotami prywatnymi i publicznymi w skali całego powiatu kartuskiego zajmującymi się turystyką i rekreacją. Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Promocja miejsc rekreacji i wypoczynku bazujących na istniejących zasobach – rzekach, jeziorach, lasach, ukształtowaniu terenu itp.,
- B. Rozwój produktów turystycznych na terenie gminy,
- C. Propagowanie rozwoju usług turystycznych i około turystycznych,
- D. Współpraca pomiędzy podmiotami prywatnymi i publicznymi w skali powiatu kartuskiego w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji,

- E. Wytyczenie, oznakowanie i zagospodarowanie publicznej infrastruktury turystycznej w tym przede wszystkim szlaków turystycznych: budowa ścieżek rowerowych łączących miejscowości wewnątrz gminy; tworzenie tras Nordick Walking; rozwój tras rekreacji zimowej – kuligi, ogniska, itp.

Spełnienie założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C, D, E
Gminne Centrum Informacji	D

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów wyznaczonych w ramach nich przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- liczba powstałych/rozwiniętych gospodarstw agroturystycznych, - liczba stworzonych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, - liczba stworzonych / rozwiniętych obiektów bazy noclegowej i gastronomicznej - liczba powstałych produktów turystycznych - liczba wypromowanych produktów turystycznych - liczba wypromowanych obiektów o znaczeniu turystycznym - liczba powstałych miejsc rekreacji i wypoczynku - liczba powstałych obiektów infrastruktury turystycznej - liczba osób objętych działaniami edukacyjno – szkoleniowymi - liczba stworzonych produktów turystycznych
Produkty	
2	- liczba zrealizowanych projektów z zakresu promocji i turystyki, - liczba zrealizowanych projektów z zakresu edukacji i szkoleń dla kadry turystycznej - liczba zagospodarowanych obiektów naturalnych i kulturowych na potrzeby turystyki, - liczba projektów z zakresu tworzenia i rozwoju produktów turystycznych, - liczba projektów z zakresu tworzenia obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, - liczba projektów w zakresie tworzenia / rozwoju obiektów bazy noclegowej i gastronomicznej

II. Cel główny: Dostosowanie struktury i charakteru rolnictwa do potrzeb rynku.

Założenia przedmiotowego celu wynikają z obecnej sytuacji słabego rozwoju rolnictwa na terenie gminy wynikającego z kilku głównych aspektów:

- małej powierzchni gospodarstw rolnych,
- braku współpracy między rolnikami a lokalnym rynkiem zbytu/turystyką,
- słabo rozwiniętego przetwórstwa produktów rolnych,
- słabych gleb i warunków klimatycznych dla rozwoju rolnictwa na terenie gminy.

Wszystkie wymienione elementy powodują, iż obecnie mimo znacznego odsetka mieszkańców gminy trudniącego się rolnictwem i znacznej powierzchni użytków rolnych, ta gałąź gospodarki nie zapewnia odpowiedniego poziomu dochodów i utrzymania mieszkańców gminy determinując poziom osiąganych przychodów oraz jakość życia lokalnej społeczności. Sytuacja ta ma swoje źródło przede wszystkim w występowaniu na terenie gminy niewielkich, rodzinnych, niskotowarowych gospodarstw rolnych które nie zapewniają utrzymania i należytego źródła przychodów rolniczej części ludności gminy.

Bazując na przedstawionym opisie należy wskazać, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- Poprawa efektywności oraz rynkowe ukierunkowanie prowadzonej produkcji rolnej,
- Nawiązanie współpracy między producentami rolnymi a rynkiem zbytu,
- Duża liczba osób zajmująca się rolnictwem.

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- Przekształcenia rolnictwa niskotowarowego na wysokiej jakości ekologiczną produkcję rolną i jej przetwórstwo oferowane mieszkańcom Trójmiasta i turystom,
- Rozwój współpracy między lokalnym rolnictwem a rynkiem zbytu.

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Rozwój rolnictwa ekologicznego oraz przetwórstwa produktów rolnych,
- Powstanie sieci powiązań na linii producenci rolni – przedsiębiorcy – rynek zbytu.

II.2.1. Cel szczegółowy: Przekształcenia rolnictwa niskotowarowego na wysokiej jakości ekologiczną produkcję rolną i jej przetwórstwo oferowane mieszkańcom Trójmiasta i turystom.

Realizacja celu ma za zadanie wsparcie przekwalifikowania niskotowarowych gospodarstw rolnych na terenie gminy w gospodarstwa ekologiczne oraz rozwój na bazie istniejącego rolnictwa przetwórstwa produktów rolnych. Cel zakłada w tym zakresie realizację działań o charakterze organizacyjnym, szkoleniowym, doradczym i informacyjnym oraz promocyjnym skierowanym przede wszystkim do obecnej ludności zajmującej się rolnictwem na terenie gminy.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Promowanie lokalnych produktów i wytwórców rolnych,
- B. Współpraca i pomoc w organizacji kształcenia i szkolenia rolników m.in. w kierunku przekwalifikacji zawodowej w obszarach rolnictwa zanikającego,
- C. Wspomaganie inicjatyw tworzenia grup producenckich producentów rolnych,
- D. Pomoc doradcza, dostęp do informacji dla ludności rolniczej w tym wspieranie w pozyskaniu środków zewnętrznych przez ludność zajmującą się rolnictwem.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C, D
Gminne Centrum Informacji	B, D

II.2.2. Cel szczegółowy: Rozwój współpracy między lokalnym rolnictwem a rynkiem zbytu.

Realizacja celu ma za zadanie nawiązanie i rozwój współpracy pomiędzy lokalnym rolnictwem a rynkiem zbytu produktów rolnych w skali lokalnej oraz ponadlokalnej. Cel wychodzi naprzeciw obecnej słabej współpracy w tym zakresie i nawiązuje do możliwości i potrzeby rozwoju przetwórstwa produktów rolnych na bazie istniejących gospodarstw rolnych a jednocześnie ukierunkowanie istniejących gospodarstw na produkcję bardziej towarową o charakterze rynkowym. Realizacja celu zakłada tym samym realizację działań o charakterze nieinwestycyjnym: informacyjnym, szkoleniowym i doradczym dla rolników i przedsiębiorców z terenu gminy lub działających na tym terenie.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wsparcie współpracy i wymiany informacji między rolnictwem a przedsiębiorcami z terenu gminy.
- B. Doradztwo, szkolenia i wsparcie informacyjne dla rolników i przedsiębiorców z terenu gminy.
- C. Stworzenie wokół GCI platformy wymiany informacji i współpracy między rolnictwem a przedsiębiorcami z terenu gminy.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B
Gminne Centrum Informacji	A, B, C

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów wyznaczonych w ramach nich przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- liczba stworzonych powiązań/kooperacji na linii rolnictwo – lokalni przedsiębiorcy, - liczba powstałych gospodarstw ekologicznych.
Produkty	
2	- liczba zrealizowanych działań promocyjnych, - liczba przeprowadzonych szkoleń, - liczba przeprowadzonych usług doradczych,

III. Cel główny: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.

Jednym z głównych elementów decydujących o rozwoju gospodarczym gminy jest rozwój przedsiębiorczości. Obecnie sytuacja w tym zakresie na tle powiatu przedstawia się relatywnie korzystnie – znaczna w relacji do liczby ludności liczba podmiotów gospodarczych, relatywnie niskie bezrobocie oraz preferencyjne warunki dla powstawania i działalności nowych przedsiębiorstw – stanowią o sile rozwoju gospodarki gminy. Efekt ten wzmacnia bliskość Trójmiasta jako miejsca pracy części mieszkańców gminy.

Widoczny jednak staje się natomiast słaby rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego które obecnie skupia się w znacznej mierze poza terenem gminy, czy słaba obecnie współpraca i kooperacja między przedsiębiorcami w skali lokalnej. Tym samym biorąc pod uwagę istniejące oraz planowane uwarunkowania regionalne mające wpływ na rozwój przedsiębiorczości (np. planowany rozwój infrastruktury komunikacyjnej i usprawnienie połączeń z Trójmiastem) należy wskazać, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości oraz generowanie nowych miejsc pracy,
- Nawiązanie ścisłej współpracy między przedsiębiorcami na terenie gminy.

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- Inwestycje w rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Stworzenie warunków do wzrostu liczby małych i średnich przedsiębiorstw,
- Współpracę między przedsiębiorcami na terenie gminy,

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Powstawanie podmiotów gospodarczych w branży przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Wzrost poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy,
- Spadek poziomu bezrobocia,
- Powstanie sieci powiązań i współpracy między podmiotami gospodarczymi na terenie gminy.

II.3.1. Cel szczegółowy: Inwestycje w rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego.

Wyznaczony cel ma za zadanie wsparcie inwestycji na terenie gminy w rozwój przetwórstwa produktów rolnych. Cel zostanie zrealizowany poprzez podjęcie działań o charakterze organizacyjnym, planistycznym i informacyjnym skierowanych do obecnych i potencjalnych podmiotów zajmujących się przetwórstwem rolno – spożywczym na terenie gminy.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Współpraca z ODR w zakresie informacji, szkoleń, doradztwa, wymiany doświadczeń w zakresie rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego w tym tworzenia grup przetwórczych przedsiębiorców na terenie gminy,
- B. Tworzenie zachęt podatkowych przez gminę do tworzenia podmiotów w branży przetwórczej,
- C. Stworzenie oferty inwestycyjnej dla inwestorów z branży przetwórczej.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C
Gminne Centrum Informacji	A
Ośrodek Doradztwa Rolniczego	A

II.3.2. Cel szczegółowy: Stworzenie warunków do wzrostu liczby małych i średnich przedsiębiorstw.

Przedmiotowy cel wychodzi naprzeciw potrzebie wsparcia dalszych możliwości rozwoju gospodarczego gminy w zakresie stworzenia warunków do wzrostu liczby przedsiębiorstw sektora MSP. Realizacja założeń celu zostanie oparta o dwie zasadnicze grupy zadań zmierzające do: stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy oraz wsparciu w zakresie szkoleń i doradztwa oraz promocji dla istniejących oraz nowopowstałych przedsiębiorstw. Szczególna uwaga zostanie w tym zakresie zwrócona na kwestie wykorzystania w rozwoju przedsiębiorczości bliskości Trójmiasta jako głównego rynku zbytu oraz nastawienia na rozwój usług dla społeczności lokalnej z racji dynamicznego wzrostu liczby mieszkańców gminy w ostatnich latach.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Tworzenie zachęt podatkowych przez gminę,
- B. Szkolenia dla osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej,
- C. Współpraca GCI w zakresie wsparcia przedsiębiorców z wykwalifikowanymi instytucjami w regionie: PUP, izba rolnicza itp.,
- D. Rozwój doradztwa zawodowego dla mieszkańców (przede wszystkim dorosłych),
- E. Tworzenie sprzyjających warunków do uruchomienia alternatywnych źródeł dochodu dla rolników,
- F. Podejmowanie działań na rzecz różnicowania działalności rolniczej,
- G. Promocja gminy jako terenu atrakcyjnego dla inwestorów.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, D, E, F, G
Gminne Centrum Informacji	B, C

II.3.3. Cel szczegółowy: Współpraca między przedsiębiorcami na terenie gminy.

Wyznaczony cel wychodzi na przeciw potrzebie nawiązania współpracy pomiędzy przedsiębiorcami z terenu gminy. W tym zakresie wyznaczony cel zawiera w sobie realizację działań o charakterze doradczym, organizacyjnym i promocyjnym zmierzających do nawiązania i rozwoju współpracy między przedsiębiorcami na terenie gminy.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wsparcie wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami z terenu gminy,
- B. Promocja i doradztwo w zakresie wymiany handlowej produktów rolnych przez ich wytwórców na terenie gminy,
- C. Wsparcie doradcze, szkoleniowe i informacyjne dla wspólnego pozyskiwania środków zewnętrznych przez przedsiębiorców,
- D. Udział gminy jako całości lub jej poszczególnych mieszkańców/instytucji w życiu społecznym w skali regionu (powiat, województwo), kraju czy w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym wymiana doświadczeń z zakresu wykorzystania posiadanych zasobów dla zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa obywatelskiego, innowacyjnego, opartego na wiedzy, informacyjnego itp.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, D
Gminne Centrum Informacji	B, C

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów odnoszących się do poszczególnych przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- liczba rolników objętych wsparciem edukacyjnym i doradczym - liczba podmiotów gospodarczych objętych wsparciem, - liczba nowych podmiotów gospodarczych, - liczba rolników należących do grup producentów rolnych - liczba stworzonych nowych miejsc pracy
Produkty	
2	- liczba godzin udzielonego wsparcia doradczego i edukacyjnego dla rolników, - liczba utworzonych grup producentów rolnych, - liczba zrealizowanych projektów promocyjnych, - liczba zrealizowanych inicjatyw poprawiających warunki dla rozwoju przedsiębiorczości,

Tab 14. Matryca logiczna Strategii – Obszar Gospodarka

Obszar	Cel główny	Cel operacyjny	Przedsięwzięcia
Obszar Gospodarka	Rozwój turystyki i usług okołoturystycznych	Rozwój systemu promocji i informacji o walorach turystycznych, miejscach wypoczynkowych i gastronomii na terenie gminy	Wsparcie powstania i promocja portalu internetowego skupiającego ofertę podmiotów działających w branży turystycznej i okołoturystycznej z terenu gminy
			Promocja i marketing w kraju i zagranicą walorów turystycznych gminy
			Tworzenie wydawnictw promocyjnych i informacyjnych o ofercie turystycznej i atrakcjach regionu
		Promocja działań w kierunku rozwoju bazy gastronomicznej i noclegowej oraz gospodarstw agroturystycznych	Wspieranie powstawania i rozwoju bazy gastronomicznej, noclegowej i agroturystycznej,
			Wsparcie współpracy ośrodków agroturystycznych z terenu gminy
			Współpraca przy organizacji szkoleń dla rolników z zakładania i prowadzenia działalności agroturystycznej, gastronomicznej i bazy noclegowej
		Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej w tym ukierunkowanej na rekreację i turystykę aktywną	Promocja miejsc rekreacji i wypoczynku bazujących na istniejących zasobach – rzekach, jeziorach, lasach, ukształtowaniu terenu itp.
			Rozwój produktów turystycznych na terenie gminy
			Propagowanie rozwoju usług turystycznych i około turystycznych
			Współpraca pomiędzy podmiotami prywatnymi i publicznymi w skali powiatu kartuskiego w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji
			Wytyczenie, oznakowanie i zagospodarowanie publicznej infrastruktury turystycznej w tym przede wszystkim szlaków turystycznych: budowa ścieżek rowerowych łączącej miejscowości wewnątrz gminy; Tworzenie tras Nordick Walking; Rozwój tras rekreacji zimowej – kuligi, ogniska, itp.
	Dostosowanie struktury i charakteru rolnictwa do potrzeb rynku	Przekształcenia rolnictwa niskotowarowego na wysokiej jakości ekologiczną produkcję rolną i jej przetwórstwo oferowane mieszkańcom Trójmiasta i turystom	Promowanie lokalnych produktów i wytwórców rolnych
			Współpraca i pomoc w organizacji kształcenia i szkolenia rolników m.in. w kierunku przekwalifikacji zawodowej w obszarach rolnictwa zanikającego
			Wspomaganie inicjatyw tworzenia grup producenckich producentów rolnych
			Pomoc doradcza, dostęp do informacji dla ludności rolniczej w tym wspieranie w pozyskaniu środków zewnętrznych przez ludność zajmującą się rolnictwem.
		Rozwój współpracy między lokalnym rolnictwem a rynkiem zbytu	Wsparcie współpracy i wymiany informacji między rolnictwem z przedsiębiorcami z terenu gminy
			Doradztwo, szkolenia i wsparcie informacyjne dla rolników i przedsiębiorców z terenu gminy

	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Stworzenie wokół GCI platformy wymiany informacji i współpracy między rolnictwem a przedsiębiorcami z terenu gminy
		Inwestycje w rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego	Współpraca z ODR w zakresie Informacji, szkoleń, doradztwa, wymiany doświadczeń w zakresie rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego w tym tworzenia grup przetwórczych przedsiębiorców na terenie gminy
			Tworzenie zachęt podatkowych przez gminę do tworzenia podmiotów w branży przetwórczej
			Stworzenie oferty inwestycyjnej dla inwestorów z branży przetwórczej
		Stworzenie warunków do wzrostu liczby małych i średnich przedsiębiorstw	Tworzenie zachęt podatkowych przez gminę
			Szkolenia dla osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej
			Współpraca GCI w zakresie wsparcia przedsiębiorców z wykwalifikowanymi instytucjami w regionie: PUP, izba rolnicza itp.
			Rozwój doradztwa zawodowego dla mieszkańców (przede wszystkim dorosłych)
			Tworzenie sprzyjających warunków do uruchomienia alternatywnych źródeł dochodu dla rolników
			Podejmowanie działań na rzecz różnicowania działalności rolniczej
			Promocja gminy jako terenu atrakcyjnego dla inwestorów
		Współpraca przedsiębiorcami na terenie gminy	Wsparcie wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami z terenu gminy
			Promocja i doradztwo w zakresie wymiany handlowej produktów rolnych przez ich wytwórców na terenie gminy
			Wsparcie doradcze, szkoleniowe i informacyjne dla wspólnego pozyskiwania środków zewnętrznych przez przedsiębiorców
			Udział gminy jako całości lub jej poszczególnych mieszkańców/instytucji w życiu społecznym w skali regionu (powiat, województwo), kraju czy w zakresie współpracy międzynarodowej w tym wymiana doświadczeń z zakresu wykorzystania posiadanych zasobów dla zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa obywatelskiego, innowacyjnego, opartego na wiedzy, informacyjnego itp.

Źródło: Opracowanie własne.

Obszar Infrastruktura i środowisko**I. Cel główny: Planowanie rozwoju przestrzennego gminy zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego.**

Jedną z głównych przesłanek optymalnego rozwoju gminy są jej uwarunkowania rozwoju przestrzennego związane z wydzieleniem obszarów inwestycyjnych, terenów zabudowy mieszkaniowej czy obszarów pod zabudowę i funkcję rekreacyjno – turystyczną. Zjawisko to ma szczególnie duże znaczenie w kontekście znacznego i rosnącego zainteresowania inwestowaniem na terenie gminy wynikającego z bliskości Trójmiasta – sytuacja ta dotyczy przede wszystkim rozwoju funkcji osiedleńczej i zainteresowaniem osiedlaniem się (stałym lub czasowym) na terenie gminy wynikającym z postępującego zjawiska suburbanizacji, ale obejmuje także tereny inwestycji gospodarczych czy rekreacyjnych. Wszystkie te uwarunkowania w kontekście zidentyfikowanego na etapie analizy SWOT niewystarczającego odpowiedniego planowania przestrzennego na poziomie gminy wymagają podjęcia działań przygotowujących gminę do jej rozwoju na polu inwestycji gospodarczych, osiedleńczych czy rekreacyjnych z zachowaniem interesów wszystkich grup mieszkańców gminy. Na tej podstawie, do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- Długofalowe planowanie rozwoju przestrzennego gminy z uwzględnieniem działalności rolniczej, mieszkaniowej, rekreacyjnej oraz gospodarczej.

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- Planowy rozwój przestrzenny urbanizacji i przedsiębiorczości na poziomie gminy,

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Poprawa atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej i osiedleńczej obszaru gminy,
- Poprawa jakości życia mieszkańców.

II.1.1. Cel operacyjny: Planowy rozwój przestrzenny urbanizacji i przedsiębiorczości na poziomie gminy.

Wyznaczony cel ma za zadanie odpowiednie przygotowanie planistyczne gminy do rozwoju obszarów o charakterze inwestycyjnym oraz mieszkaniowym i rekreacyjnym. W pierwszym z wymienionych aspektów cel obejmuje zadania związane z wydzieleniem terenów pod inwestycje gospodarcze oraz ich uzbrojenie w znacznej mierze poprawiające atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy. Drugi aspekt celu wskazuje na pogodzenie wciąż znacznych terenów rolniczych na terenie gminy z miejscami intensywnym rozwojem zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej. Jednocześnie założenia celu wskazują na konieczność uwzględnienia w procesie planowania interesów wszystkich zainteresowanych stron w tym przede wszystkim obecnych mieszkańców.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wydzielenie terenów inwestycyjnych i ich uzbrojenie pod inwestycje gospodarcze,
- B. Przeznaczenie i uzbrojenie terenów słabych rolniczo na budownictwo mieszkaniowo – rekreacyjne,
- C. Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych na terenie gminy.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów odnoszących się do poszczególnych przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- liczba działek z przeznaczeniem na cele inwestycyjne, rekreacyjne, mieszkaniowe,
Produkty	
2	- liczba opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, - powierzchnia wydzielonych i uzbrojonych terenów pod inwestycje gospodarcze,

II. Cel główny: Rozwój infrastruktury technicznej i teletechnicznej

Stan infrastruktury technicznej gminy poza jego bezpośrednim oddziaływaniem na stan i jakość życia lokalnej społeczności, przekłada się także w bezpośredni sposób na atrakcyjności gminy, zarówno inwestycyjną jak i osiedleńczą czy turystyczną. Obecny stan rozwoju infrastruktury technicznej wskazuje, że główne słabe strony a jednocześnie potrzeby jej rozwoju dotyczą:

- Sieci elektrycznej, połączeń internetowych oraz sieci telefonii komórkowej,
- Złego stanu dróg powiatowych i wojewódzkich oraz słabego rozwoju komunikacji publicznej,
- Niedorozwoju na poziomie jakościowym i ilościowym infrastruktury wodno – kanalizacyjnej.

Wszystkie wymienione elementy powodują, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- Poprawa jakości infrastruktury sieci elektrycznej oraz telekomunikacyjnej,
- Zapewnienie dostępu do wodociągu i kanalizacji dla mieszkańców; poprawa jakości wody dostarczanej wodociągiem gminnym oraz poprawa jakości pracy gminnej oczyszczalni ścieków,
- Poprawa jakości układu komunikacyjnego na terenie gminy,
- Poprawa komunikacji gminy z terenami sąsiednimi w tym przede wszystkim z Trójmiastem,

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- Poprawę jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej,
- Poprawę jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury wodno – ściekowej,
- Poprawę dostępności komunikacyjnej gminy,
- Rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Poprawa jakości życia lokalnej społeczności,
- Poprawa jakości walorów środowiska naturalnego,

III.2.1. Cel operacyjny: Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej.

Realizacja celu ma za zadanie poprawę stanu infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej na terenie gminy która ma objąć przede wszystkim modernizację oraz poprawę przepustowości sieci elektrycznej.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Podjęcie działań w kierunku modernizacji sieci elektrycznej na terenie gminy,
- B. Podjęcie działań w kierunku poprawy przepustowości sieci elektrycznej.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu operacyjnego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B

III.2.2. Cel operacyjny: Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury wodno – ściekowej.

Realizacja przedmiotowego celu operacyjnego ma za zadanie stworzenie warunków na terenie gminy zapewniających dostęp mieszkańców do wysokiej jakości wody pitnej oraz systemu odprowadzenia i oczyszczenia ścieków komunalnych. Działania objęte przedmiotowym celem dotyczą dwóch zasadniczych elementów: modernizacji obecnego systemu wodno – kanalizacyjnego w odniesieniu do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz ujęć wody a także rozbudowy systemu kanalizacyjnego w odniesieniu do sieci kanalizacyjnej oraz gminnej oczyszczalni ścieków w Przodkowie. Założenia w tym zakresie dotyczą docelowego objęcia systemem wodociągowym oraz kanalizacyjnym wszystkich mieszkańców gminy dla których istnieją ekonomiczne oraz techniczne warunki do podłączenia do sieci.

W tym kierunku wyznaczono do realizacji 3 przedsięwzięcia inwestycyjne:

- A. Modernizacja obecnych ujęć wodnych/stosowanie filtrów oczyszczających wodę dla mieszkańców,
- B. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków,
- C. Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej w celu podniesienia jakości usług.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C

III.2.3. Cel operacyjny: Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy

Jednym z priorytetów w rozwoju gminy w najbliższej przyszłości jest dalsza poprawa układu komunikacyjnego oraz dostępności komunikacyjnej gminy. Cel ten wychodzi na przeciw zarówno potrzebie zapewnienia odpowiedniej jakości życia lokalnej społeczności ale odnosi się także do potrzeby poprawy połączeń komunikacyjnych ze stolicą powiatu – Kartuzami oraz Trójmiastem. W tym zakresie przewidziano do realizacji 3 zasadnicze grupy przedsięwzięć: działania infrastrukturalne związane z budową sieci dróg utwardzonych oraz infrastruktury towarzyszącej zapewniających odpowiedni poziom bezpieczeństwa ruchu zarówno osób pieszych jak i pojazdów mechanicznych; realizację działań o charakterze informacyjnym w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego; realizację działań organizacyjnych związanych z poprawą funkcjonowania komunikacji autobusowej na terenie gminy i poprawą za jej pośrednictwem dostępu mieszkańców gminy do największych ośrodków miejskich w regionie: aglomeracji Trójmiejskiej, Żukowa, Kartuz.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wsparcie działań w zakresie poprawy funkcjonowania komunikacji autobusowej na terenie gminy i jej dopasowanie do potrzeb mieszkańców,
- B. Budowa i modernizacja dróg, parkingów i chodników,
- C. Utwardzenie dróg gruntowych z ich odpowiednim zaplanowaniem i wytyczeniem,
- D. Realizacja działań o charakterze organizacyjnym i informacyjnym (akcje informacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej) wpływających na poprawę stanu bezpieczeństwa na terenie gminy,

E. Realizacja działań infrastrukturalnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu: bezpieczne skrzyżowania, przejścia dla pieszych, sygnalizacja świetlna, progi zwalniające, ograniczenia prędkości, oznakowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C, D, E
Podmioty prywatne zajmujące się komunikacją autobusową na terenie gminy	A

III.2.4. Cel operacyjny: Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Realizacja wyznaczonego celu nawiązuje do budowania idei społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy. Rosnące znaczenie internetu, zarówno w przypadku usług publicznych jak i prowadzenia działalności gospodarczej czy codziennym życiu powoduje, że dostęp do sieci internetowej o odpowiedniej przepustowości i jakości łączy jest nieodzownym elementem decydującym o codziennym życiu. Cel ten nawiązuje także do rozwoju usług publicznych za pośrednictwem sieci a w konsekwencji do poprawy jakości życia lokalnej społeczności.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Promocja rozwoju społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy,
- B. Rozwój usług publicznych w oparciu o sieć internet (e-urząd itd.),
- C. Rozwój publicznych punktów dostępu do internetu w tym punktów dostępnych nieodpłatnie.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów odnoszących się do poszczególnych przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- liczba osób przyłączonych do sieci wodociągowej, - wzrost poziomu zводociągowania gminy, - liczba osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej, - wzrost poziomu skanalizowania gminy, - wzrost ilości wody dostarczanej dla mieszkańców, - wzrost ilości oczyszczonych ścieków, - wzrost poziomu telefonizacji gminy, - liczba osób podłączonych do sieci telefonicznej, - liczba osób podłączonych do sieci Internet, - wzrost odsetka mieszkańców korzystających z Internetu, - natężenie ruchu na wybudowanych/przebudowanych drogach, - obniżenie liczby wypadków na drogach na terenie gminy, - skrócenie czasu przejazdu drogami na terenie gminy, - obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów.
Produkty	

2	- długość wybudowanej sieci wodociągowej, - długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej, - długość przebudowanej sieci wodociągowej, - długość przebudowanej sieci kanalizacyjnej, - liczba wybudowanych/przebudowanych stacji uzdatniania wody/ujęć wody, - liczba rozbudowanych oczyszczalni ścieków, - liczba wybudowanych indywidualnych ujęć wody, - liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków, - długość zmodernizowanej sieci telekomunikacyjnej i elektrycznej, - liczba nowych przyłączy telefonii stacjonarnej, - liczba nowych przyłączy do Internetu w tym Internetu bezprzewodowego, - długość wybudowanej infrastruktury teletechnicznej, - liczba powstałych publicznych punktów dostępu do Internetu, - liczba usług publicznych opartych o sieć Internet, - długość zmodernizowanej sieci elektrycznej, - długość wybudowanych dróg gminnych, - długość przebudowanych dróg gminnych, - długość wybudowanych chodników, - liczba wybudowanych obiektów infrastruktury transportowej, - liczba przebudowanych obiektów infrastruktury transportowej, - liczba zrealizowanych projektów organizacyjno – informacyjnych wpływających na poprawę bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie gminy,

III. Cel główny: Ochrona środowiska naturalnego i wsparcie dla odnawialnych źródeł energii i działań proekologicznych.

Dynamiczny rozwój gminy w tym szybko wzrastająca liczba mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych ujawnia rosnącą potrzebę zadbania o zachowanie i ochronę środowiska naturalnego we wszystkich jego aspektach: wód, powietrza, gleb, fauny i flory, które w konsekwencji wpływają na jakość życia lokalnej społeczności. Tym samym przedmiotowy cel zakłada podjęcie bezpośrednich działań przez samorząd minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko a jednocześnie podjęcie działań w kierunku podniesienia świadomości wśród mieszkańców dotyczącej zasad dbania o stan środowiska. Szczególnie ważnym i efektywnym przykładem tego typu działań jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i zastępowanie nimi źródeł konwencjonalnych. Wszystkie wymienione elementy powodują, że do głównych wyzwań na jakie ma odpowiadać przedmiotowy cel należą przede wszystkim:

- Rozwój gminy z zachowaniem dbałości o stan środowiska naturalnego,
- Ograniczenie emisji do środowiska zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego.

Wyznaczone na tej podstawie do realizacji cele operacyjne rozwoju gminy obejmują:

- Wykorzystanie proekologicznych w tym odnawialnych źródeł energii,
- Ochrona i przeciwdziałanie degradacji walorów środowiska naturalnego.

Zakładane efekty realizacji celu głównego:

- Poprawa jakości elementów środowiska naturalnego,

III.3.1. Cel szczegółowy: Wykorzystanie proekologicznych w tym odnawialnych źródeł energii

Realizacja przedmiotowego celu wychodzi na przeciw potrzebie ochrony środowiska naturalnego poprzez zastosowanie proekologicznych w tym odnawialnych źródeł energii. W tym zakresie cel zakłada realizację szeregu działań zarówno o charakterze inwestycyjnym jak i nieinwestycyjnym mających na celu wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ogóle energii wytwarzanej na terenie gminy. Tym samym zakłada się z jednej strony wyposażenie obiektów użyteczności publicznej w instalację do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych oraz realizację projektów pilotażowych w zakresie zastosowania OZE; z drugiej zaś realizację działań planistycznych, promocyjnych i organizacyjnych i doradczych zmierzających w kierunku wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii np.: energii geotermalnej, wodnej, solarnej, itp.,
- B. Stworzenie gminnego programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- C. Zabezpieczenie części środków finansowych w budżecie na realizację projektów pilotażowych w zakresie zastosowania odnawialnych źródeł energii,
- D. Udział w promocji i propagowaniu technik i możliwości inwestowania w odnawialne źródła energii,
- E. Podjęcie działań w kierunku wyposażenia obiektów użyteczności publicznej w odnawialne źródła energii,
- F. Wykorzystanie środków zewnętrznych dla rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C, D, E, F
Mieszkańcy gminy oraz lokalne podmioty gospodarcze	F

III.3.2. Cel operacyjny: Ochrona i przeciwdziałanie degradacji walorów środowiska naturalnego,

Realizacja przedmiotowego celu wychodzi naprzeciw potrzebie ochrony posiadanych walorów środowiska naturalnego na terenie gminy. W tym zakresie przewidziano do realizacji działania zarówno inwestycyjne jak i nieinwestycyjne realizowane przez samorząd gminy ale skierowane także do mieszkańców i podmiotów gospodarczych z tego obszaru.

Osiągnięcie założeń celu zostanie spełnione poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- A. Wspieranie i promocja racjonalizacji gospodarki energią w gospodarstwach domowych na terenie gminy,
- B. Realizacja inwestycji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju zapewniających ochronę bogactwa przyrody żywej i nieożywionej gminy,
- C. Promocja stosowania proekologicznych technologii podczas realizacji inwestycji komunalnych,
- D. Propagowanie wśród mieszkańców proekologicznego trybu życia i podnoszenie świadomości o ochronie środowiska naturalnego,
- E. Zabezpieczenie, oznakowanie i informacja o posiadanych walorach środowiska naturalnego.

Realizacja założonych przedsięwzięć, które pozwolą na zrealizowanie celu szczegółowego będzie prowadzona i skierowana do następujących grup instytucji:

Instytucje realizujące przedsięwzięcia	Symbol przedsięwzięcia
Urząd Gminy Przodkowo	A, B, C, D, E
Mieszkańcy gminy oraz lokalne podmioty gospodarcze	B

W zakresie bezpośrednich efektów (rezultatów) realizacji założeń opisanych celów operacyjnych oraz produktów wyznaczonych w ramach nich przedsięwzięć, wskaźnikami określającymi osiągnięcie założeń Strategii na tym poziomie są:

Rezultaty	
1	- obniżenie poziomu zanieczyszczeń powietrza, - obniżenie poziomu zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych, - obniżenie poziomu zanieczyszczeń gleb, - wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
Produkty	
2	- liczba zrealizowanych projektów promocyjnych w zakresie ekologii, - liczba opracowanych programów działań proekologicznych, - liczba opracowanych analiz, ekspertyz itp. dotyczących rozwoju odnawialnych źródeł energii, - liczba projektów w zakresie zastosowania odnawialnych źródeł energii, - liczba projektów promocyjnych w zakresie promocji odnawialnych źródeł energii, - liczba zrealizowanych projektów w zakresie oznaczenia, oznakowania i informacji o posiadanych walorach środowiska naturalnego gminy.

Tab 15. Matryca logiczna Strategii – Obszar Infrastruktura i Środowisko

Obszar	Cel główny	Cel operacyjny	Przedsięwzięcia
Obszar Infrastruktura i środowisko	Planowanie rozwoju przestrzennego gminy zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego	Planowy rozwój przestrzenny urbanizacji i przedsiębiorczości na poziomie gminy	Wydzielenie terenów inwestycyjnych i ich uzbrojenie pod inwestycje gospodarcze
			Przeznaczenie i uzbrojenie terenów słabych rolniczo na budownictwo mieszkaniowo – rekreacyjne
			Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych na terenie gminy
	Rozwój infrastruktury technicznej i teletechnicznej	Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej	Podjęcie działań w kierunku modernizacji sieci elektrycznej na terenie gminy
			Podjęcie działań w kierunku poprawy przepustowości sieci elektrycznej
		Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury wodno – ściekowej	Modernizacja obecnych ujęć wodnych/stosowanie filtrów oczyszczających wodę dla mieszkańców
			Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków,
			Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej w celu podniesienia jakości usług
		Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy	Wsparcie działań w zakresie poprawy funkcjonowania komunikacji autobusowej na terenie gminy i jej dopasowanie do potrzeb mieszkańców
			Budowa i modernizacja dróg, parkingów i chodników
			Utwardzenie dróg gruntowych z ich odpowiednim zaplanowaniem i wytyczeniem
			Realizacja działań o charakterze organizacyjnym i informacyjnym (akcje informacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej) wpływających na poprawę stanu bezpieczeństwa na terenie gminy.
			Realizacja działań infrastrukturalnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu: bezpieczne skrzyżowania, przejścia dla pieszych, sygnalizacja świetlna, progi zwalniające, ograniczenia prędkości, oznakowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych,
		Rozwój społeczeństwa informacyjnego	Promocja rozwoju społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy,
			Rozwój usług publicznych w oparciu o sieć Internet (e-urząd itd.),
			Rozwój publicznych punktów dostępu do internetu w tym punktów dostępnych nieodpłatnie
	Ochrona środowiska	Wykorzystanie	Typy projektów:

	naturalnego i wsparcie dla odnawialnych źródeł energii i działań proekologicznych	proekologicznych w tym odnawialnych źródeł energii	Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii np.: energii geotermalnej, wodnej, solarnej, itp.
			Typy projektów: Stworzenie gminnego programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii
			Typy projektów: Zabezpieczenie części środków finansowych w budżecie na realizację projektów pilotażowych w zakresie zastosowania odnawialnych źródeł energii
			Typy projektów: Udział w promocji i propagowaniu technik i możliwości inwestowania w odnawialne źródła energii
			Typy projektów: Podjęcie działań w kierunku wyposażenia obiektów użyteczności publicznej w odnawialne źródła energii
			Typy projektów: Wykorzystanie środków zewnętrznych dla rozwoju odnawialnych źródeł energii
		Ochrona i przeciwdziałanie degradacji walorów środowiska naturalnego	Wspieranie i promocja racjonalizacji gospodarki energią w gospodarstwach domowych na terenie gminy
			Realizacja inwestycji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju zapewniających ochronę bogactwa przyrody żywej i nieożywionej gminy
			Promocja stosowania proekologicznych technologii podczas realizacji inwestycji komunalnych
			Propagowanie wśród mieszkańców proekologicznego trybu życia i podnoszenie świadomości o ochronie środowiska naturalnego
			Zabezpieczenie, oznakowanie i informacja o posiadanych walorach środowiska naturalnego.

Źródło: Opracowanie własne.

7. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII

Przyjęty harmonogram realizacji założeń i efektów celów przedmiotowej Strategii wynika przede wszystkim z przyjętego horyzontu czasowego dokumentu który określono na lata 2012 – 2020. Dla takiego horyzontu czasowego wyznaczono przedsięwzięcia i cele szczegółowe Strategii których dokładny harmonogram przedstawiono w poniższej tabeli. Jak wspomniano we Wstępie przyjęty okres realizacji założeń Strategii wynika i jest dostosowany przede wszystkim do okresów planowania budżetu Unii Europejskiej który ma wpływ na bardziej szczegółowe plany i programy strategiczne wdrażane w skali całej UE, w skali kraju czy regionu województwa pomorskiego. Tym samym dostosowano okres wdrażania Strategii do okresu wdrażania dokumentów strategicznych na poziomie makro: powiatu, województwa, kraju i UE - z którymi mają być komplementarne dokumenty strategiczne na poziomie gminnym. Jednocześnie przyjęty horyzont czasowy pozwoli w trakcie wdrażania Strategii do szczegółowego dostosowania jej założeń, terminu realizacji i kosztów do budżetu UE na lata 2014 – 2020 oraz wykorzystania środków finansowych w obecnym okresie programowania lat 2007 – 2013.

Wskazany harmonogram realizacji założeń Strategii do roku 2020 ma charakter ogólny i odnosi się do poziomu poszczególnych przedsięwzięć. Szczegółowe terminy realizacji gotowych projektów w ramach poszczególnych przedsięwzięć i celów będą natomiast wynikały z przyjętych założeń tego dokumentu oraz z realizacji bardziej szczegółowych planów w tym wieloletniej prognozy finansowej gminy czy innych jednostek zaangażowanych we wdrażanie Strategii. Znaczna część z wyznaczonych do realizacji przedsięwzięć jest przewidziana do realizacji w początkowym okresie wdrażania Strategii. Wynika to z faktu ich znacznej pilności na tle innych typów projektów oraz w wielu przypadkach z faktu, iż przedsięwzięcia te stanowią przygotowanie i fundament od realizacji którego jest uzależniona realizacja kolejnych przedsięwzięć. Część z założonych celów i grup działań ma natomiast charakter projektów ciągłych, realizowanych przez cały okres wdrażania Strategii – dotyczą one przede wszystkim działań o charakterze nieinwestycyjnym – doradczym, informacyjnym, promocyjnym i profilaktycznym głównie w dziedzinach wymagających wsparcia ze strony samorządu gminy.

Przedstawiony poniżej harmonogram ma charakter założeń i może być modyfikowany i dostosowywany w trakcie wdrażania Strategii. Jednocześnie przyjęty system monitoringu i ewaluacji zakłada możliwość dostosowania m.in. okresu realizacji poszczególnych przedsięwzięć i celów do potrzeb i zmieniających się uwarunkowań: finansowych, instytucjonalnych i makroekonomicznych.

Tab 16. Harmonogram realizacji założeń Strategii.

L.P.	Cel/przedsięwzięcie	Okres realizacji	Lata realizacji								
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO											
Cel główny:											
Poprawa stanu infrastruktury społecznej											
Cel operacyjny:											
Dopasowanie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców do zmieniających się warunków ekonomiczno – społecznych											
1	Dopasowanie oferty edukacyjnej – zarówno szkolnej jak i pozaszkolnej - oraz ciągłe podnoszenia jakości kształcenia (profile i kierunki kształcenia) do potrzeb gminy, mieszkańców i rynku pracy	2012 - 2020									
2	Doposażenie gminnych placówek oświatowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne	2012 - 2015									
3	Podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej uczącej w szkołach na terenie gminy	2012 - 2020									
4	Organizacja szkoleń i innych zajęć o charakterze edukacyjnym podnoszących kwalifikacje mieszkańców	2012 - 2020									
Cel operacyjny:											
Poprawa stanu służby zdrowia i dostępu do usług medycznych											
5	Rozbudowa ośrodka zdrowia na gabinety dla specjalistów oraz zakup sprzętu diagnostycznego	2014 - 2017									
6	Podjęcie działań w zakresie nowoczesnej profilaktyki społeczno-zdrowotnej	2012 - 2020									
7	Rozszerzenie zakresu usług świadczonych w ośrodku zdrowia										
Cel szczegółowy:											
Rozwój zaplecza kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego											
8	Utrzymanie i prawidłowe funkcjonowanie istniejącego zaplecza kulturalnego i rekreacyjnego	2012 - 2020									
9	Rozwój oferty kulturalnej, turystycznej dla mieszkańców w tym dzieci i młodzieży	2012 - 2020									
10	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych, zawodów, imprez o charakterze sportowo-rekreacyjno – kulturalnym	2012 - 2020									
Cel główny:											
Wzrost aktywności i świadomości społecznej i kulturalnej mieszkańców gminy przede wszystkim ludzi młodych											
Cel szczegółowy:											
Wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne gminy											

11	Wspieranie wszelkich form działalności kulturalnej mieszkańców, stowarzyszeń i zespołów w tym: Uczniowskich Klubów Sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich, Ochotniczych Straży Pożarnych itp.,	2012 - 2020									
12	Stworzenie platformy współpracy organizacji pozarządowych na terenie gminy	2014 - 2016									
13	Wsparcie organizacji szkoleń dla mieszkańców z samoorganizacji i zakładania organizacji pozarządowych oraz ich funkcjonowania	2012 - 2020									
14	Rozwój współpracy gminy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi	2012 - 2020									
Cel szczegółowy: Zachowanie i promocja kultury ludowej											
15	Promocja i wymiana doświadczeń z zaprzyjaźnionymi regionami	2014 - 2020									
16	Organizacja imprez kulturalnych w tym imprez promujących i kultywujących kulturę kaszubską	2012 - 2020									
17	Edukacja regionalna mieszkańców w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży szkolnej	2012 - 2020									
OBSZAR GOSPODARKA											
Cel główny: Rozwój turystyki i usług okołoturystycznych											
Cel szczegółowy: Rozwój systemu promocji i informacji o walorach turystycznych, miejscach wypoczynkowych i gastronomii na terenie gminy											
18	Wsparcie powstania i promocja portalu internetowego skupiającego ofertę podmiotów działających z branży turystycznej i okołoturystycznej z terenu gminy	2015 - 2017									
19	Promocja i marketing w kraju i zagranicą walorów turystycznych gminy	2012 - 2020									
20	Tworzenie wydawnictw promocyjnych i informacyjnych o ofercie turystycznej i atrakcjach regionu	2012 - 2020									
Cel szczegółowy: Promocja działań w kierunku rozwoju bazy gastronomicznej i noclegowej oraz gospodarstw agroturystycznych											
21	Wspieranie powstawania i rozwoju bazy gastronomicznej, noclegowej i agroturystycznej,	2012 - 2020									
22	Wsparcie współpracy ośrodków agroturystycznych z terenu gminy	2012 - 2020									
23	Współpraca przy organizacji szkoleń dla rolników z zakładania i prowadzenia działalności agroturystycznej, gastronomicznej i bazy noclegowej	2012 - 2016									
Cel szczegółowy: Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej w tym ukierunkowanej na rekreację i turystykę aktywną											
24	Promocja miejsc rekreacji i wypoczynku bazujących na istniejących zasobach – rzekach, jeziorach, lasach, ukształtowaniu terenu itp.	2012 - 2020									

25	Rozwój produktów turystycznych na terenie gminy	2012 - 2020									
26	Propagowanie rozwoju usług turystycznych i około turystycznych	2012 - 2020									
27	Współpraca pomiędzy podmiotami prywatnymi i publicznymi w skali powiatu kartuskiego w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji	2012 - 2020									
28	Wytyczenie, oznakowanie i zagospodarowanie publicznej infrastruktury turystycznej w tym przede wszystkim szlaków turystycznych: budowa ścieżek rowerowych łączącej miejscowości wewnątrz gminy; Tworzenie tras Nordick Walking; Rozwój tras rekreacji zimowej – kuligi, ogniska, itp.	2015 - 2020									
Cel główny:											
Dostosowanie struktury i charakteru rolnictwa do potrzeb rynku											
Cel szczegółowy:											
Przekształcenia rolnictwa niskotowarowego na wysokiej jakości ekologiczną produkcję rolną i jej przetwórstwo oferowane mieszkańcom Trójmiasta i turystom											
29	Promowanie lokalnych produktów i wytwórców rolnych	2012 - 2020									
30	Współpraca i pomoc w organizacji kształcenia i szkolenia rolników m.in. w kierunku przekwalifikacji zawodowej w obszarach rolnictwa zanikającego	2014 - 2018									
31	Wspomaganie inicjatyw tworzenia grup producenckich producentów rolnych	2014 - 2018									
32	Pomoc doradcza, dostęp do informacji dla ludności rolniczej w tym wspieranie w pozyskaniu środków zewnętrznych przez ludność zajmującą się rolnictwem.	2012 - 2020									
Cel szczegółowy:											
Rozwój współpracy między lokalnym rolnictwem a rynkiem zbytu											
33	Wsparcie współpracy i wymiany informacji między rolnictwem z przedsiębiorcami z terenu gminy	2012 - 2020									
34	Doradztwo, szkolenia i wsparcie informacyjne dla rolników i przedsiębiorców z terenu gminy	2012 - 2020									
35	Stworzenie wokół GCI platformy wymiany informacji i współpracy między rolnictwem a przedsiębiorcami z terenu gminy	2014 - 2016									
Cel główny:											
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości											
Cel szczegółowy:											
Inwestycje w rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego											
36	Współpraca z ODR w zakresie Informacji, szkoleń, doradztwa, wymiany doświadczeń w zakresie rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego w tym tworzenia grup przetwórczych przedsiębiorców na terenie gminy	2012 - 2020									
37	Tworzenie zachęt podatkowych przez gminę do tworzenia podmiotów w branży przetwórczej	2014 - 2020									
38	Stworzenie oferty inwestycyjnej dla inwestorów z branży przetwórczej	2013 - 2014									

Cel szczegółowy: Stworzenie warunków do wzrostu liczby małych i średnich przedsiębiorstw											
39	Tworzenie zachęt podatkowych przez gminę	2014 - 2020									
40	Szkolenia dla osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej	2014 - 2017									
41	Współpraca GCI w zakresie wsparcia przedsiębiorców z wykwalifikowanymi instytucjami w regionie: PUP, izba rolnicza itp.	2012 - 2020									
42	Rozwój doradztwa zawodowego dla mieszkańców (przede wszystkim dorosłych)	2012 - 2020									
43	Tworzenie sprzyjających warunków do uruchomienia alternatywnych źródeł dochodu dla rolników	2012 - 2020									
44	Podejmowanie działań na rzecz różnicowania działalności rolniczej	2012 - 2020									
45	Promocja gminy jako terenu atrakcyjnego dla inwestorów	2012 - 2020									
Cel szczegółowy: Współpraca między przedsiębiorcami na terenie gminy											
45	Wsparcie wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami z terenu gminy	2012 - 2020									
47	Promocja i doradztwo w zakresie wymiany handlowej produktów rolnych przez ich wytwórców na terenie gminy	2014 - 2018									
48	Wsparcie doradcze, szkoleniowe i informacyjne dla wspólnego pozyskiwania środków zewnętrznych przez przedsiębiorców	2012 - 2020									
49	Udział gminy jako całości lub jej poszczególnych mieszkańców/instytucji w życiu społecznym w skali regionu (powiat, województwo), kraju czy w zakresie współpracy międzynarodowej w tym wymiana doświadczeń z zakresu wykorzystania posiadanych zasobów dla zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa obywatelskiego, innowacyjnego, opartego na wiedzy, informacyjnego itp.	2015 - 2020									
OBSZAR INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO											
Cel główny: Planowanie rozwoju przestrzennego gminy zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego											
Cel szczegółowy: Planowy rozwój przestrzenny urbanizacji i przedsiębiorczości na poziomie gminy											
50	Wydzielenie terenów inwestycyjnych i ich uzbrojenie pod inwestycje gospodarcze	2014 - 2017									
51	Przeznaczenie i uzbrojenie terenów słabych rolniczo na budownictwo mieszkaniowo - rekreacyjne	2014 - 2018									
52	Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych na terenie gminy	2012 - 2020									
Cel główny: Rozwój infrastruktury technicznej i teletechnicznej											

Cel szczegółowy: Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej											
53	Podjęcie działań w kierunku modernizacji sieci elektrycznej na terenie gminy	2014 - 2018									
54	Podjęcie działań w kierunku poprawy przepustowości sieci elektrycznej	2014 - 2018									
Cel szczegółowy: Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury wodno – ściekowej											
55	Modernizacja obecnych ujęć wodnych/stosowanie filtrów oczyszczających wodę dla mieszkańców	2013 - 2017									
56	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków,	2013 - 2017									
57	Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej w celu podniesienia jakości usług	2014 - 2018									
Cel szczegółowy: Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy											
58	Wsparcie działań w zakresie poprawy funkcjonowania komunikacji autobusowej na terenie gminy i jej dopasowanie do potrzeb mieszkańców	2013 - 2015									
59	Budowa i modernizacja dróg, parkingów i chodników	2012 - 2020									
60	Utwardzenie dróg gruntowych z ich odpowiednim zaplanowaniem i wytyczeniem	2012 - 2020									
61	Realizacja działań o charakterze organizacyjnym i informacyjnym (akcje informacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej) wpływających na poprawę stanu bezpieczeństwa na terenie gminy.	2012 - 2020									
62	Realizacja działań infrastrukturalnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu: bezpieczne skrzyżowania, przejścia dla pieszych, sygnalizacja świetlna, progi zwalniające, ograniczenia prędkości, oznakowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych,	2012 - 2020									
Cel szczegółowy: Rozwój społeczeństwa informacyjnego											
63	Promocja rozwoju społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy,	2012 - 2020									
64	Rozwój usług publicznych w oparciu o sieć Internet (e-urząd itd.),	2015 - 2020									
65	Rozwój publicznych punktów dostępu do internetu w tym punktów dostępnych nieodpłatnie	2015 - 2020									
Cel główny: Ochrona środowiska naturalnego i wsparcie dla odnawialnych źródeł energii i działań proekologicznych											
Cel szczegółowy: Wykorzystanie proekologicznych w tym odnawialnych źródeł energii											
66	Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii np.: energii geotermalnej, wodnej, solarnej, itp.	2012 - 2020									

67	Stworzenie gminnego programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii	2014									
68	Zabezpieczenie części środków finansowych w budżecie na realizację projektów pilotażowych w zakresie zastosowania odnawialnych źródeł energii	2015 - 2017									
69	Udział w promocji i propagowaniu technik i możliwości inwestowania w odnawialne źródła energii	2012 - 2020									
70	Podjęcie działań w kierunku wyposażenia obiektów użyteczności publicznej w odnawialne źródła energii	2015 - 2020									
71	Wykorzystanie środków zewnętrznych dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	2015 - 2020									
Cel szczegółowy: Ochrona i przeciwdziałanie degradacji walorów środowiska naturalnego											
72	Wspieranie i promocja racjonalizacji gospodarki energią w gospodarstwach domowych na terenie gminy	2012 - 2020									
73	Realizacja inwestycji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju zapewniających ochronę bogactwa przyrody ożywionej i nieożywionej gminy	2012 - 2020									
74	Promocja stosowania proekologicznych technologii podczas realizacji inwestycji komunalnych	2012 - 2020									
75	Propagowanie wśród mieszkańców proekologicznego trybu życia i podnoszenie świadomości o ochronie środowiska naturalnego	2012 - 2020									
76	Zabezpieczenie, oznakowanie i informacja o posiadanych walorach środowiska naturalnego.	2015 - 2020									

Źródło: Opracowanie własne.

8. BUDŻET I STRUKTURA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH REALIZACJI CELÓW STRATEGII

Przedmiotowy dokument mający charakter Strategii nie określa precyzyjnie i nie wyszczególnia projektów przeznaczonych do realizacji, wskazując jednocześnie jedynie na cele rozwoju gminy Przodkowo oraz typy przedsięwzięć służące realizacji tych celów. Tym samym w Strategii nie określono dokładnego budżetu jej realizacji. Fakt ten wynika z samej specyfiki Strategii opisanej powyżej ale ma swoje uzasadnienie również w długim horyzoncie czasowym jaki obejmuje przedmiotowy dokument w którym trudno precyzyjnie ustalić koszty realizacji poszczególnych typów przedsięwzięć. Jednocześnie należy wskazać, że do realizacji poszczególnych celów w ramach Strategii lub nawet typów przedsięwzięć może przyczynić się różna liczba zróżnicowanych projektów – stąd sprecyzowanie nakładów na ich realizację na dzień przygotowania tego dokumentu jest niemożliwe.

Biorąc pod uwagę przyjęte do realizacji przedsięwzięcia i cele szczegółowe główny ciężar w przypadku środków finansowych w ramach Strategii będzie ponoszony na realizację projektów o charakterze inwestycyjnym w tym m.in. inwestycji drogowych, kanalizacyjnych czy projektów w rozbudowę/budowę obiektów kubaturowych np. szkoły, ośrodek zdrowia, obiekty turystyczne. Znacznie mniejsze pod względem wartości bezwzględnych środki będą wydatkowane na działania o wymiarze nieinwestycyjnym, „miękkim” związanych przede wszystkim z projektami szkoleniowymi, informacyjnymi i doradczymi, które jednak pod względem liczby zrealizowanych projektów będą z pewnością dominowały wśród realizowanych w ramach Strategii działań.

W zakresie struktury finansowania projektów realizowanych w ramach Strategii w poniższej tabeli przedstawiono schemat podstawowych źródeł z jakich będą pochodziły środki finansowe na pokrycie kosztów realizacji założeń poszczególnych celów szczegółowych. Algorytm ten przedstawia główne źródła finansowania projektów w tym źródła zewnętrzne dostępne w momencie tworzenia Strategii tj. w 2012 roku. Z uwagi na fakt, iż okres jakiego dotyczy Strategia obejmuje lata 2012 – 2020 a dostępne fundusze pomocowe UE w chwili tworzenia Strategii dotyczą okresu lat 2007 – 2013 – przedstawiona tabela ma charakter otwarty i odnosi się zarówno do okresu lat 2012 – 2015 w których w/w fundusze będą wdrażane jak i terminów późniejszych, gdzie zakłada się, że Strategia będzie w dalszym ciągu współfinansowana ze środków funduszy pomocowych UE w ramach budżetu na lata 2014-2020, których jednak szczegóły nie są obecnie znane.

Przedstawione źródła finansowania dotyczą jedynie wybranych i najważniejszych potencjalnych źródeł finansowania projektów które mają swoje odzwierciedlenie w wyznaczonych celach Strategii i mają jednocześnie charakter otwarty, nie ograniczając możliwości finansowania projektów z innych źródeł. Dotyczy to m.in. Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego, środków grantowych w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich czy innych źródeł.

Dotychczasowe doświadczenia gminy wskazują, na fakt że zdecydowana większość projektów realizowanych w ramach Strategii będzie finansowana ze środków własnych samorządu gminy. Gmina w tym zakresie prowadząc aktywną i otwartą politykę inwestycyjną przeznacza corocznie znaczną część budżetu na działania inwestycyjne. Jednocześnie w miarę istniejących możliwości gmina będzie starała się o dofinansowanie realizowanych projektów ze środków zewnętrznych w tym środków pomocowych UE. Niniejsza Strategia zakłada, że część kosztów realizowanych w ramach Strategii działań będzie pokrywana także ze środków prywatnych - zarówno przez bezpośrednio realizowane inwestycje przez podmioty prywatne jak i w ramach możliwości jakie stwarza partnerstwo publiczno – prywatne.

Tab 17. Źródła finansowania przedsięwzięć zmierzających do realizacji celów głównych i szczegółowych Strategii.

L.P.	Cel/przedsięwzięcie	Okres realizacji	Finansowanie					
			Środki własne gminy	WFOŚiGW	UM	NMF	Fundusze UE	Środki prywatne
OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO								
Cel główny:								
Poprawa stanu infrastruktury społecznej								
1	Cel szczegółowy: Dopasowanie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców do zmieniających się warunków ekonomiczno – społecznych	2012-2020	x				x	
2	Cel szczegółowy: Poprawa stanu służby zdrowia i dostępu do usług medycznych	2012-2020	x				x	
3	Cel szczegółowy: Rozwój zaplecza kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego	2012-2020	x				x	
Cel główny:								
Wzrost aktywności i świadomości społecznej i kulturalnej mieszkańców gminy przede wszystkim ludzi młodych								
4	Cel szczegółowy: Wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO oraz zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne gminy	2012-2020	x			x		x
5	Cel szczegółowy: Zachowanie i promocja kultury ludowej	2012-2020	x		x		x	
OBSZAR GOSPODARKA								
Cel główny:								
Rozwój turystyki i usług okołoturystycznych								
6	Cel szczegółowy: Rozwój systemu promocji i informacji o walorach turystycznych, miejscach wypoczynkowych i gastronomii na terenie gminy	2012-2020	x		x		x	
7	Cel szczegółowy: Promocja działań w kierunku rozwoju bazy gastronomicznej i noclegowej oraz gospodarstw agroturystycznych	2012-2020	x		x		x	x
8	Cel szczegółowy: Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej w tym ukierunkowanej na rekreację i turystykę aktywną	2012-2020	x				x	
Cel główny:								
Dostosowanie struktury i charakteru rolnictwa do potrzeb rynku								
9	Cel szczegółowy: Przekształcenia rolnictwa niskotowarowego na wysokiej jakości ekologiczną produkcję rolną i jej przetwórstwo oferowane mieszkańcom Trójmiasta i turystom	2012-2020	x					x
10	Cel szczegółowy:	2012-2020	x					x

	Rozwój współpracy między lokalnym rolnictwem a rynkiem zbytu							
Cel główny:								
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości								
11	Cel szczegółowy: Inwestycje w rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego	2012-2020	x				x	x
12	Cel szczegółowy: Stworzenie warunków do wzrostu liczby małych i średnich przedsiębiorstw	2012-2020	x				x	x
13	Cel szczegółowy: Współpraca między przedsiębiorcami na terenie gminy	2012-2020	x			x	x	x
OBSZAR INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO								
Cel główny:								
Planowanie rozwoju przestrzennego gminy zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego								
14	Cel szczegółowy: Planowy rozwój przestrzenny urbanizacji i przedsiębiorczości na poziomie gminy	2012-2020	x					
Cel główny:								
Rozwój infrastruktury technicznej i teletechnicznej								
15	Cel szczegółowy: Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej	2014-2018	x					
16	Cel szczegółowy: Poprawa jakości istniejącej oraz rozwój infrastruktury wodno – ściekowej	2013-2018	x	x		x	x	
17	Cel szczegółowy: Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy	2012-2020	x				x	
18	Cel szczegółowy: Rozwój społeczeństwa informacyjnego	2012-2020	x			x	x	x
Cel główny:								
Ochrona środowiska naturalnego i wsparcie dla odnawialnych źródeł energii i działań proekologicznych								
19	Cel szczegółowy: Wykorzystanie proekologicznych w tym odnawialnych źródeł energii	2012-2020	x	x		x	x	x
20	Cel szczegółowy: Ochrona i przeciwdziałanie degradacji walorów środowiska naturalnego	2012-2020	x	x	x	x	x	

Źródło: Opracowanie własne.

9. EFEKTY REALIZACJI CELÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH STRATEGII

Efekty realizacji założeń Strategii wynikają z zaprezentowanych efektów realizacji poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach Strategii na poziomie rezultatów i założonego oddziaływania na strukturę społeczno – gospodarczą gminy.

W tym kontekście założone cele Strategii a w konsekwencji także osiągnięte rezultaty odpowiadają na potrzeby wynikające z analizy stanu obecnego gminy w chwili obecnej oraz wniosków wysnutych na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT. Założone efekty realizacji Strategii pozwolą bowiem w ujęciu długofalowym na wykorzystanie i wzmocnienie posiadanego potencjału gminy oraz wyeliminowanie lub ograniczenie słabych stron jej rozwoju.

W tym kontekście w odniesieniu do przyjętych obszarów i 3 sfer funkcjonowania gminy przedstawiono główne efekty realizacji założeń Strategii.

W odniesieniu do zagadnień dotyczących sfery społecznej efekty realizacji Strategii będą widoczne we wszystkich sferach działań społecznych. Realizacja założonych celów i przedsięwzięć będzie miała wpływ na poprawę stanu infrastruktury społecznej oraz wzrost aktywności lokalnej społeczności. W tym zakresie jako efekty realizacji Strategii w poszczególnych dziedzinach należy wskazać na:

- Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców gminy,
- Wzrost jakości kształcenia w placówkach oświatowych na terenie gminy,
- Poprawę stanu zdrowia społeczności lokalnej,
- Poprawę jakości życia społeczności lokalnej,
- Wzrost udziału mieszkańców w życiu sportowym i rekreacyjnym,
- Poprawę jakości życia lokalnej społeczności,
- Wzrost udziału mieszkańców w życiu społecznym gminy,
- Wzrost świadomości i znajomości lokalnej kultury i tradycji.

W odniesieniu do kwestii leżących w obszarze sfery gospodarczej głównymi długofalowymi rezultatami realizacji założeń Strategii będzie rozwój turystyki i usług około turystycznych, przekształcenie i dywersyfikacja działalności rolniczej czy wspieranie rozwoju przedsiębiorczości itp.. Efekty te będą realizowane zarówno poprzez rozwój sfery gospodarki rolnej oraz rozwój ogólnie pojętej przedsiębiorczości przy rosnącym znaczeniu wysokiej jakości usług turystycznych, rekreacyjnych i okółoturystycznych. Szczegółowe efekty realizacji założeń Strategii będą w tym względzie dotyczyły:

- Wzrostu znaczenia turystyki w lokalnej gospodarce,
- Wzrostu ruchu turystycznego na terenie gminy.
- Rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz przetwórstwa produktów rolnych,
- Powstania sieci powiązań na linii producenci rolni – przedsiębiorcy – runek zbytu.
- Powstawania podmiotów gospodarczych w branży przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Wzrostu poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy,
- Spadku poziomu bezrobocia,
- Powstania sieci powiązań i współpracy między podmiotami gospodarczymi na terenie gminy.

W kontekście uwarunkowań leżących po stronie sfery środowiska głównymi efektami realizacji założeń Strategii będzie oddziaływanie na poprawę stanu środowiska naturalnego, rozwój infrastruktury technicznej czy odpowiednie planowanie na poziomie gminnym, które

powinny być wykorzystywane w racjonalny sposób na potrzeby rozwoju społeczno – gospodarczego. W tym zakresie efektami realizacji założeń Strategii będą:

- Poprawa atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej i osiedleńczej obszaru gminy,
- Poprawa jakości życia mieszkańców.
- Poprawa jakości życia lokalnej społeczności,
- Poprawa jakości walorów środowiska naturalnego,
- Poprawa jakości elementów środowiska naturalnego,

10. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM

Specyfika planowania strategicznego wymaga aby przedmiotowy dokument – jego założenia na poziomie celów i poszczególnych przedsięwzięć – były z jednej strony zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi na poziomie krajowym i międzynarodowym (UE) a z drugiej strony aby nie były one sprzeczne i nie wykluczały się z założeniami dokumentów strategicznych opracowanych na wyższym poziomie tzn. regionu czy kraju.

W tym kontekście przyjmując założenia powyższej Strategii przede wszystkim w odniesieniu do konkretnych przedsięwzięć planowanych do realizacji, analizowano ich zgodność z podstawowymi aktami prawnymi obowiązującymi w naszym kraju na dzień sporządzenia Strategii. Analizy te dotyczyły zarówno określenia poziomu zgodności z aktami prawnymi dotyczącymi ogólnej sfery działalności samorządu gminny – jako jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie Strategii jak i specjalistycznych aktów prawnych dotyczącej poszczególnych rodzajów podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii czy też w odniesieniu do poszczególnych branż i sfer rozwoju gminy.

W odniesieniu do pierwszego rodzaju aktów prawnych przeanalizowano zgodność założeń Strategii z takimi aktami prawnymi jak:

- Ustawa o samorządzie gminnym (Ustawa z dnia 8 marca 1990 r.; Dz.U.2001.142.1591 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa o finansach publicznych (Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; Dz. U. Nr 157 poz. 1240),
- Ustawa Prawo Zamówień Publicznych (Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r.; Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zmianami),
- Ustawa Prawo Budowlane (Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r.; Dz. U. z 2003 r. nr 207 poz. 2016 z późn. zmianami),
- Ustawa Prawo ochrony środowiska (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r.; Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627),

Jednocześnie w ramach Strategii kierowano się przesłankami i założeniami wynikającymi z aktów prawnych dotyczących poszczególnych sfer rozwoju gminy oraz poszczególnych pomiotów zaangażowanych w realizację założeń Strategii. W tym zakresie kluczowe znaczenie dla identyfikacji poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach Strategii miały założenia aktów prawnych w zakresie takich dziedzin jak: oświata, prowadzenia działalności gospodarczej, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, ochrona środowiska, gospodarka komunalna itp. Bardzo ważnym aspektem w wyznaczaniu kierunków rozwoju gminy w najbliższych latach była potrzeby zapewnienia zgodności oraz dostosowania sytuacji w zakresie rozwoju gminy do założeń wynikających z uregulowań prawnych wynikających z akcesji Polski do struktur UE. W tym zakresie wymogi dostosowania obecnej sytuacji do np. kwestii ochrony środowiska czy gospodarki komunalnej jakie nakładają na nasz kraj akty prawne na poziomie UE wpłynęły na zakres i założenia Strategii.

Tym samym należy wskazać, że przedstawiona Strategia Rozwoju Gminy Przodkowo jest w pełni zgodna z aktami prawnymi zarówno na poziomie krajowym jak i Unii Europejskiej – które to dokumenty w wielu przypadkach ukierunkowywały założenia Strategii w celu dostosowania kierunków rozwoju gminy do wymagań prawa polskiego i międzynarodowego.

Specyfika planowania strategicznego wymagała także aby przedmiotowa Strategia była w pełni zgodna i nie wykazywała sprzecznych zapisów z dokumentami strategicznymi na poziomie wyższym tzn. regionalnym czy krajowym. W tym zakresie ważne było aby założenia

Strategii uzupełniały i przyczyniały się do realizacji innych dokumentów strategicznych a w żadnym wypadku nie były z nimi sprzeczne. W tym zakresie w czasie planowania celów i przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w ramach Strategii kierowano się założeniami obecnie istniejących dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym tak aby przyjęte założenia wpisywały się w kierunki rozwoju w skali makro i były z sobą wzajemnie komplementarne. Tym samym Strategia jest we wszystkich aspektach zgodna z przyjętymi kierunkami rozwoju przedstawionymi w strategiach powiatu, regionu czy kraju.

Jednocześnie w ramach prac nad przedmiotową Strategią dokonano szczegółowej analizy jej zgodności z założeniami dokumentów strategicznych istniejących już obecnie na poziomie lokalnym, regionalnym czy krajowym aby wykazać, że realizacja Strategii jest jednym z instrumentów służących rozwojowi społeczno - gospodarczemu i osiąganiu założonych kierunków rozwoju gminy jako całości oraz poszczególnych jej jednostek. W tym zakresie w poniższej tabeli dokonano analizy dokumentów strategicznych na 3 zasadniczych szczeblach: lokalnym obejmującym obszar powiatu kartuskiego lub terenu kilku gmin, regionalnym – dotyczącym poziomu całego województwa pomorskiego oraz krajowym. W trakcie analizy wzięto pod uwagę dostępne i najbardziej aktualne dokumenty strategiczne, w tym przede wszystkim strategie rozwoju oraz specjalistyczne/branżowe dokumenty strategiczne.

W przypadku poziomu lokalnego analizę oparto o główny dokument strategiczny w skali powiatu kartuskiego – Strategię Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Kartuskiego oraz specjalistyczne dokumenty strategiczne dotyczące obszaru gminy oraz terenów sąsiednich tj. specjalistyczny dokument strategiczny opracowany dla terenu Kaszub Jeziornych obejmujących powiaty: bytowski, lęborski, kartuski, kościerski oraz chojnicki i będącym strategią rozwoju turystyki dla tego obszaru na najbliższe lata – „Kaszubski Pierścień – Program organizacji i rozwoju turystyki” oraz dokument związany z planowaniem ogólnego rozwoju obszarów wiejskich Szwajcarii Kaszubskiej – „Lokalną Strategię Rozwoju Szwajcarii Kaszubskiej 2007 – 2015” opracowaną w ramach Osi 4 Leader PROW 2007-2013.

W odniesieniu do poziomu województwa analizę oparto o 3 zasadnicze dokumenty strategiczne z jakimi ma związek Strategia gminy: Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego, Strategię Rozwoju Turystyki w Województwie Pomorskim na lata 2004 – 2013 oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Województwa Pomorskiego na lata 2005 – 2013.

W ujęciu krajowym wykazano natomiast związek przede wszystkim ze Strategią Rozwoju Kraju 2007 – 2015 – dokumentem będącym głównym wyznacznikiem rozwoju Polski w najbliższych latach.

W ramach każdego z tych dokumentów wykazano synergiczny efekt Strategii wskazując w jaki sposób wpisuje się ona w istniejące już dokumenty strategiczne wskazując na dokładne zapisy wyznaczonych w tych dokumentach kierunków rozwoju: priorytetów, celów czy działań z którymi komplementarne są cele i założenia przedmiotowego dokumentu. Jednocześnie w analizie wskazano w których aspektach Strategia uzupełnia zapisy tych dokumentów a w których wzmacnia ich zamierzone efekty. Stworzona matryca logicznych powiązań między istniejącymi dokumentami strategicznymi wskazuje, że przedmiotowa Strategia jest komplementarna do zapisów wszystkich dokumentów strategicznych opracowanych zarówno na poziomie lokalnym jak i regionalnym i krajowym. W tym zakresie należy podkreślić, iż w każdym z tych dokumentów istnieje szereg wyznaczonych kierunków rozwoju (priorytetów, celów i działań) do których nawiązują założenia Strategii w ten sposób, że realizacja założonych celów i przedsięwzięć w ramach przedmiotowej Strategii przełoży się na osiągnięcie założeń i kierunków rozwoju w skali lokalnej, regionalnej i krajowej. Z analizy tej wynika, że Strategia w niektórych aspektach takich jak: rozwój turystyki, wsparcie przedsiębiorczości czy budowa kapitału społecznego – wzmacnia założenia tych dokumentów; w wielu przypadkach Strategia

przyczynia się jednak także do uzupełnienia założeń tych dokumentów o przede wszystkim innowacyjne podejście do rozwoju obszarów wiejskich.

Tab 18. Komplementarność założeń Strategii z dokumentami strategicznymi w skali lokalnej, regionalnej i krajowej.

L.P.	Nazwa dokumentu planistycznego	Komplementarność do jego zapisów	Efekt uzupełnienia	Efekt wzmocnienia
1	Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Kartuskiego	Obszar Gospodarka: <u>Cel: Wykorzystanie znakomitego położenia gospodarczego i walorów krajobrazowych w celu rozwoju gospodarczego powiatu</u> - Promocja powiatu w kraju i za granicą. <u>Cel: Stworzenie dogodnych warunków do funkcjonowania całorocznej turystyki (rozwój infrastruktury turystycznej i kultury fizycznej).</u> - Wspieranie budowy infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. - Promocja walorów turystycznych całosezonowych. - Edukacja turystyczna, a zwłaszcza w zakresie agroturystyki. <u>Cel: Stworzenie warunków do tworzenia małych i dużych przedsiębiorstw.</u> <u>Cel: Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o najnowsze dostępne technologie, skuteczne zmniejszające bezrobocie.</u> Obszar Ekologia: <u>Cel: Podjęcie działań w celu wykorzystania naturalnych walorów krajobrazowo-przyrodniczych:</u> - Stworzenie bazy i sieci turystycznej na terenie powiatu . - Promocja i marketing w kraju i zagranicą walorów środowiska naturalnego powiatu. <u>Cel: Stworzenie lokalnego produktu turystycznego na bazie zespołu poklasztornego z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.</u> <u>Cel: Stworzenie lokalnych produktów turystycznych na bazie istniejących obiektów przyrodniczych (rezerwaty przyrody, punkty widokowe, kamienne kręgi, kurhan).</u> Obszar Społeczność: <u>Cel: Podjęcie działań w kierunku utworzenia polityki promocyjnej powiatu.</u> - Tworzenie systemu promocji oraz kształtowanie rozwoju infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i sportowej. - Kreowanie wizerunku gospodarczego i rozwój partnerskiej współpracy międzyregionalnej. - Turystyczne zagospodarowanie obszaru wokół Wierzycy. <u>Cel: Podjęcie działań w kierunku likwidacji bezrobocia.</u> <u>Cel: Stworzyć warunki do efektywnej działalności organizacji pozarządowych.</u> <u>Cel: Pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i wzmacnianie tożsamości regionalnej.</u> Obszar Przestrzeń: <u>Cel: Podjęcie działań w kierunku właściwego wykorzystania walorów turystycznych i krajobrazowych terenu.</u> - Trasy rowerowo-piesze, narciarskie, biegowe. - Stworzyć bazy kwalifikowanej turystyki wodnej.	X	X
			X	
			X	
			X	
			X	
			X	
			X	X
			X	
			X	

		2.4.3 Zachowanie i rewitalizacja krajobrazu kulturowego. 2.4.4 Zachowanie i rewitalizacja kultury niematerialnej. Priorytet 3 – Rozwój gospodarczy 3.1.1 Kreowanie produktów markowych. 3.1.6 Promocja Kaszubskiego Pierścienia. <u>Cel 3.2 Zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez poszerzenie oferty turystycznej, dostosowanie jej do potrzeb turystyki kwalifikowanej oraz wydłużonego sezonu turystycznego.</u> 3.2.1 Tworzenie oferty pakietów turystycznych. 3.2.2 Wspieranie inicjatyw zmierzających do przedłużenia sezonu turystycznego. 3.2.3 Tworzenie instrumentów wsparcia dla operatorów turystycznych. 3.2.4 Wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) branży turystycznej dla podniesienia konkurencyjności na wspólnym rynku Unii Europejskiej oraz poza jej granicami, między innymi poprzez tworzenie systemów informacji i szkoleń, a także funduszy poręczeń kredytowych. <u>CEL 3.3. Wzrost znaczenia branży turystycznej dla gospodarki regionu.</u> 3.3.2 Konwertowanie gospodarstw rolnych dla potrzeb branży turystycznej.	X	
3	Lokalna Strategia Rozwoju Szwajcarii Kaszubskiej 2009 - 2015	I. Poprawa jakości życia: I.1. Stworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla mieszkańców poprzez turystykę aktywną i rekreację. I.2. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi, II. Aktywizacja mieszkańców, budowa i wzmocnienie kapitału społecznego: II.1. Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru Szwajcarii Kaszubskiej, II.2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wspomaganie powstawania i działalności inicjatyw obywatelskich, III. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz jego wykorzystanie dla zrównoważonego rozwoju regionu: III.1. Stworzenie i rozwój zintegrowanego systemu informacji i promocji turystycznej, III.2. Tworzenie, upowszechnianie, promocja i ochrona produktów markowych, tradycyjnych i regionalnych, III.3. Zagospodarowanie, ochrona i wykorzystanie zasobów naturalnych, kulturowych i historycznych dla rozwoju turystyki i rekreacji, III.4. Zachowanie, kreowanie i promocja kultury kaszubskiej. IV. Różnicowanie działalności gospodarczej, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy: IV.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o lokalny potencjał społeczno – gospodarczy i posiadane zasoby, IV.2. Różnicowanie dochodów na terenach wiejskich,	X X X X X X X X X X	X X X X X X X X X X

		- Wzrost efektywności działań promocyjnych turystyki - Stworzenie zintegrowanego systemu informacji turystycznej regionu. Priorytet 6: Rozwój kapitału ludzkiego oparty na wiedzy i przedsiębiorczości skierowany na wzrost jakości usług turystycznych - Kształtowanie świadomości atrakcyjności regionu społeczeństwa poprzez programy i imprezy turystyczne. - Podniesienie jakości kształcenia kadr turystycznych	X	
6	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Województwa Pomorskiego na lata 2005 – 2013	<u>1. Cel podstawowy: Poprawa warunków edukacji oraz rozwoju zawodowego i aktywności społecznej mieszkańców obszarów wiejskich:</u> - cel szczegółowy: Aktywizowanie zawodowe ludności wiejskiej, w tym rolników, poprzez doradztwo, szkolenie i informację z zakresu nowych technologii, przedsiębiorczości, ekonomiki i finansów oraz marketingu i promocji, - Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i aktywności mieszkańców wsi, w tym wspieranie organizacji i liderów wiejskich, <u>2. Poprawa (ilościowa i jakościowa) infrastruktury produkcyjnej, technicznej i społecznej dla wzmocnienia konkurencyjności obszarów wiejskich:</u> - Tworzenie odpowiednich warunków dla rozbudowy infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, - Zapewnienie łatwiejszego dostępu mieszkańcom wsi do placówek służby zdrowia, oświaty i kultury poprzez budowę, modernizację i poprawę funkcjonowania infrastruktury społecznej, <u>4. Poprawa warunków dywersyfikacji ekonomicznej obszarów wiejskich, w tym rozwoju przedsiębiorczości w sektorach pozarolniczych:</u> - Tworzenie warunków do uczestnictwa małych i średnich firm w przedsięwzięciach gospodarczych realizowanych w formie partnerstwa publiczno – prywatnego, - Promowanie miejscowych walorów przyrodniczo - krajobrazowych, kulturowych, społecznych i renty położenia do podejmowania działań gospodarczych związanych między innymi z turystyką, rzemiosłem artystycznym itp. - Promowanie produktów i usług lokalnych (produkt regionalny i markowy) na rynku wewnętrznym, krajowym i zagranicznym	X X	X

7	Strategia Rozwoju Kraju 2007 - 2015	Priorytety Strategii: 1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa 5. Rozwój obszarów wiejskich 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej	X X	 X X X X

Poza wymienionymi powyżej dokumentami o charakterze strategicznym należy wskazać, że realizacja Strategii Rozwoju Gminy Przdokowo jest także zgodna z innymi tego typu opracowaniami odnoszącymi się do sfery zarówno rozwoju lokalnego jak i regionalnego i krajowego do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- Strategia Turystyczna Powiatu Kartuskiego,
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego,
- Regionalna strategia rozwoju transportu w województwie pomorskim na lata 2007 – 2020,
- Zdrowie dla Pomorzan 2005-2013,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Strategia rozwoju energetyki odnawialnej,
- Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013,
- Strategia wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na lata 2009-2015,
- Strategia rozwoju ochrony zdrowia na lata 2007-2013,
- Strategia rozwoju edukacji na lata 2007-2013,
- Strategia rozwoju sportu w Polsce do roku 2015.

Oceniając zgodność realizacji z aktami prawnymi i dokumentami strategicznymi Strategia obejmuje również bardzo ważne zagadnienie zwłaszcza z punktu widzenia dofinansowania projektów ze środków pomocowych UE związane z przestrzeganiem zasad wyznaczonych przez **polityki horyzontalne**. W tym zakresie poniżej dokonano charakterystyki wpływu realizacji Strategii na kwestie polityk horyzontalnych w zakresie: polityki ochrony środowiska, równych szans, zatrudnienia i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Polityka ochrony środowiska - Projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy strukturalnych UE powinny przyczyniać się do poprawy stanu środowiska naturalnego lub co najmniej być neutralne w tym zakresie. Wspólnotowa strategia zrównoważonego rozwoju opiera się na założeniu, że we wszystkich sferach polityki należy łącznie rozważać jej skutki ekonomiczne, społeczne i dotyczące środowiska naturalnego a także uwzględniać je przy podejmowaniu decyzji. W tym zakresie wszystkie założone działania w ramach Strategii – zarówno na poziomie celów jak i konkretnych przedsięwzięć będą uwzględniały kwestie związane z ochroną środowiska a wszystkie realizowane projekty w ramach Strategii będą realizowane zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego, uwzględniająca kwestie ochrony środowiska i zachowania jego walorów dla przyszłych pokoleń. Należy wskazać jednocześnie, że struktura Strategii zakłada wprost realizację przedsięwzięć i celów których głównym założeniem jest pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Tym samym należy wskazać, że w ramach Strategii będą realizowane projekty ukierunkowane wprost na poprawę stanu środowiska naturalnego a pozostałe typy działań będą realizowane z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Polityka równych szans - Każde państwo członkowskie jest zobowiązane do funkcjonowania w oparciu o przepisy zapobiegające dyskryminacji ze względu na płeć, wynikające z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz szeregu dyrektyw. Podejmowane przez Wspólnotę Europejską działania w tym zakresie mają na celu nie tylko wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, ale także zapobieganie powstawaniu problemów społecznych (np. bezrobocie) przede wszystkim dotyczących kobiet. W kontekście polityki równych szans realizacja Strategii zarówno na poziomie jej wdrażania jak i efektów realizacji założonych przedsięwzięć i celów będzie dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy bez względu na płeć, rasę, status społeczny, orientację seksualną czy religię.

Polityka zatrudnienia - Projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy pomocowych UE powinny przyczyniać się do realizacji polityki zatrudnienia poprzez generowanie nowych miejsc pracy. Realizacja przedmiotowej Strategii na poziomie zarówno celów szczegółowych jak i przedsięwzięć oraz zakładanych efektów realizacji całości dokumentu i jego wpływu na strukturę społeczno – gospodarczą gminy zwraca bardzo dużą uwagę na kwestie związane z tworzeniem nowych miejsc pracy i obniżeniem bezrobocia na terenie gminy. Oddziaływanie to jest widoczne zarówno po stronie bezpośrednich działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc pracy jak i projektów które w sposób pośredni w ujęciu długofalowym wpłyną na wzrost poziomu zatrudnienia w gminie (podnoszenie kwalifikacji mieszkańców, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy itp.). Tym samym należy podkreślić, że kwestie związane z zatrudnieniem są szczególnie widoczne i stanowią bardzo ważną część Strategii.

Polityka rozwoju społeczeństwa informacyjnego - budowanie społeczeństwa informacyjnego jest jednym z priorytetowych działań podejmowanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej. Z uwagi na fakt, iż rozwój społeczeństwa informacyjnego jest jedną z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej, projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy strukturalnych powinny przyczyniać się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W tym zakresie w kontekście rozwoju infrastruktury technicznej oraz umiejętności i kwalifikacji mieszkańców bardzo dużą wagę w Strategii przywiązano do rozwoju idei społeczeństwa informacyjnego przede wszystkim w zakresie poprawy dostępu do internetu oraz rozwoju usług publicznych i społecznych w charakterze e-usług.

11. OPIS PROCESU WDRAŻANIA STRATEGII

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie przedmiotowej Strategii będzie Urząd Gminy w Przodkowie. Urząd Gminy jako jednostka odpowiedzialna za powstanie dokumentu a jednocześnie gmina jako główny beneficjent zaplanowanych przedsięwzięć w ramach Strategii są podmiotami na których będzie ciążyła odpowiedzialność za zrealizowanie założeń tego dokumentu. Wdrażanie przedmiotowej Strategii będzie odbywało się na trzech poziomach:

- a. Organizacyjnym,
- b. Społecznym,
- c. Merytorycznym

Ada. Wdrażanie Strategii w zakresie organizacyjnym będzie dotyczyło przede wszystkim ustalenia kwestii rozpowszechniania treści i założeń Strategii wśród wszystkich podmiotów do których odnosi się realizacja założonych przedsięwzięć oraz na których będą miały wpływ założone cele dokumentu. W tym kontekście w proces wdrażania założeń Strategii w życie będzie odpowiedzialny Sekretarz Gminy Przodkowo, który będzie koordynował realizację założeń Strategii przez poszczególne Wydziały i pracowników Urzędu Gminy oraz będzie odpowiedzialny za rozpowszechnienie idei założonych w Strategii wśród mieszkańców gminy. W odniesieniu do tych założeń przyjęte działania w tym zakresie po stronie gminy będą cechowały się głównymi zasadami wymaganymi przez idee społecznego charakteru wdrażania strategii rozwoju, opartych o następujące założenia:

- **Jawność** – jedną z głównych cech jakimi powinna cechować się działalność gminy w trakcie wdrażania Strategii jest pełna jawność prowadzonych przez siebie działań związanych z jej realizacją. Jej głównym przejawem będzie przede wszystkim intensywność działań promocyjno – informacyjnych, które zapewnią szerokie upowszechnienie informacji na temat planowanych do realizacji przedsięwzięć oraz zakładanych celów rozwoju gminy. Jednocześnie założone działania informacyjne gwarantują jak najszerszy i najłatwiejszy dostęp wszystkich zainteresowanych mieszkańców obszaru gminy do efektów realizacji Strategii,
- **Dostępność** – gmina mając na celu stworzenie oferty dla mieszkańców gwarantującej dostęp do informacji na temat procesu wdrażania Strategii wszystkich zainteresowanych osób bez względu na wiek, wykształcenie czy miejsce zamieszkania opracowała przedstawiony poniżej plan działań informacyjno – promocyjnych opierający się przede wszystkim o różnorodność prowadzonych działań w tym kierunku – zarówno różnorodność form jak i środków dotarcia do mieszkańców. Tym samym należy wskazać, że różne formy dotarcia do odbiorców zapewniają maksymalną dostępność informacji dotyczących Strategii. Zastosowane rodzaje promocji i informacji gwarantują bowiem, że każda z osób zainteresowanych potencjalnie informacjami nt. wdrażania Strategii będzie miała dostęp do tych danych. Uwarunkowania te powodują jednocześnie, że nie tylko samorząd gminy ale również inne podmioty z jej terenu będą w swoich działaniach kierowały się i miały na uwadze założenia przyjęte w Strategii.
- **Systematyczność** – przyjęte formy działań promocyjno – informacyjnych gwarantują także systematyczność informacji docierającej do zainteresowanych odbiorców rozumianą jako stałe i ciągłe informowanie o realizacji Strategii. W tym zakresie

zdecydowana większość z zaplanowanych działań informacyjnych ma charakter działań ciągłych i powtarzalnych.

- Aktualność – jedną z podstawowych cech przekazywanych informacji o realizacji Strategii będzie ich aktualność. Przyjęte sposoby przekazywania informacji oraz stałe czuwanie ze strony pracowników Urzędu Gminy nad ich treścią gwarantują ich ciągłą aktualizację – zwłaszcza w przypadku np. zmian w zapisach Strategii. Wyznaczony pracownik Urzędu będzie miał w tym zakresie za zadanie prowadzić aktualną, stałą politykę informacyjną nt. procesu wdrażania Strategii.

Adb. Głównym celem procesu wdrażania Strategii jest zachęcenie społeczności lokalnej do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań zgodnie z ideą planowania strategicznego, co w konsekwencji przyczyni się do rozwoju społecznego i gospodarczego gminy. Z tego względu wdrażanie założeń przedmiotowej Strategii jest oparte o jak najszerzy udział społeczności lokalnej z zachowaniem dwóch podstawowych zasad: jawności działania związanej z informowaniem mieszkańców o procesie wdrażania Strategii oraz szerokiego zakresu prowadzonych działań zmierzających do uaktywnienia możliwie największej liczby mieszkańców gminy. Proces wdrażania Strategii został zaplanowany i zostanie oparty o dostępne na obszarze gminy środki komunikacji społecznej tak aby informacje te były powszechnie dostępne dla jak najszerzej grupy osób a ich redagowanie ze strony Urzędu Gminy jako podmiotu wdrażającego gwarantowało ich systematyczność i aktualność. W tym celu zdecydowano się na oparcie tych działań o wszystkie dostępne powszechnie środki przekazu – od bezpośrednich spotkań z mieszkańcami poprzez wykorzystanie lokalnych mediów, a na sieci internetowej kończąc. W tym zakresie formy informacji i promocji o prowadzonych działaniach LGD będą oparte o:

- Opracowanie streszczenia Strategii zawierającego główne elementy najważniejsze dla potencjalnych beneficjentów.
- Rozpowszechnienie pełnej wersji Strategii – całość Strategii będzie wydrukowana w formie książkowej i udostępniana zainteresowanym osobą na organizowanych spotkaniach i konferencjach oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Jednocześnie Strategia będzie głównym dokumentem możliwym do ściągnięcia na stronie internetowej gminy.
- Prasa lokalna i regionalna – z uwagi na liczne i ogólnie dostępne tytuły prasy lokalnej i regionalnej jakie ukazują się na obszarze gminy – także przy ich pomocy będą prowadzone akcje informacyjne o prowadzonych działaniach. W tym zakresie wykorzystanie tych mediów będzie dotyczyło 2 aspektów:
  - zamieszczania odpłatnych ogłoszeń o realizacji głównych przedsięwzięć w ramach Strategii,
  - działania typu publicity polegającego na informowaniu tych mediów o wszystkich najważniejszych wydarzeniach dotyczących realizacji Strategii.
- Strona internetowa Urzędu Gminy – jedną z głównych obok planowanych spotkań z mieszkańcami form informowałą i realizacji Strategii będzie internet. Jego coraz większa powszechność oraz możliwość szybkiego dotarcia do użytkownika powodują, że ta forma przepływu informacji będzie przez Urząd Gminy wdrażający Strategię szczególnie wykorzystywana. W tym zakresie na stronie UG będą zamieszczane aktualne informacje o procesie wdrażania założeń Strategii w życie.

Należy jednocześnie podkreślić, że wszystkie założone działania będą miały charakter zintegrowany i skoordynowany tak aby były jak najbardziej efektywne.

Adc. Aspekt merytoryczny – w aspekcie merytorycznym jednostka odpowiedzialna za całościowy proces wdrażania Strategii tj. Urząd Gminy w Przodkowie będzie odpowiedzialna za koordynowanie merytoryczne realizacji celów i przedsięwzięć założonych do realizacji w ramach Strategii oraz analizę stopnia i poziomu realizacji założeń Strategii. W tym zakresie proces wdrażania będzie oparty o następujące elementy:

- Realizacja założeń Strategii – w tym zakresie jednostka wdrażająca Strategię będzie odpowiedzialna za koordynowanie procesu realizacji założonych do realizacji w ramach Strategii celów i przedsięwzięć oraz weryfikację, czy realizowane na terenie gminy działania oraz całościowy proces rozwoju gminy są zgodne z założeniami Strategii.
- Monitoring realizacji Strategii – w zakresie monitoringu jednostka wdrażająca będzie odpowiedzialna za systematyczny przegląd stopnia realizacji celów Strategii oraz założonych do zrealizowania wskaźników realizacji tych celów na poziomie produktu, rezultatu oraz oddziaływania. Etap monitoringu będzie w tym kontekście stanowił wstęp do procesu aktualizacji i korekty założeń Strategii.
- Aktualizacja Strategii – w wyniku prowadzonego monitoringu realizacji Strategii oraz przeprowadzonych działań o charakterze ewaluacji jednostka wdrażająca będzie miała możliwość dokonywania ewentualnych korekt w przyjętych założeniach Strategii i ich zmian w odniesieniu do częściowych efektów jej realizacji.
- Ewaluacja Strategii – proces wdrażania Strategii zakłada przeprowadzenie corocznej ewaluacji założeń Strategii. W tym zakresie pracownicy Urzędu Gminy będą dokonywali corocznych podsumowań zrealizowanych działań i ich wpływu na realizację założeń Strategii. Końcowym etapem tego procesu będzie sformułowanie zaleceń i uwag co do dalszego procesu wdrażania Strategii. Po zakończeniu okresu realizacji Strategii – w 2021 roku przeprowadzona zostanie ewaluacja ex-post (dokonana z wykorzystaniem przeprowadzonych dotychczas ewaluacji rocznych) określająca całościowy poziom realizacji założeń Strategii.

12. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII

Monitoring Strategii będzie stanowił proces stałego kontrolowania, czy realizacja tego dokumentu przebiega zgodnie z założeniami, czy są osiągane cele i rezultaty określone w Strategii oraz jak przebiega proces wdrażania założeń Strategii w życie. Tym samym proces monitorowania będzie służył dostarczaniu informacji na podstawie których jednostka wdrażająca będzie mogła systematycznie dowiadywać się o występowaniu problemów i rozbieżności w realizacji przedsięwzięć i osiągnięciu celów Strategii.

System monitorowania Strategii będzie prowadzony przez jednostkę wdrażającą i będzie oparty o następujące elementy:

- Analizę celów Strategii – w tym zakresie proces monitorowania będzie oparty o układ matrycy logicznej ukazującej logiczne powiązanie pomiędzy założonymi celami Strategii – głównymi i szczegółowymi poprzez zmierzające do ich realizacji przedsięwzięcia po konkretne działania realizowane w ramach poszczególnych przedsięwzięć. Podejście takie w znacznym stopniu ułatwi monitorowanie procesu realizacji Strategii i na każdym etapie ukarze stopień tej realizacji oraz logiczne powiązania między podejmowanymi działaniami a założeniami Strategii,
- Przegląd wskaźników realizacji założeń Strategii – podobnie jak w przypadku celów Strategii tak i w zakresie wskaźników będą one weryfikowane za pomocą matrycy logicznej ukazującej także mierzalne efekty prowadzonych działań. W tym zakresie osiągane wskaźniki będą odnoszone do wielkości określonych na etapie planowania Strategii w odniesieniu do poszczególnych celów głównych, które zawierają zestaw wskaźników na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania umożliwiając wymierne określenie stopnia realizacji danego celu. W tym kontekście wskaźniki służą do weryfikacji rzeczywistych rezultatów projektu oraz sprowadzenia stopnia wykonalności przyjętych celów Strategii.
- Przegląd procedur wdrażania – przegląd procedur będzie stanowił na etapie monitorowania odniesienie do przyjętego systemu wdrażania Strategii. Przegląd procedur będzie w praktyce stanowił element oceny procesu wdrażania Strategii przez jednostkę wdrażającą. Dzięki temu procesowi uzyskane zostanie wyjaśnienie dotyczące roli, funkcji i odpowiedzialności poszczególnych instytucji i osób zaangażowanych w realizację Strategii.

Plan monitoringu realizacji Strategii będzie w tym zakresie oparty o raporty z realizacji tego dokumentu sporządzane corocznie w jednostce wdrażającej i zatwierdzane przez Sekretarza Gminy odpowiedzialnego za całłościowy proces wdrażania Strategii w życie. System ten będzie oparty o analizę działań samorządu gminy i innych podmiotów zaangażowanych w realizację założeń Strategii.

13. PROCES EWALUACJI STRATEGII

Ewaluacja Strategii będzie oparta o realizację corocznych podsumowań zrealizowanych działań i ich wpływu na spełnienie założeń Strategii czego końcowym etapem będzie sformułowanie zaleceń i uwag co do dalszego procesu wdrażania Strategii. Po zakończeniu okresu realizacji Strategii – w 2021 roku przeprowadzona zostanie ewaluacja ex-post określająca całościowy poziom realizacji założeń Strategii.

Metodologia ewaluacji zostanie podzielona na 2 zasadnicze etapy dotyczące oceny efektów realizowanych przedsięwzięć i ich wpływu na realizację założeń Strategii, których końcowym efektem będzie raport ewaluacyjny.

Ewaluacja ex-post dotycząca oceny efektów realizowanych przedsięwzięć i ich wpływu na realizację założeń Strategii będzie oparta zgodnie z założeniami Ministerstwa Rozwoju Regionalnego o następujące założenia:

- I. Podstawowe pytania badawcze i elementy o jakie będzie się opierało badanie:
  - analiza efektów działań i operacji realizowanych w ramach poszczególnych przedsięwzięć w kontekście osiągnięcia wskaźników założonych w ramach każdego celu,
  - analiza wpływu realizacji poszczególnych działań i operacji na zrealizowanie założeń poszczególnych przedsięwzięć założonych do realizacji w strategii - analiza ilości projektów realizowanych w ramach każdego z przedsięwzięć i ocena przedsięwzięć najczęściej oraz najrzadziej realizowanych,
  - analiza wpływu realizacji poszczególnych działań i operacji na osiągnięcie założeń celów operacyjnych wyznaczonych w ramach Strategii,
  - analiza wpływu realizacji poszczególnych działań i operacji na osiągnięcie celów ogólnych wyznaczonych w ramach Strategii,
  - analiza grup docelowych prowadzonych działań w ramach Strategii – ocena zintegrowanego charakteru Strategii – analiza beneficjentów poszczególnych działań i operacji w ramach każdego z przedsięwzięć w odniesieniu do założonych grup docelowych w ramach każdego z celów i ocena zintegrowanego charakteru dokumentu,
  - wykaz wniosków w formie uwag i rekomendacji dotyczących lepszego osiągnięcia celów Strategii – rekomendacje co do możliwych korekt wskaźników, zmian typów przedsięwzięć, itp.

Efektem przeprowadzenia badania będzie raport ewaluacyjny zaprezentowany na sesji Rady Gminy Przodkowo. Badanie ewaluacyjne zostanie przeprowadzone przez pracowników instytucji wdrażającej (Urzędu Gminy w Przodkowie) którzy opracują także jego podsumowanie i wstępny raport.

Wyniki tak przeprowadzonych badań ewaluacyjnych oraz opracowane raporty będą zawierały jako element obowiązkowy wnioski oraz rekomendacje i zalecenia które pozwoliłyby na generalne usprawnienie procesu wdrażania Strategii. Wnioski te będą następnie służyły jako materiał wyjściowy do opracowania zmiany założeń Strategii. Sposób wykorzystania informacji uzyskanych z ewaluacji własnej będzie dotyczył przede wszystkim:

- Analizy realizacji osiągnięcia celów określonych w Strategii – analizie zostaną przede wszystkim poddane cele operacyjne których realizacji jest zagrożona lub które są realizowane w najmniejszym zakresie.

- Analiza poszczególnych przedsięwzięć wyznaczonych do realizacji w ramach zdefiniowanych celów – analizie zostaną poddane przede wszystkim te przedsięwzięcia w ramach których realizowana jest najmniejsza liczba projektów oraz te dla których zagrożone jest osiągnięcie wskaźników ich realizacji.
- Analiza procedur wdrażania Strategii – w przypadku pojawienia się tzw. „wąskich gardeł” możliwa jest weryfikacja tych zapisów.
- Opis wniosków - jak realizacja Strategii wpływa na rozwój społeczno – gospodarczy obszaru gminy Przodkowo.

SPIS RYSUNKÓW

RYS 1. POŁOŻENIE GMINY PRZODKOWO W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM.....	8
RYS 2. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE GMINY PRZODKOWO.....	9
RYS 3. LUDNOŚĆ KASZUBSKA LUB LUDNOŚĆ Z CZĘŚCIOWYM RODOWODEM KASZUBSKIM W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM I POWIECIE KARTUSKIM W % CAŁKOWITEJ LICZBY MIESZKAŃCÓW.....	13
RYS 4. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY PRZODKOWO W LATACH 2002 – 2010.	15
RYS 5. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE DLA GMINY PRZODKOWO W 2010 ROKU W %.....	15
RYS 6. PRZYROST NATURALNY I SALDO MIGRACJI NA TERENIE GMINY PRZODKOWO NA TLE POWIATU KARTUSKIEGO W LATACH 2002 – 2010 W %.....	16
RYS 7. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY PRZODKOWO NA TLE POWIATU KARTUSKIEGO I WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2010 ROKU WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU, W %.....	17
RYS 8. STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW GMINY PRZODKOWO NA TLE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W %.....	18
RYS 9. WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI NETTO NA TERENIE GMINY PRZODKOWO NA TLE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2010 ROKU W %.....	19
RYS 10. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W GMINIE PRZODKOWO NA TLE POZOSTAŁYCH GMIN POWIATU KARTUSKIEGO W SZTUKACH ORAZ W PRZELICZENIU NA 1 000 MIESZKAŃCÓW W 2012 ROKU.....	24
RYS 11. FREKWENCJA WYBORCZA W GMINIE PRZODKOWO NA TLE POZOSTAŁYCH GMIN POWIATU KARTUSKIEGO ORAZ ŚREDNIEJ DLA KRAJU W WYBORACH DO SEJMU RP W 2007 ROKU, W %.....	25
RYS. 12. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH NA TERENIE GMINY PRZODKOWO W LATACH 2001 – 2011.....	26
RYS 13. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GMINIE PRZODKOWO NA TLE POWIATU KARTUSKIEGO, W HA ORAZ %.....	30
RYS 14. STRUKTURA JAKOŚCI GLEB (GRUNTY ORNE) NA TERENIE GMINY(KLASY GLEB W %).	30
RYS 15. STRUKTURA WIELKOŚCIOWA GOSPODARSTW ROLNYCH NA TERENIE GMINY PRZODKOWO W 2012 ROKU, W SZT. I %.....	31
RYS 16. MAPA GŁÓWNEGO UKŁADU DROGOWEGO GMINY PRZODKOWO.	33
RYS 17. SCHEMAT OBRAZUJĄCY IDEĘ ANALIZY SWOT.....	34
RYS 18. DRZEWO PROBLEMÓW – OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO.....	45
RYS 19. DRZEWO PROBLEMÓW – OBSZAR GOSPODARKA.....	45
RYS 20. DRZEWO PROBLEMÓW – OBSZAR INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO.....	46
RYS 21. STRUKTURA CELÓW GŁÓWNYCH STRATEGII ROZWOJU GMINY PRZODKOWO.....	1

SPIS TABEL

TAB 1. SOŁECTWA I MIEJSCOWOŚCI NA TERENIE GMINY PRZODKOWO.....	8
TAB 2. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY PRZODKOWO WG. SOŁECTW W 2012 ROKU.....	14
TAB 3. ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCI NA TERENIE GMINY W LATACH 2002 I 2011.	16
TAB 4. CHARAKTERYSTYKA OPIEKI ZDROWOTNEJ NA TERENIE GMINY PRZODKOWO W 2010 ROKU.	19
TAB 5. CHARAKTERYSTYKA ŚWIE TLIC ŚRODOWISKOWYCH NA TERENIE GMINY PRZODKOWO W 2012 ROKU. ..	19
TAB 6. STAN EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ, PODSTAWOWEJ I GIMNAZJALNEJ NA TERENIE GMINY PRZODKOWO W 2012 ROKU - <i>PUBLICZNE SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJA – ROK 2011/2012</i>	20
TAB 7. PRZEDSZKOLE I ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE – ROK 2011/2012.....	20
TAB 8. BAZA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH MAJĄCYCH SIEDZIBĘ NA TERENIE GMINY PRZODKOWO.....	22
TAB. 9. STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE PRZODKOWO NA TLE POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2011 ROKU WEDŁUG GŁÓWNYCH BRANŻ GOSPODARKI NARODOWEJ.	27
TAB. 10. STRUKTURA LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE PRZODKOWO NA TLE POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2011 ROKU WEDŁUG WIELKOŚCI.	27
TAB 11. STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE PRZODKOWO NA TLE POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2011 ROKU WEDŁUG SEKTORA WŁASNOŚCI.	28
TAB 12. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W EWIDENCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ URZĘDU GMINY W PRZODKOWIE WEDŁUG MIEJSCOWOŚCI W LATACH 2006 I 2011.....	28
TAB 13. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII – OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO.....	55
TAB 14. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII – OBSZAR GOSPODARKA.....	66
TAB 15. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII – OBSZAR INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO.....	77
TAB 16. HARMONOGRAM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII.	80
TAB 17. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ ZMIERZAJĄCYCH DO REALIZACJI CEŁÓW GŁÓWNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH STRATEGII.....	87
TAB 18. KOMPLEMENTARNOŚĆ ZAŁOŻEŃ STRATEGII Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI W SKALI LOKALNEJ, REGIONALNEJ I KRAJOWEJ.....	94